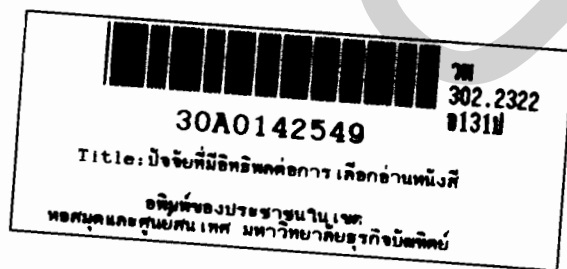

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ของประชาชนในเขต
กรุงเทพมหานคร

นายอดิสรณ์ ฤประเสริฐ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชานิติศาสตร์ธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

พ.ศ. 2544

ISBN 974-281-617-4

Factors Affecting the Choice to Read the Newspapers of People in Bangkok

Mr. Adisorn Kuprasert

A thesis submitted in partial fulfillment of the requirements

For the Degree of Master of Arts

Department of Business Communication Arts

Graduate School , Dhurakijpundit University

2001

ISBN 974-281-617-4

เลขทะเบียน.....	0142549
ปีพิมพ์.....	10 ป.ศ. 2544
เลขเรียกหนังสือ.....	กย
	800.2333
	01012
	กย

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ปริญญา นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต

ชื่อวิทยานิพนธ์ บัณฑิตที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ของประชาชนในเขต
กรุงเทพมหานคร

เสนอโดย นายอดิสรณ์ คุประเสริฐ

สาขาวิชา นิเทศศาสตรธุรกิจ

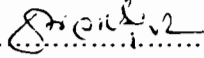
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผศ.สุวัฒน์ วงษ์กะพันธ์

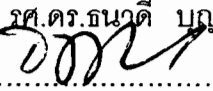
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ได้พิจารณาเห็นชอบโดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์แล้ว

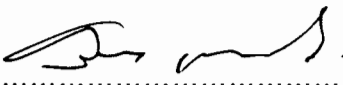

.....ประธานกรรมการ
(ศ.สุกัญญา สุตบรรทัด)

.....กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(ผศ.สุวัฒน์ วงษ์กะพันธ์)

.....กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
(รศ.ดร.ธนาดี บุญลือ)

.....กรรมการผู้แทนทบวงมหาวิทยาลัย
(ผศ.ธวัชชัย สันคติประภา)

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รศ.ดร.สิงหา เจียมศิริ)

วันที่ 30 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2544

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่อง “ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ” ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์สุวัฒนา วงษ์กะพันธ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำแนะนำและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ และขอกราบขอบพระคุณศาสตราจารย์สุกัญญา สุกบรรทัด รองศาสตราจารย์ดร.ธนวดี บุญลือ และผู้ช่วยศาสตราจารย์รัชชัย สันคติประภา ที่กรุณาสละเวลาอันมีค่า มาเป็นคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รวมทั้งให้คำแนะนำทางวิชาการ และตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์เพื่อให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอบคุณเพื่อน ๆ ทุกท่านที่มีได้เอ่ยนามมา ณ ที่นี้ ที่ให้ความช่วยเหลือ และให้กำลังใจเสมอมา

คุณประโยชน์และคุณค่าอันใด ที่จะพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณความคิดนี้ให้แก่คุณย่าทองสุข คุณประเสริฐ ที่ให้การอบรมสั่งสอนดูแล และห่วงใย ผู้วิจัยเสมอมา รวมทั้งทุกคนในครอบครัวที่ให้กำลังใจ ห่วงใย ให้ความช่วยเหลือ และสนับสนุน ตลอดจนครู อาจารย์ ทุกท่านที่ได้เคยอบรม สั่งสอนให้ความรู้ และสร้างพื้นฐานการศึกษาแก่ผู้วิจัยด้วยดีมาโดยตลอด

อดิสรณ์ คุณประเสริฐ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฎ
สารบัญภาพ.....	ฏ

บทที่

1. บทนำ.....	1
ความสำคัญและที่มา.....	1
ปัญหาในการวิจัย.....	3
สมมุติฐานในการวิจัย.....	3
วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
นิยามศัพท์.....	6
2. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับหนังสือพิมพ์.....	7
ลักษณะของหนังสือพิมพ์.....	8
ประเภทของหนังสือพิมพ์.....	8
บทบาทของหนังสือพิมพ์.....	10
องค์ประกอบของหนังสือพิมพ์.....	13
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	36
3. ระเบียบวิธีวิจัย.....	40
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	40
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	41
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	43
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....	44
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	46

	หน้า
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
ผลการวิเคราะห์ลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง.....	47
ผลการวิเคราะห์การเปิดรับสื่อหนังสือพิมพ์ของกลุ่มตัวอย่าง.....	50
ผลการวิเคราะห์ประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์.....	62
ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของหนังสือพิมพ์.....	65
ผลการทดสอบสมมติฐาน.....	68
5. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	85
สรุปผลการวิจัย.....	85
อภิปรายผลการวิจัย.....	88
ข้อเสนอแนะ.....	92
บรรณานุกรม.....	93
ภาคผนวก	
ตัวอย่างแบบสอบถาม.....	95
ประวัติผู้เขียน.....	105

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ.....	47
2. แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ.....	48
3. แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพ.....	48
4. แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา.....	49
5. แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้.....	49
6. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทหนังสือพิมพ์.....	50
7. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามจำนวน ในการอ่านหนังสือพิมพ์.....	51
8. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามจำนวนหนังสือพิมพ์ ที่กลุ่มตัวอย่างอ่านในวันธรรมดา.....	51
9. แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนหนังสือพิมพ์ ที่กลุ่มตัวอย่างอ่านในวันสุดสัปดาห์.....	52
10. แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามจำนวนเวลาที่กลุ่มตัวอย่าง ใช้ในการอ่านหนังสือพิมพ์(โดยเฉลี่ย).....	53
11. แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามหนังสือพิมพ์ ที่กลุ่มตัวอย่างนิยมอ่าน.....	53
12. แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทข่าวสาร ที่กลุ่มตัวอย่างนิยมอ่านในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ.....	54
13. แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทข่าวสาร ที่กลุ่มตัวอย่างนิยมอ่านในหนังสือพิมพ์เดลินิวส์.....	55
14. แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทข่าวสาร ที่กลุ่มตัวอย่างนิยมอ่านในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการ.....	56
15. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทข่าวสาร ที่กลุ่มตัวอย่างนิยมอ่านในหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ.....	57
16. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทข่าวสาร ที่กลุ่มตัวอย่างนิยมอ่านในหนังสือพิมพ์มติชน.....	58

ตารางที่	หน้า
17. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทข่าวสาร ที่กลุ่มตัวอย่างนิยมน่านในหนังสือพิมพ์ข่าวสด.....	59
18. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทข่าวสาร ที่กลุ่มตัวอย่างนิยมน่านในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์.....	60
19. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทข่าวสาร ที่กลุ่มตัวอย่างนิยมน่านในหนังสือพิมพ์บ้านเมืองวิเคราะห์.....	61
20. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทข่าวสาร ที่กลุ่มตัวอย่างนิยมน่านในหนังสือพิมพ์อื่นๆ.....	62
21. แสดงประ โยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์.....	63
22. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทข่าวสาร จำแนกตามประ โยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์แต่ละด้าน.....	65
23. แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของหนังสือพิมพ์ที่มีอิทธิพล ต่อการเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ของกลุ่มตัวอย่าง.....	66
24. แสดงค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบ ของหนังสือพิมพ์ที่มีต่อการเลือกอ่านจำแนกตามองค์ประกอบ.....	68
25. แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการเลือกประเภทหนังสือพิมพ์.....	69
26. แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับการเลือกประเภทหนังสือพิมพ์.....	70
27. แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับการเลือกประเภทหนังสือพิมพ์.....	71
28. แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับการเลือกประเภทหนังสือพิมพ์.....	72
29. แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับการเลือกประเภทหนังสือพิมพ์.....	73
30. แสดงความแตกต่างระหว่างการให้ความสำคัญกับประ โยชน์จากการอ่าน หนังสือพิมพ์กับการเลือกประเภทหนังสือพิมพ์.....	74
31. แสดงความแตกต่างระหว่างการให้ความสำคัญกับประ โยชน์จากการอ่าน หนังสือพิมพ์ในแต่ละด้านกับการเลือกอ่าน.....	75
32. แสดงการเปรียบเทียบการให้ความสำคัญกับประ โยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์ ในแต่ละด้านกับการเลือกประเภทหนังสือพิมพ์จำแนกตามอายุ.....	76
33. แสดงการเปรียบเทียบการให้ความสำคัญกับประ โยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์ ในแต่ละด้านกับการเลือกประเภทหนังสือพิมพ์จำแนกตามการศึกษา.....	78
34. แสดงความแตกต่างระหว่างการให้ความสำคัญกับองค์ประกอบของ อ่านหนังสือพิมพ์กับการเลือกประเภทหนังสือพิมพ์.....	79

ตารางที่	หน้า
35. แสดงความแตกต่างระหว่างการให้ความสำคัญกับองค์ประกอบ ของอ่านหนังสือพิมพ์ในแต่ละด้านกับการเลือกประเภทหนังสือพิมพ์	80
36. แสดงการเปรียบเทียบการให้ความสำคัญกับองค์ประกอบของหนังสือพิมพ์ ในแต่ละด้านกับการเลือกประเภทหนังสือพิมพ์จำแนกตามอายุ.....	81
37. แสดงการเปรียบเทียบการให้ความสำคัญกับองค์ประกอบของหนังสือพิมพ์ ในแต่ละด้านกับการเลือกประเภทหนังสือพิมพ์จำแนกตามระดับการศึกษา.....	83

DPU

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1. กรอบแนวคิดการวิจัย.....	18
2. แสดงความสัมพันธ์ของตัวแปร	44

DPU

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ของประชาชน ในเขตกรุงเทพมหานคร
ชื่อนักศึกษา	นายอดิศรณัฏ์ คุประเสริฐ
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผศ.สุวัฒนา วงษ์กะพันธ์
สาขาวิชา	นิเทศศาสตร์ธุรกิจ
ปีการศึกษา	2543

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยด้านลักษณะทางประชากร ปัจจัยด้านประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์ และองค์ประกอบของหนังสือพิมพ์ ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้อ่านหนังสือพิมพ์ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน

วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามด้วยโปรแกรม SPSS/PC+ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่, การแจกแจงความถี่ร่วม ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ไค - สแควร์ (Chi - Square) และ F - test โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า

1) ลักษณะทางประชากรในด้านอายุ และระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับการเลือกประเภทหนังสือพิมพ์ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่ลักษณะทางประชากรในด้านเพศ อาชีพ และรายได้ ไม่มีความสัมพันธ์กับการเลือกประเภทหนังสือพิมพ์ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2) การให้ความสำคัญกับประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์ในด้านเพื่อทราบข่าวสาร เพื่อทราบข้อเสนอแนะ และเพื่อความบันเทิง จะมีผลให้การเลือกประเภทหนังสือพิมพ์ของประชาชนในกรุงเทพมหานครต่างกัน จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้โดยส่วนใหญ่ ยกเว้นเพื่อประโยชน์จากการโฆษณา

3) การให้ความสำคัญกับองค์ประกอบของหนังสือพิมพ์ในด้านคุณภาพของข่าว การพาดหัวข่าว ภาพของข่าว และบทวิจารณ์หรือบทความต่างกัน จะมีผลให้การเลือกประเภทหนังสือพิมพ์ของประชาชนในกรุงเทพมหานครต่างกัน แต่การจัดหน้าหนังสือพิมพ์ต่างกัน จะไม่มีผลให้การเลือกประเภทหนังสือพิมพ์ของประชาชนในกรุงเทพมหานครต่างกัน จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้โดยส่วนใหญ่ ยกเว้นการจัดหน้าหนังสือพิมพ์

DPU

Thesis Title : **Factors Affecting the Choice to Read the Newspapers of People in Bangkok**

Student Name : **Adisorn Kuprasert**

Thesis Advisor : : **Asst. Professor Suwattana Vonggapan**

Department : **Business Communication Arts**

Academic Year : **2000**

ABSTRACT

The objectives of this research are to study the demographic characteristics which are factors affecting the choice to read the newspapers of readers in Bangkok , the uses of newspaper reading by readers in Bangkok which are factors affecting the choice to read the newspapers of people in Bangkok, including the newspaper components which are factors affecting the choice to read the newspapers in Bangkok. Questionnaires are used as tools in collecting primary data from a sample group consisting of 400 newspaper readers in Bangkok Metropolitan area.

The data are assessed with the application of SPSS/PC+. The statistics used in analyzing the data include Frequency Distribution, Cross -TAB, Percentage, Mean, Standard Deviation F-test. The statistically significant value is set at the level of 0.05.

The findings of the research are as follows.

1. The demographic characteristics of newspaper readers in Bangkok, namely, age, educational background are factors affecting the choice to read the newspapers of people in Bangkok. This finding corresponds with the hypothesis. Sex, profession and income however , are not factors affecting the choice to read the newspapers. This finding is contradictory to the hypothesis.
2. The uses of newspaper reading by people in Bangkok, namely, to obtain information, suggestions and entertainment facts and figures are factors affecting the choice to read the newspapers of people in Bangkok. This finding corresponds with the hypothesis.

3. The newspaper components, namely, news quality, colorful presentation of news content, headlines, illustration and commentaries or articles are factors affecting the choice to read the newspapers of people in Bangkok. This finding corresponds with the hypothesis. Newspaper layout, however, is not a factor affecting the choice to read the newspapers of people in Bangkok. This finding is contradictory to the hypothesis.

DRU

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หนังสือพิมพ์เป็นสื่อที่นำเสนอข้อมูลข่าวสารสู่สาธารณะที่ได้รับความนิยมจากประชาชนเป็นเวลายาวนาน โดยหนังสือพิมพ์จะนำเสนอข่าวสารข้อมูล (Information) เกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม อีกทั้งยังชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์ต่าง ๆ ของกระแสอำนาจทางการเมือง ตลอดจนส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรมใหม่ ๆ เกิดการปรับตัวและสร้างความก้าวหน้าต่าง ๆ ของสังคม การประสานสัมพันธ์ (Correlation) ส่วนต่าง ๆ ในสังคมให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้ โดยการอธิบาย แปลความหมาย แสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์ ตลอดจนเสนอแนะแนวทางปฏิบัติต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น รวมถึงการมีส่วนในการขัดเกลาสังคม การประสานกิจกรรมต่าง ๆ ของสังคมเข้าด้วยกัน การสร้างความปรองดองทางความคิด และมีส่วนในการจัดระเบียบของสังคม เพื่อชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของสถานภาพต่าง ๆ ทางสังคม (Lasswell, 1948)

นอกจากนั้น หนังสือพิมพ์ยังเป็นสื่อที่ต้องมีความถูกต้อง รวดเร็ว เป็นกลาง และมีความต่อเนื่อง (Continuity) ในการนำเสนอข้อมูลข่าวสาร และพยายามแสดงให้เห็นว่า วัฒนธรรมใดเป็นวัฒนธรรมหลัก (Dominant Culture) และวัฒนธรรมใดเป็นวัฒนธรรมย่อย (Subcultures) ตลอดจนมีส่วนช่วยพัฒนาวัฒนธรรมใหม่ที่กำลังก่อตัวขึ้น และมีเพียงเท่านั้น หนังสือพิมพ์ยังมีส่วนร่วมในการรณรงค์ต่าง ๆ (Mobilization) อันเป็นเป้าหมายหลักของสังคม ได้แก่ การรณรงค์ด้านการเมือง สังคม เศรษฐกิจ การจ้างงาน และศาสนา และหนังสือพิมพ์ยังบำรุงรักษาและธำรงไว้ซึ่งค่านิยมพื้นฐานของบุคคลทั่วไป และให้ความบันเทิง (Entertainment) และเสนอวิธีผ่อนคลาย เพื่อลดความตึงเครียดทางสังคม (Wright, 1960)

ปัจจุบันโลกเข้าสู่ยุคข้อมูลข่าวสารหรือยุคสารสนเทศ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเป็นสิ่งจำเป็นต่อการดำรงชีวิต ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีโทรคมนาคม และเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ทำให้ธุรกิจการให้บริการข้อมูลข่าวสาร ทั้งในรูปแบบสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ขยายตัวอย่างรวดเร็ว ประชาชนจะให้ความสนใจต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารในทุกแง่มุม มีความหลากหลายในความต้องการบริโภคข้อมูลข่าวสาร เนื่องจากการแสวงหาเพื่อรับรู้ข้อมูลข่าวสารการดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจ การดำเนินกิจกรรมทางการเมือง การศึกษา การกีฬา และความ

บันทึก ทำให้เป็นผู้ที่มีความรอบรู้ มีความรู้ความเข้าใจในสถานการณ์การเคลื่อนไหว และการเปลี่ยนแปลง ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม ตลอดจนสามารถนำข้อมูลข่าวสารดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคมต่อไป

ดังนั้น ธุรกิจการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารจึงขยายตัวรวดเร็ว ทำให้ผู้ผลิตและจำหน่ายหนังสือพิมพ์พยายามแข่งขันกันนำเสนอข้อมูลข่าวสารให้มีความหลากหลายทั้งในด้านเนื้อหาสาระ และรูปแบบในการนำเสนอ เพื่อเพิ่มปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ให้มากที่สุด ทั้งนี้จะต้องคำนึงถึงลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้อ่านหนังสือพิมพ์ การใช้ประโยชน์จากหนังสือพิมพ์ และองค์ประกอบของหนังสือพิมพ์ อันเป็นการสร้างปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ ทำให้หนังสือพิมพ์ได้รับความนิยม และมียอดจำหน่ายสูงขึ้น

จากที่กล่าวมาแล้วนั้น จะเห็นได้ว่า ผู้บริโภคมีทางเลือกในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารมากขึ้น มีธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการข้อมูลข่าวสารมากมาย หนังสือพิมพ์เป็นทางเลือกทางหนึ่งที่ผู้บริโภค ซึ่งต้องแข่งขันกับธุรกิจการให้บริการข้อมูลข่าวสารในรูปแบบอื่น ๆ และธุรกิจหนังสือพิมพ์ด้วยกันเอง โดยจะต้องแข่งขันกันนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่มีคุณภาพ ถูกต้อง รวดเร็ว และในราคาที่เหมาะสม สามารถสนองตอบความต้องการของผู้บริโภคในยุคปัจจุบันได้

ผู้วิจัยจึงศึกษา เรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร” โดยศึกษาปัจจัยทางด้านลักษณะทางประชากร การใช้ประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์ และองค์ประกอบของหนังสือพิมพ์ ซึ่งผู้วิจัยศึกษาข้อมูลทุติยภูมิจากแนวความคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหนังสือพิมพ์ องค์ประกอบของหนังสือพิมพ์ และประโยชน์ของการอ่านหนังสือพิมพ์ และศึกษาข้อมูลปฐมภูมิจากประชาชนในกรุงเทพมหานครอันจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินธุรกิจหนังสือพิมพ์ และจะเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจทั่วไป ตลอดจนเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจหนังสือพิมพ์และการผลิตหนังสือพิมพ์ในแง่มุมอื่นต่อไป

ปัญหานำวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาข้อมูลจากผู้บริโภคที่อ่านหนังสือพิมพ์ ซึ่งมีคำถามการวิจัย ดังนี้

1. ลักษณะทางประชากรของประชาชนในกรุงเทพมหานคร เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ของประชาชนในกรุงเทพมหานครหรือไม่ อย่างไร
2. ประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ของประชาชนในกรุงเทพมหานครหรือไม่ อย่างไร

3. องค์ประกอบของหนังสือพิมพ์ เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ของประชาชนในกรุงเทพมหานครหรือไม่ อย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านลักษณะทางประชากรที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ของประชาชนใน
3. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านองค์ประกอบของหนังสือพิมพ์ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานในการวิจัย

1. ลักษณะทางประชากรมีความสัมพันธ์กับการเลือกประเภทหนังสือพิมพ์ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร
2. การให้ความสำคัญกับประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์ต่างกัน จะมีผลให้การเลือกประเภทหนังสือพิมพ์ของประชาชนในกรุงเทพมหานครต่างกัน
3. การให้ความสำคัญกับองค์ประกอบของหนังสือพิมพ์ต่างกัน จะมีผลให้การเลือกประเภทหนังสือพิมพ์ของประชาชนในกรุงเทพมหานครต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร โดยศึกษาปัจจัยด้านประชากร ปัจจัยด้านประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์ และปัจจัยด้านองค์ประกอบของหนังสือพิมพ์ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร จากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้อ่านหนังสือพิมพ์ในกรุงเทพมหานครจำนวน 400 คน

ข้อตกลงเบื้องต้น

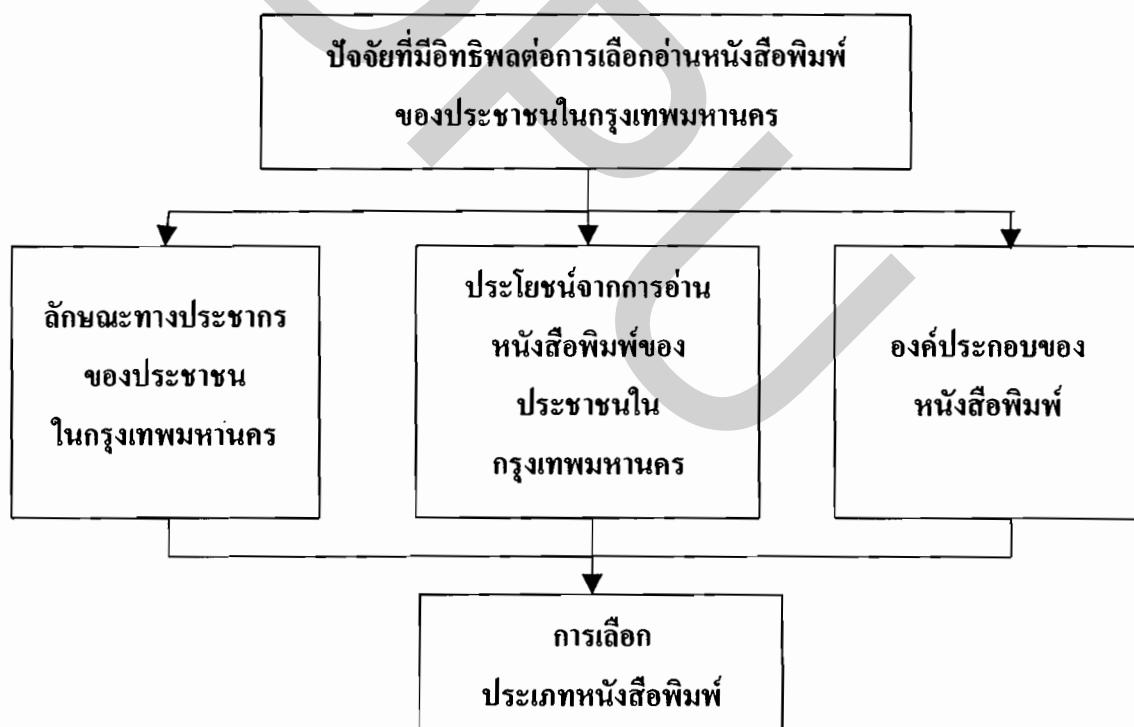
1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ ซึ่งการสุ่มตัวอย่างประชากรที่อ่านหนังสือพิมพ์ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน
2. ข้อมูลทุติยภูมิที่น่าเสนอ ผู้วิจัยกลั่นกรองและคัดเลือกจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ ได้แก่ บทความทางวิชาการ หนังสือวิชาการที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอ่านหนังสือ

พิมพ์ของผู้อ่านหนังสือพิมพ์ ประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์ และองค์ประกอบของหนังสือพิมพ์ ทฤษฎี และงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ของผู้อ่านหนังสือพิมพ์ จากสมาคมนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย ห้องสมุดของหนังสือพิมพ์ และหอสมุดของสถาบันการศึกษา

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวความคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยศึกษาข้อมูลจากผู้อ่านหนังสือพิมพ์ในเขตกรุงเทพมหานครตามที่ได้กล่าวแล้ว สรุปแนวความคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เป็นกรอบแนวความคิดในการวิจัย (Conceptual Framework) ได้ ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework)

× นิยามศัพท์

หนังสือพิมพ์ หมายถึง สิ่งพิมพ์ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมและนำเสนอข่าวสาร ข้อคิดเห็น และสาระบันเทิง ตลอดจนความคิดเห็นต่อเหตุการณ์ที่กำลังเกิดขึ้นและเหตุการณ์นั้นกำลังเป็นที่น่าสนใจของประชาชนทั่วไป โดยมีกำหนดระยะเวลาหรือไม่ก็ตาม ซึ่งอาจจะออกเป็นรายวัน รายสัปดาห์ รายปักษ์ หรือรายเดือนก็ได้ และจะมีลักษณะเป็นกระดาษใหญ่ จำนวนหลายแผ่นพับก็ได้

หนังสือพิมพ์รายวันประเภทคุณภาพ หรือหนังสือพิมพ์ประเภทข่าวหนัก หมายถึง หนังสือพิมพ์ประเภทที่ให้ความสำคัญต่อข่าวสารที่เน้นหนักทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และปัญหาในหลาย ๆ ด้าน เนื้อหาส่วนใหญ่ประกอบด้วยข่าวและบทความประเภทหนักสมอง ทำให้ผู้อ่านได้รับความพึงพอใจซ้ำ ตัวอย่างเช่น ผู้จัดการ กรุงเทพธุรกิจ เป็นต้น

หนังสือพิมพ์รายวันประเภทประชานิยม หมายถึง หนังสือพิมพ์ที่ให้ความสำคัญต่อข่าวสารประเภทเร้าอารมณ์ ตื่นเต้น เนื้อหาส่วนใหญ่ประกอบด้วยข่าวเบาหรือบทความประเภทเบาสมอง หรือเนื้อหาประเภทที่ผู้อ่านได้รับความพอใจทันที ตัวอย่างเช่น ไทยรัฐ เดลินิวส์ เป็นต้น

หนังสือพิมพ์รายวันประเภทกึ่งคุณภาพกึ่งประชานิยม หมายถึง หนังสือพิมพ์ที่มีลักษณะเนื้อหาผสมผสานกันระหว่างหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพและประเภทประชานิยม ได้แก่ หนังสือพิมพ์บ้านเมือง แนวหน้า เป็นต้น

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ หมายถึง ปัจจัยด้านลักษณะทางประชากร ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ การศึกษา และรายได้ ปัจจัยด้านประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์ ได้แก่ เพื่อทราบข่าวสาร เพื่อทราบข้อเสนอแนะ เพื่อให้ความบันเทิง และเพื่อประโยชน์จากการโฆษณา และปัจจัยด้านองค์ประกอบของหนังสือพิมพ์ ได้แก่ คุณภาพของข่าว การจัดหน้าหนังสือพิมพ์ การพาดหัวข่าว ภาพของข่าว และบทวิจารณ์หรือบทความต่าง ๆ

ประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์ หมายถึง ประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์ ได้แก่ เพื่อทราบข่าวสาร เพื่อทราบข้อเสนอแนะ เพื่อให้ความบันเทิง และเพื่อประโยชน์จากการโฆษณา

องค์ประกอบของหนังสือพิมพ์ หมายถึง องค์ประกอบของหนังสือพิมพ์ ได้แก่ คุณภาพของข่าว การจัดหน้าหนังสือพิมพ์ การพาดหัวข่าว ภาพของข่าว และบทวิจารณ์หรือบทความต่าง ๆ เป็นต้น

ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ หมายถึง ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้ประกอบธุรกิจหนังสือพิมพ์สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปใช้เป็นประโยชน์ในการพัฒนาการผลิตหนังสือพิมพ์ทั้งในด้านขององค์ประกอบของหนังสือพิมพ์ให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย
2. ทำให้ได้ข้อมูลอันจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาและการพัฒนางานหนังสือพิมพ์สำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัย เรื่อง เรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ของคนในเขตกรุงเทพมหานคร” ผู้วิจัย ได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. แนวความคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับหนังสือพิมพ์

- 1.1. ความหมายของ “หนังสือพิมพ์”
- 1.2. ลักษณะของหนังสือพิมพ์
- 1.3. ประเภทของหนังสือพิมพ์
- 1.4. บทบาทหน้าที่ของหนังสือพิมพ์
- 1.5. องค์ประกอบของหนังสือพิมพ์
- 1.6. แนวความคิดเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสารและการแสวงหาข่าวสาร

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวความคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับหนังสือพิมพ์

1.1. ความหมายของ “หนังสือพิมพ์”

นักวิชาการสื่อสารมวลชนได้ให้คำจำกัดความคำว่า “หนังสือพิมพ์” ไว้ ดังนี้
คาร์เทอร์ กูด (Cater V.Good, 1956: 637) กล่าวว่า หนังสือพิมพ์ คือ สื่อสิ่งพิมพ์
ที่ออกตามระยะเวลาที่กำหนดติดต่อกันไปเป็นลำดับ มีลักษณะเป็นกระดาษใหญ่ จำนวนหลายพับ
ก็ได้มีจุดมุ่งหมายในการเสนอข่าวสารและสิ่งที่สนใจทั่วไป

สุกัญญา ตีระวนิช (2520) อธิบายว่า หนังสือพิมพ์เป็นหนังสือบอกข่าวและความหมายรวมตั้งแต่หนังสือข่าวฉบับย่อย ๆ ทำด้วยฝีมือของคนเพียง 2-3 คนไปถึงหนังสือพิมพ์ระดับชาติที่ออกในเมืองใหญ่ ๆ มีคนงานเป็นร้อยเป็นพัน หนังสือพิมพ์อาจออกเป็นรายวัน หรือรายสัปดาห์หรือรายเดือนก็ได้ หนังสือพิมพ์ประกอบด้วยตัวพิมพ์ หมึกพิมพ์และกระดาษ

ปรมะ สตะเวทิน (2529) ได้ให้ความหมายหนังสือพิมพ์ว่า หมายถึง สิ่งพิมพ์ซึ่งรวบรวมข่าวสาร ข้อคิดเห็น และสารบันเทิงเรีงรมย์ต่าง ๆ โดยพิมพ์บนกระดาษพิมพ์ราคาถูก ทั้งนี้ อาจพิมพ์ออกเป็นรายวัน รายสัปดาห์ รายปักษ์ หรือรายเดือนก็ได้

และตามศัพท์คำว่า “หนังสือพิมพ์” ถอดจากคำภาษาอังกฤษว่า “Newspaper” ซึ่ง news หมายถึง ข่าว paper หมายถึง กระดาษ เมื่อแปลรวมกัน ก็คือ “กระดาษข่าว” หมายถึง “กระดาษสำหรับรายงานข่าว” แต่เดิมคนไทย “หนังสือพิมพ์” ว่า “หนังสือข่าว” แสดงให้เห็นว่า หนังสือพิมพ์มีวัตถุประสงค์เพื่อเสนอหรือบอกข่าว จึงเรียกว่า “หนังสือข่าว” (มาลี บุญศิริพันธ์, 2537: 2)

สรุปได้ว่า หนังสือพิมพ์ หมายถึง สิ่งพิมพ์ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมและนำเสนอข่าวสาร ข้อคิดเห็น และสารระบับนเทิง ตลอดจนความคิดเห็นต่อเหตุการณ์ที่กำลังเกิดขึ้นและเหตุการณ์นั้นกำลังเป็นที่น่าสนใจของประชาชนทั่วไป โดยมีกำหนดระยะเวลาหรือไม่ก็ตาม ซึ่งอาจจะออกเป็นรายวัน รายสัปดาห์ รายปักษ์ หรือรายเดือนก็ได้ และจะมีลักษณะเป็นกระดาษใหญ่ จำนวนหลายแผ่นพับก็ได้

1.2. ลักษณะของหนังสือพิมพ์

ครุณี หิรัญรักษ์ (2529: 2) ได้กล่าวถึงลักษณะของหนังสือพิมพ์ว่า รูปแบบของหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่มักเป็นมาตรฐานเดียวกัน คือ ใช้กระดาษไม่ดึ้นกหลายแผ่นเรียงซ้อนกันและไม่เย็บติดกัน ขนาดของกระดาษที่ใช้มี 2 ขนาด คือ ขนาด 15” x 22” หรือเรียกว่า หนังสือพิมพ์ขนาดใหญ่ (Full Size) และขนาด 11” x 13” ซึ่งมีขนาดของหน้าประมาณ 1/2 ของหนังสือพิมพ์ขนาดใหญ่หรือเรียกกันโดยทั่วไปว่า ขนาดแทปลอยด์ (Tabloid)

1.3. ประเภทของหนังสือพิมพ์

พีระ จิรโสภณ (2528: 191 - 192) จำแนกหนังสือพิมพ์ตามแนวทางการเสนอข่าวออกเป็น 2 ประเภท คือ

(1) หนังสือพิมพ์แนวคุณภาพ ซึ่งมีได้หมายความว่า เป็นหนังสือพิมพ์ที่มีคุณภาพดีเสมอไป แต่หมายถึงลักษณะการเสนอเนื้อหาเน้นหนักข่าวประเภทหนัก (Hard News) เช่น ข่าวเศรษฐกิจ การเมือง สังคม การศึกษา ซึ่งมุ่งสนองความรู้ ความคิดเห็นเป็นสำคัญ ให้ผลตอบแทนกับผู้อ่านในระยะยาว (Delayed Reward) กล่าวคือ ทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้ ความเข้าใจและเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้เพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ได้ เช่น ข้อมูลในการตัดสินใจ วิพากษ์วิจารณ์ แสดงความคิดเห็น ส่วนรูปแบบของหนังสือพิมพ์ประเภทนี้ไม่หวือหวาเร้าอารมณ์เหมือนหนังสือพิมพ์ประชานิยม มีลักษณะค่อนข้างจริงจังมากกว่า เนื้อหาไม่ว่าจะเป็นข่าวหรือบทความหนัก

ไปทางรายละเอียดข้อเท็จจริง การแสดงความคิดเห็นจะใช้เหตุผลมากกว่าเล่นสำนวนโวหาร ทำให้หนังสือพิมพ์ประเภทนี้มียอดจำหน่ายไม่สูงนัก

(2) **หนังสือพิมพ์แนวประชานิยม** บางคนเรียกว่า หนังสือพิมพ์ปริมาณ เพราะเหตุที่เป็นหนังสือพิมพ์ที่คนทั่วไปอ่านกันอย่างแพร่หลาย มียอดจำหน่ายค่อนข้างสูง อย่างไรก็ตามก็ตีข้อบ่งบอกถึงลักษณะของหนังสือพิมพ์ประเภทนี้ไม่ได้อยู่ที่จำนวนจำหน่ายเป็นสำคัญ แต่อยู่ที่เนื้อหาและวิธีการนำเสนอเนื้อหาเหล่านั้นให้ผู้อ่าน จุดเด่นของหนังสือพิมพ์ประเภทนี้ คือ เน้นการเสนอข่าวประเภทเร้าอารมณ์ผู้อ่าน (Sensational) เช่น ข่าวอาชญากรรม ข่าวภัยพิบัติ ข่าวที่เกี่ยวข้องกับเพศ ข่าวบุคคลตลอดจนข่าวความขัดแย้งและความรุนแรงต่าง ๆ ซึ่งเป็นข่าวที่คนธรรมดาสามัญชนทั่วไปสนใจตามปุถุชนวิสัย (Human Interest) บางที่เราเรียกข่าวประเภทนี้ว่า ข่าวเบา (Soft News) นักวิชาการจัดข่าวประเภทนี้เป็นข่าวที่ให้ผลตอบแทนทางอารมณ์โดยทันที (Immediate Rewards) ส่วนลักษณะการเสนอเนื้อหาประเภทนี้เต็มไปด้วยการเร้าอารมณ์ ดึงดูดความสนใจโดยการพาดหัวข่าวตัวโต มีรูปภาพประกอบข่าวมากมาย รูปแบบการเขียนเต็มไปด้วยสีสันจินตนาการ

มาลี บุญศิริพันธ์ (2537: 2 - 4) ได้แบ่งประเภทหนังสือพิมพ์ตามลักษณะและรูปแบบการนำเสนอข่าวออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. **หนังสือพิมพ์เพ่งปริมาณ (Popular Newspaper)** คือ หนังสือพิมพ์ที่ให้ความสำคัญต่อข่าวประเภทเร้าอารมณ์ ตื่นเต้น (Sensational) เช่น ข่าวอุบัติเหตุ ข่าวอาชญากรรม ข่าวบันเทิงเบา ๆ (Soft News) มักเป็นที่นิยมสำหรับผู้อ่านระดับกลางขึ้นไป เนื้อหาสามารถเข้าใจได้ในทันที ไม่จำเป็นต้องนำไปคิดต่อให้หนักสมอง คุณลักษณะประเภทนี้ทันทีทันใด ลักษณะการจัดหน้าค่อนข้างฉูดฉาด พาดหัวตัวโต เน้นภาพประกอบเป็นส่วนสำคัญของข่าวในการจูงใจคนอ่าน หนังสือพิมพ์ประเภทนี้จะมุ่งที่ปริมาณการจำหน่ายให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้

2. **หนังสือพิมพ์ประเภทเพ่งคุณภาพ (Quality Newspaper)** คือ หนังสือพิมพ์ที่ให้สำคัญต่อข่าวประเภทมีผลกระทบต่อสังคม ลักษณะเนื้อหาสาระค่อนข้างหนัก (Hard News) เช่น ข่าวการเมือง ข่าวเศรษฐกิจและข่าวต่างประเทศ หนังสือพิมพ์ประเภทนี้จะเน้นการรายงานวิเคราะห์สถานการณ์หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นประกอบในคอลัมน์หน้าในด้วย ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ประเภทเพ่งคุณภาพค่อนข้างอยู่ในวงจำกัดเฉพาะกลุ่มที่มีความสนใจในความเคลื่อนไหวของข่าวสารการเมืองมากกว่าประเภทผู้อ่านเพ่งปริมาณ ฉะนั้นยอดจำหน่ายจึงต่ำกว่า ลักษณะการจัดหน้าหนึ่งมักเรียบง่าย เป็นระเบียบไม่หวือหวาเท่ากับหนังสือพิมพ์เพ่งปริมาณ

บุญเลิศ ศุภคิลิก (2527: 83) จำแนกประเภทของหนังสือพิมพ์รายวันเป็น 3 ประเภท คือ

1. **หนังสือพิมพ์รายวันประเภทคุณภาพ (Quality Newspaper)** หรือหนังสือพิมพ์ประเภทข่าวแข็ง (Hard News) หนังสือพิมพ์ประเภทนี้ให้ความสำคัญต่อข่าวสารที่เน้นหนักทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และปัญหาในหลาย ๆ ด้าน เนื้อหาส่วนใหญ่ประกอบด้วยข่าวและบทความประเภทหนักสมอง หรือประเภทผู้อ่านได้รับความพอใจช้า (Delayed Reward) ตัวอย่างของหนังสือพิมพ์ประเภทนี้ ได้แก่ สยามรัฐ มติชน มาตุภูมิ

2. **หนังสือพิมพ์รายวันประเภทประชานิยม (Popular Newspaper)** หนังสือพิมพ์ประเภทนี้ให้ความสำคัญต่อข่าวสารประเภทเร้าอารมณ์ ตื่นเต้น เนื้อหาส่วนใหญ่ประกอบด้วยข่าวเบาหรือบทความประเภทเบาสมอง (Soft News) หรือเนื้อหาประเภทที่ผู้อ่านได้รับความพอใจทันที (Immediate Rewards News) เช่น ข่าวบันเทิง ข่าวกีฬา ข่าวสังคม และข่าวอาชญากรรม เป็นต้น มีผู้นิยมอ่านทุกระดับชั้น จำนวนจำหน่ายสูง มีนโยบายให้อ่านเพื่อพักผ่อนสมอง และก่อให้เกิดความรู้สึกทางอารมณ์ได้มาก ตัวอย่างเช่น ไทยรัฐ ดาวสยาม เดลินิวส์ เป็นต้น

3. **หนังสือพิมพ์รายวันประเภทกึ่งคุณภาพกึ่งประชานิยม (Semi - Quality and Semi - Popular Newspaper)** เป็นหนังสือพิมพ์ที่มีลักษณะเนื้อหาผสมผสานกันระหว่างหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพและประเภทประชานิยม ได้แก่ หนังสือพิมพ์บ้านเมือง แนวหน้า เป็นต้น

ดังนั้น จึงสามารถจำแนกประเภทของหนังสือพิมพ์ได้อย่างมากมาย ไม่ว่าจะพิจารณาตามลักษณะของเนื้อหา รูปแบบการนำเสนอ แต่อย่างไรก็ตาม หนังสือพิมพ์ทุกฉบับมีวัตถุประสงค์เพื่อเสนอให้ข่าวสารและข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นให้ประชาชนรับทราบเช่นเดียวกัน

1.4. บทบาทหน้าที่ของหนังสือพิมพ์

ผู้อ่านหนังสือพิมพ์แต่ละคนจะได้รับประโยชน์หรือแสวงหาประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์ไม่อย่างใดก็อย่างหนึ่ง ทั้งนี้ ผู้อ่านแต่ละคนต่างก็มีวัตถุประสงค์และการนำประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์ไปใช้แตกต่างกันไปตามลักษณะทางประชากรศาสตร์ของแต่ละบุคคล ทั้งนี้ นักวิชาการหนังสือพิมพ์หลายท่านได้ให้รายละเอียดเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ที่พึงมีต่อสังคมและผู้อ่านหนังสือพิมพ์ ซึ่งเป็นการนำเสนอประโยชน์ของหนังสือพิมพ์และการอ่านหนังสือพิมพ์ ดังนี้

บทบาทหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ตามความคาดหวังสังคม (นันทวัน สุชาติ, 2520:

1. **หน้าที่ในการให้ข่าวสาร (To Inform)** ถือเป็นหน้าที่สำคัญอันดับแรกของหนังสือพิมพ์ที่จะต้องเสาะแสวงหาข้อเท็จจริงที่ถูกต้องสมบูรณ์ มีพยานหลักฐานอ้างอิงได้เสมอ เพื่อนำเสนอแก่ผู้อ่านอย่างเที่ยงธรรม ไม่บิดเบือนทั้งโดยอคติส่วนตัว หรือโดยมุ่งประโยชน์ทางการค้า

2. **ช่วยกระตุ้นให้ประชาชนเกิดความตื่นตัว (To Alert)** โดยคำรายงานะคล้ายยามคอยตรวจสอบความเคลื่อนไหวของเหตุการณ์ต่าง ๆ ตลอดเวลา เพื่อนำเสนอแก่ผู้อ่านในทันทีที่เกิดเหตุสำคัญ เพื่อให้ประชาชนตื่นตัวไม่ประมาทในภาวะการณ์บ้านเมือง

3. **ช่วยตีความหมายของข่าว (To Interpret)** สืบเนื่องจากความซับซ้อนของข่าวสารที่เกิดขึ้นจึงจำเป็นที่นักหนังสือพิมพ์จะต้องช่วยเหลืออธิบายความหมายของข่าว ข้อเท็จจริงเพียงอย่างเดียวอาจโกหกได้ การบอกว่ามีอะไรเกิดขึ้นเท่านั้นจึงไม่พอ แต่นักหนังสือพิมพ์ต้องนำข้อเท็จจริงนั้นมาเขียนด้วยทัศนะในการมองข่าวอันเกิดจากประสบการณ์เฉพาะตน เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจด้วยเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นมีความหมายอย่างไร บทบาทในเรื่องนี้จึงจำเป็นต้องกระทำไปโดยสุจริตใจ เพื่อให้ภาพที่เป็นจริงของเหตุการณ์อย่างเที่ยงตรงและสมบูรณ์

4. **ช่วยให้การศึกษาแก่ผู้อ่าน (To Educate)** ถือเป็นหน้าที่ที่มีความสำคัญ โดยเฉพาะสำหรับสภาพสังคมที่ประชาชนส่วนใหญ่ยังห่างไกลจากข่าวสารความรู้ต่าง ๆ หนังสือพิมพ์ที่ดีจึงเสมือนครูผู้อ่าน สามารถให้การศึกษานอกระบบ เช่น ความรู้ด้านอนามัย วิทยาศาสตร์ อาชีพ เป็นต้น โดยการจัดแบ่งเนื้อหาไปตามลักษณะความสนใจของผู้อ่านของหนังสือพิมพ์แต่ละกลุ่ม

5. **ชี้นำผู้อ่าน (To Lead & to Persuade)** หนังสือพิมพ์สามารถแสดงความเป็นผู้นำทางความคิดเห็นชี้แนะผู้อ่านให้คิดและกระทำ หรือละเว้นในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ทั้งนี้ การแสดงออกซึ่งความคิดเห็นส่วนบุคคลจะต้องรับผิดชอบต่อผลกระทบที่เกิดขึ้นในสังคมด้วย

6. **จัดให้มีเวทีของการแสดงความคิดเห็น (To Provide a Forum)** การดำรงรักษาความเป็นกลาง หรือการปฏิรูปหน้าที่อย่างปราศจากความลำเอียงในเหตุการณ์ที่มีปัญหาขัดแย้ง ถือเป็นคุณสมบัติอันจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องปลูกฝังให้เกิดขึ้นเป็นเบื้องต้นแรก นักหนังสือพิมพ์ต้องใจกว้าง และยุติธรรมในการที่จะเสนอเวทีโต้แย้งเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่างทัศนะกัน

7. **ให้สิ่งบันดาลใจ (To Inspire)** หนังสือพิมพ์มีโอกาสที่จะช่วยลดช่องว่างทางเศรษฐกิจและสังคม โดยชักนำให้สังคมรู้จักถึงการช่วยเหลือผู้ประสบทุกข์ยาก การเป็นสื่อกลางในการบำเพ็ญสาธารณะประโยชน์หรือการกุศล จะช่วยสร้างเสริมค่านิยมสังคมให้เห็นเด่นชัดขึ้น ในขณะเดียวกันก็แสดงว่า นักหนังสือพิมพ์มิใช่เป็นเพียงผู้ไปขูดค้ำความชั่วร้ายของสังคมมาตีแผ่เท่านั้น แต่ยังสามารถทำงานที่เป็นการสร้างสรรค์และจรรโลงสังคมให้น่าอยู่ขึ้น

8. **ให้ความบันเทิง (To Entertain)** จะเห็นว่า ในปัจจุบันบทบาทหน้าที่ในการให้ความบันเทิงของหนังสือมีความเด่นชัดมากขึ้น เนื่องจากการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วของธุรกิจสิ่งพิมพ์

การแข่งขันและฉวยโอกาสในเรื่องจำนวนจำหน่าย ทำให้นโยบายทางเศรษฐกิจเข้ามามีอิทธิพลเหมือนหน้าที่ประการอื่น ๆ ของหนังสือพิมพ์

จากบทบาทหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ที่กล่าวมานั้น จะเห็นได้ว่า ผู้อ่านหนังสือพิมพ์จะได้ประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์ในหลาย ๆ ประการด้วยกัน แต่ในการศึกษาวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้นำประโยชน์ที่ผู้อ่านหนังสือได้รับจากการอ่านหนังสือพิมพ์ตามหน้าที่หลักของหนังสือพิมพ์ออกเป็น 4 ประการ (มาลี บุญศิริพันธ์, 2537: 5) คือ

1. **ให้ข่าวสาร (to inform)** ถือเป็นหน้าที่หลักที่ต้องแสวงหาข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง (facts) มารายงานให้ประชาชนได้ทราบ การเสนอข่าวและสารนี้จะรายงานออกมาในลักษณะของข่าว บทความ สารคดี และคอลัมน์ต่าง ๆ สุดแล้วแต่จะมีความเหมาะสมอย่างไร ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบอื่น ๆ ข้อสำคัญอยู่ที่ว่า ข่าวและสารที่นำเสนอทางหนังสือพิมพ์นั้น จะต้องเป็นข้อเท็จจริง (facts) ที่ถูกต้อง ครบถ้วน ชัดเจน ตรง และเป็นธรรม

ทั้งนี้ การรายงานข่าวจำเป็นต้องให้ข้อเท็จจริงแก่ผู้อ่านให้สมบูรณ์ครบถ้วนมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อผู้อ่านจะได้รับทราบเหตุการณ์ทั้งหมดอย่างถูกต้อง สามารถวินิจฉัยได้ด้วยตนเอง

2. **ให้ข้อเสนอแนะ (to give opinion)** หน้าที่ในการให้ข้อเสนอแนะหรือการชี้แนะแนวทางนั้น ต้องไม่ใช่การเสนอแนะในรายงานข่าว เพราะข่าวนั้นเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงล้วน ๆ การเสนอแนะ การแสดงความคิดเห็นต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น หรือต่อข่าวที่ได้รับรายงานไปแล้ว กระทำโดยผ่านทางคอลัมน์อื่น ๆ เช่น บทบรรณาธิการ บทความ บทวิจารณ์ บทความ เป็นต้น

เนื่องจากหนังสือพิมพ์เป็นแหล่งรวบรวมข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ดังนั้นในการแสดงความคิดเห็นจึงต้องกระทำอย่างเป็นกลาง และยุติธรรม เพราะผู้เขียนเป็นบุคคลที่มีข้อมูลครบถ้วนสามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ลึกซึ้งมากกว่าผู้อ่านทั่วไป เป็นที่น่าเชื่อถือ การเสนอแนะเรื่องใดก็ตามจำเป็นต้องกระทำอย่างระมัดระวังและวางอยู่บนรากฐานของเหตุผลที่ถูกต้องเหมาะสม

3. **ให้ความบันเทิง (to entertain)** หมายถึง ความบันเทิงที่ผู้อ่านจะได้จากการอ่านเนื้อหาในหนังสือพิมพ์ เป็นการผ่อนคลายความตึงเครียดทางอารมณ์ความรู้สึก และพักผ่อนสมองไปในเวลาเดียวกัน ถึงแม้ว่าจะมีงานชิ้นที่ชี้ว่า ข่าวสารเกี่ยวกับความบันเทิงในหน้าหนังสือพิมพ์ มักจะได้รับความสนใจอ่านมากกว่าข่าวสารประเภทอื่น ๆ ก็ตาม แต่ความบันเทิงที่แฝงอยู่จากการอ่านการ์ตูน

บทความ สารคดี บทวิจารณ์ ก็มีส่วนทำให้หนังสือพิมพ์ได้สนองตอบหน้าที่ข้อดีนี้ได้เป็นอย่างดี มิใช่เป็นเพียงเนื้อหาเฉพาะในคอลัมน์บันเทิงเท่านั้น

4. **ให้สื่อในการโฆษณา (to advertise)** หน้าที่ส่วนนี้ดูเหมือนจะหลีกเลี่ยงไม่ได้สำหรับสื่อมวลชนในสังคมทุนนิยมและสังคมประชาธิปไตย เพราะสภาพการแข่งขันเช่นทางธุรกิจการค้า หนังสือพิมพ์จึงเป็นสื่อที่สามารถให้ข่าวสารเป็นสื่อกลางนำเสนอสินค้าธุรกิจให้ผู้อ่านได้มีโอกาสเลือกซื้อ หรือตัดสินใจซื้อได้ทางหนึ่ง เชื่อกันว่า โฆษณาในหนังสือพิมพ์มีบทบาทกระตุ้นให้เกิดอำนาจการซื้อ ทำให้เกิดการพัฒนาธุรกิจให้ก้าวหน้า ข้อสำคัญที่สุดก็คือ การขายเนื้อที่โฆษณาเป็นแหล่งรายได้สำคัญที่สุดของหนังสือพิมพ์ถือว่า “โฆษณาคือเส้นโลหิตของธุรกิจหนังสือพิมพ์” ถ้าไม่มีโฆษณา หนังสือพิมพ์ก็อยู่ไม่ได้ เพราะอาศัยราคาจำหน่ายเพียงรายเดี่ยวย่อมไม่เพียงพอต่อการลงทุนในการผลิต และถ้าไม่มีโฆษณาเราอาจต้องซื้อหนังสือพิมพ์ในราคาที่แพงขึ้นมาก อาจส่งผลให้ระดับความนิยมอ่านหนังสือพิมพ์ลดลงไปด้วย อย่างไรก็ตาม การโฆษณาในหนังสือพิมพ์ก็ถือเป็นหน้าที่ให้บริการชุมชนอย่างหนึ่งของสื่อมวลชน

หนังสือพิมพ์ต้องคำนึงถึงความรับผิดชอบพร้อม ๆ กันไปกับการปฏิบัติหน้าที่หลักทั้ง 4 ประการ เพราะหากหนังสือพิมพ์รายงานข่าวไม่ถูกต้อง บิดเบือนข้อเท็จจริง ทำให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจผิด ก็สามารถบิดเบือนกระแสความคิดสาธารณะคติไปในทางลบได้ ยิ่งถ้าหนังสือพิมพ์แสดงความคิดเห็นผ่านคอลัมน์ต่าง ๆ โดยปราศจากการวินิจฉัยข้อมูล อย่างเป็นธรรมหรือมีวัตถุประสงค์อันไม่ได้แล้ว ย่อมก่อให้เกิดความเชื่อในเรื่องนั้น ๆ อย่างผิด ๆ การปฏิบัติหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ไม่ว่าจะเป็นทางใดก็ตาม ต้องตระหนักถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อสังคมอยู่ทุกขณะจิต ไม่ว่าจะเป็นการรายงานข่าว เสนอความเห็น สาระเกี่ยวกับความบันเทิง หรือแม้กระทั่งการรับประกาศโฆษณา

1.5. องค์ประกอบของหนังสือพิมพ์

1.5.1. ข่าว

หัวใจของข่าว

หัวใจของข่าวนั้นอยู่ที่การนำเสนอเฉพาะข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง เทียงตรง ไม่มีการแสดงความคิดเห็นใด ๆ ของผู้เขียน ผู้เขียนข่าวต้องมีความเป็นกลาง (Objectivity) เหตุการณ์เกิดขึ้นอย่างไรก็ต้องเขียนรายงานตามข้อเท็จจริง ที่ได้ตรวจสอบแล้วเท่านั้น ข่าวที่ดีต้องประกอบด้วยคุณลักษณะที่เชื่อถือได้ ดังนี้

1. **ความถูกต้อง (Accuracy)** ข้อเท็จจริงต้องมีความถูกต้อง เทียงตรงในข้อมูล ก่อนจะรายงานออกไปควรจะได้มีการตรวจสอบให้แน่นอนเสียก่อนว่าข้อเท็จจริงอื่น ๆ วิธีการรวบรวม เรียบเรียง

ให้ข้อเท็จจริงปรากฏแก่ผู้อ่าน ก็ควรจะทำให้เข้าใจถูกต้องตรงกัน ไม่เฉพาะเพียงข้อเท็จจริงปลีกย่อยเท่านั้น แต่รวมถึงการใช้ภาษาให้เข้าใจง่ายและครบถ้วนด้วย

2. **ความสมดุล (Balance)** การรายงานข่าวที่ดีควรให้ความเสมอภาคในการเสนอข้อเท็จจริงทุกด้าน เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเหตุการณ์ได้อย่างถูกต้อง ให้ความเป็นธรรมแก่บุคคลในข่าว เช่น การเสนอข่าวกีฬา ผู้เขียนข่าวต้องทำใจให้เป็นกลาง เสนอจุดอ่อน จุดแข็งของกลุ่มต่อสู้ทั้ง 2 ฝ่ายให้เท่าเทียมกัน ในกรณีเสนอข่าวที่มีความขัดแย้ง ควรเปิดโอกาสให้ทั้ง 2 ฝ่าย ได้แสดงความคิดเห็นและรายงานสู่สายตาผู้อ่านอย่างเท่าเทียมกัน ความสมดุล มิได้หมายถึงการรายงานสิ่งปลีกย่อยทุกสิ่งทุกอย่าง แต่หมายถึงการให้ข้อมูลที่สำคัญเป็นธรรมพอที่ผู้อ่านสามารถจะใช้ดุลยพินิจได้ถูกต้อง ตลอดจนให้ความเป็นธรรมทั้งแก่บุคคลในข่าวและผู้อ่านอย่างเต็มที่

3. **ความเป็นกลาง (Objectivity)** ความเป็นกลาง หมายถึง การรายงานข่าวอย่างตรงไปตรงมา ไม่อคติหรือใส่ความคิดเห็นของผู้เขียนลงไป ปกติความเป็นกลาง หรือความเที่ยงตรงอาจปฏิบัติได้ยากเนื่องจากมนุษย์ก็เป็นปุถุชนธรรมดาเท่านั้น ในฐานะผู้เขียนข่าวจึงต้องฝึกฝนเพิ่มความระมัดระวังเป็นพิเศษ พยายามเสนอข่าวในทุกแง่มุมให้มากที่สุด ไม่เอาความรู้สึกตัวเองเข้าไปผูกพันกับเหตุการณ์อย่างสิ้นเชิง คือ ต้องรู้จักการวางเฉยสิ่งที่รายงานไม่ว่าจะเป็นเรื่องใดก็ตาม

4. **ความกระชับชัดเจน (Conciseness)** ข่าวที่ดีควรมีรูปแบบการเขียนที่กระชับกระจ่างชัดเจนในตัวเอง รัดกุม และเข้าใจง่าย ใช้ภาษาตรงไปตรงมาไม่มีความหมายหลายแง่มุม ยกแก่การเข้าใจหรือแฝงความนัย เพราะภาษาที่ใช้เขียนข่าวต้องการให้คนอ่านเข้าใจได้ทันทีในเวลาอันรวดเร็ว และถูกต้องตามสิ่งที่รายงานมิใช่ภาษาทางวรรณคดีที่ต้องอาศัยอรรถรสความงามทางภาษา

5. **ความรวดเร็ว (Immediacy)** ความรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์เป็นคุณสมบัติสำคัญมากอย่างหนึ่งในการรายงานข่าว ปัจจุบันเทคโนโลยีการพิมพ์พัฒนาขึ้นมา ทำให้การรายงานข่าวไปถึงผู้อ่านได้เร็ว ฉะนั้น คุณค่าของความรวดเร็วทันสมัยจึงยังสำคัญอยู่ และยิ่งจำเป็นมากขึ้นตามลำดับภายใต้สังคมที่มีการแข่งขันอย่างทุกวันนี้ คำว่า “เมื่อวานนี้” “เมื่อเช้านี้” และ “วันนี้” จะปรากฏอยู่ในรายงานข่าวเพื่อแสดงถึงความสดและความฉับไวของการรายงานข่าวตลอดเวลา

องค์ประกอบของข่าว

ข่าวสารเป็นองค์ประกอบหลักของหนังสือพิมพ์ ทั้งนี้ คุณลักษณะที่สำคัญอย่างหนึ่งของข่าว คือ ความน่าสนใจและความสำคัญทั้ง 2 ประการนี้ การเสนอข่าวต้องพิจารณาบนพื้นฐานความต้องการและความรู้สึกของผู้อ่าน คือ ข่าวนั้นต้องน่าสนใจสำหรับผู้อ่าน มีความสำคัญต่อผู้อ่าน และต้องเป็นข้อเท็จจริงที่มีความสดทันสมัยสำหรับผู้อ่าน

ข่าวที่มีคุณค่าสูง มักจะมีทั้งความสำคัญ (Significance) และความน่าสนใจ (Interest) อยู่ในตัวของมันเอง (Charnley, Mitchell V. Reporting , 1975 : 44-45)

ความสำคัญ (Significance) หมายถึง เหตุการณ์อะไรก็ตามที่เกิดขึ้นและมีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน ผลกระทบดังกล่าวจะมีผลในวงกว้าง เช่น การปรับอัตราภาษีมีผลกระทบต่อรายได้ค่าครองชีพของประชาชน การเทียบเปรียบเทียบการค้ากับต่างประเทศมีผลกระทบต่อภาวะเศรษฐกิจของประเทศ เรื่องเหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญมีผลกระทบต่อความเป็นอยู่และค่าครองชีพของประชาชนทั่วประเทศ จึงจัดว่าเป็นข่าวที่มีความสำคัญ เพราะหากไม่รายงานให้ผู้อ่านทราบก็อาจจะเกิดผลเสียต่อส่วนรวมทั้งหมดได้

ความสำคัญนั้น นอกจากจะพิจารณาจากผลกระทบที่จะเกิดต่อประชาชนแล้ว บางทีข่าวที่สำคัญในสังคมหนึ่งหรือประเทศหนึ่งอาจจะไม่สำคัญต่ออีกสังคมหนึ่งก็ได้ เช่น ข่าวการเทียบเปรียบเทียบการค้ากับต่างประเทศจำนวนมหาศาลนั้น เป็นข่าวที่มีความสำคัญมากสำหรับประเทศไทย แต่เมื่อมองในทัศนะของประชาชนประเทศญี่ปุ่นแล้ว ข่าวนี้ไม่มีความสำคัญเลยเพราะไม่มีผลกระทบต่อชาวญี่ปุ่น เพราะฉะนั้น การเลือกรายงานข่าวของสื่อมวลชนใน 2 ประเทศนี้จึงไม่เหมือนกัน เห็นได้ว่าการวินิจฉัยคุณค่าข่าวต้องคำนึงถึงสภาพแวดล้อมความเป็นจริง สังคมและองค์ประกอบอื่น ๆ อีก

โดยมากข่าวที่มีความสำคัญ มักจะเป็นข่าวที่จัดอยู่ในประเภท Hard news หรือข่าวหนัก คือ เป็นข่าวที่มีผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง ผลกระทบนั้นอาจไม่ทันที่ทันใด แต่อาจเกิดขึ้นได้ในระยะยาว ต้องอาศัยเทคนิคการรายงานข่าวอย่างละเอียดรอบคอบเพื่อความเข้าใจในเรื่องรานั้น ๆ ส่วนมากข่าวประเภทนี้จะมีลักษณะเป็นข่าวสถานการณ์ (Situation news) มากกว่าข่าวประเภทเหตุการณ์ (Event news) ซึ่งตอบสนองความใคร่รู้ได้อย่างฉับพลัน แต่ข่าวในเหตุการณ์บางประเภทก็มีความสำคัญพอที่จะส่งผลกระทบต่อคนหมู่มาก เช่น ข่าวโรงงานแก๊สระเบิดในประเทศอินเดีย ทำให้คนตายเป็นจำนวนมากส่งผลกระทบต่อประชาชนต้องหวาดระแวงเกี่ยวกับความปลอดภัยและญาติพี่น้องทรัพย์สินที่สูญหายไป มีผลให้รัฐบาลต้องจัดสรรงบประมาณมาช่วยเหลือเป็นจำนวนมหาศาล ทั้ง ๆ ที่ประเทศยากจนเกิดภาวะฉุกเฉินทางเศรษฐกิจ เป็นต้น ในเรื่องของข่าวหนักและข่าวเบาจะได้กล่าวต่อไป

ความน่าสนใจ (Interest) หมายถึง เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้วทำให้ประชาชนสนใจ ใคร่รู้หรืออยากติดตาม คุณสมบัติข้อนี้น่าจะเป็นข้อที่สำคัญของรายงานข่าว เพราะข่าวเมื่อขาดความน่าสนใจ

แล้วคนก็จะไม่อ่าน ผู้สื่อข่าวที่มีความชำนาญและมีประสบการณ์จะพยายามเขียนข่าวให้น่าสนใจและน่าอ่าน โดยไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง ข่าวที่น่าสนใจ คือ ข่าวที่ผู้อ่านมีความตั้งใจต้องการจะอ่านมากที่สุด ปัญหาจึงเกิดขึ้นว่าอะไร คือ สิ่งที่น่าสนใจ นักหนังสือพิมพ์และบุคคลที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับข่าวได้กำหนดแนวการวัดความสนใจของผู้อ่านไว้หลายประการ โดยพิจารณาตามองค์ประกอบของข่าว (News Elements) กล่าวคือ ผู้อ่านทั่วไปมักให้ความสนใจเป็นพิเศษในสิ่งต่อไปนี้ (The Thomson Foundation, The News Machine, 1972 : 5 - 8)

(1) **ความสด (Immediacy)** หมายถึง ความรวดเร็วในการรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นให้ผู้อ่านได้ทราบอย่างทันทีทันควัน คือ นับจากระยะเวลาของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับการรายงานข่าวควรเป็นไปอย่างรวดเร็ว ยิ่งรายงานได้เร็วเท่าไรคุณค่าของความสดของข่าวก็จะมีมากขึ้น

(2) **ความใกล้ชิด (Proximity)** หมายถึง เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นใกล้กับตัวผู้อ่านหนังสือพิมพ์ ทั้งด้านระยะทาง เวลา และความคิด ถ้าใกล้มากก็จะมีคุณค่าทางข่าวสูงกว่าเหตุการณ์ที่เกิดไกลออกไป ความใกล้ชิดอาจจะเป็นความสัมพันธ์ใกล้ชิดทางจิตใจ ความคิด สถานที่ หรือบุคคลซึ่งมีความผูกพันทางใดทางหนึ่งกับผู้อ่าน

(3) **ความเด่น (Prominence)** ครอบคลุมถึงความเด่นของบุคคล สถานที่ หรือเวลาของเหตุการณ์ หรือบุคคลในเหตุการณ์ เช่น ช่วงเวลาของการเลือกตั้งสภาผู้แทนราษฎร ช่วงเวลาของการโยกย้ายเปลี่ยนแปลงตำแหน่ง นายกรัฐมนตรีเดินทางไปต่างประเทศ นางสาวไทยเดินทางไปประกวดนางงามจักรวาล เป็นต้น เหตุการณ์ใดที่มีองค์ประกอบของความเด่นดังกล่าวมากก็มักได้รับความสนใจในคุณค่าเชิงข่าวสูง ได้รับการพิจารณาตัดสินใจให้ลงพิมพ์ก่อนเสมอ

(4) **ความผิดปกติ (Unusualness)** โดยธรรมชาติของมนุษย์แล้ว มักสนใจต่อสิ่งใดก็ตามที่แปลกหรือไม่เคยเห็นมาก่อน เช่น แม่คนหนึ่งให้กำหนดลูกแฝดถึง 8 คน หรือเด็กอายุ 5 ขวบสามารถคำนวณเลขหลักล้านได้ภายในห้าวินาที เป็นเรื่องที่ไม่เกิดขึ้นบ่อยนัก คนจึงอยากรู้ในรายละเอียดมากกว่าเหตุการณ์ปกติ เหตุการณ์ประเภทนี้จะปรากฏบนหน้าหนังสือพิมพ์เป็นครั้งคราวแล้วแต่ว่าจะเกิดขึ้นเมื่อใด

(5) **ความเป็นปुरुชนวิสัย (Human interest)** สิ่งที่เกิดขึ้นมีผลกระทบต่อมนุษย์ด้วยกันเองหรือเกิดกับสิ่งมีชีวิตโลก องค์ประกอบข้อนี้เป็นเรื่องของความสัมพันธ์ทางอารมณ์ จิตใจเกี่ยวกับความเป็นอยู่ของมนุษย์ทั่วไป เป็นเหตุการณ์ที่ทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกร่วมทางอารมณ์กับบุคคลในข่าวด้วย เช่น ความรู้สึกสะเทือนอารมณ์ เห็นใจ เข้าใจ สงสาร อยากร่วมช่วยเหลือ ถ้าเหตุการณ์ทำนองเดียวกันอาจเกิดขึ้นกับตนเองแล้วควรทำอย่างไร หรือเป็นเหตุการณ์ที่อาจมีโอกาส

เกิดกับทุกคนได้ เช่น ข่าวด่วนผู้วิหิงหรือข่าวดึกยกจกนหัวสมองดี อยากรเรียนหนังสือต่อให้สูง แต่ไม่มีผู้อุปการะจกนต้องนนำตัวตาย ข่าวนแม่ฆ่าลูกเพราะความรัก ข่าวดัวเลี้ยงที่ถูกทอดทิ้ง ฯลฯ

(6) **ความขัดแย้ง (Conflict)** ข่าวดจากหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่เกิดจากความขัดแย้ง ไม่ลงรอยกันระหว่างบุคคล 2 ฝ่าย เช่น ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ขัดแย้งทางอุดมการณ์ ขัดแย้งทางด้านความคิดทางเพศ ความขัดแย้งมีคุณค่าทางข่าวดสูง เพราะเป็นธรรมชาติของมนุษย์ อยากรู้ อยากรทราบถึงสาเหตุของความขัดแย้ง กระทบที่จะติดตามถึงที่สุด ตัวอย่างใกล้ตัวที่เห็นได้ชัด ก็คือ หากเกิดอุบัติเหตุรถยนต์ชนกัน ณ ถนนสายหนึ่งสายใดจะมีคนเข้าไปมุงดูกันมากมายเพียงเพื่ออยากรทราบว่ทั้งสองฝ่ายจะตกลงกันได้ อย่งไร ใครผิด ใครถูก เพราะนั่นก็คือเหตุของการขัดแย้งอย่างหนึ่ง หรือข่าวดมาตรการที่เกิดขึ้น จากความขัดแย้งทางผลประโยชน์ เช่น กรณีตัวปลอมของบริษัทขนส่ง จำกัด ความขัดแย้งทางการเมืองระหว่างพรรคการเมือง ล้วนเป็นเหตุการณ์ที่สร้างความสนใจได้เสมอ

(7) **ความลึกลับซับซ้อน (Suspense)** เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้วยังไม่สามารถคลี่คลายให้กระจ่างหรือยังไม่สามารถเสาะหาสาเหตุที่แท้จริงแล้ว มักกระตุ้นให้อ่านสงสัยใคร่ติดตามให้ถึงที่สุด จากตัวอย่างกรณีรถชนกัน ถ้าทั้งสองฝ่ายไม่สามารถตกลงกันได้ในเวลาอันรวดเร็วผู้คนที่มุงจะรี ๆ รอ ๆ ฟังจนทั้งสองฝ่ายแยกย้ายกันไป หรือข่าวดเกี่ยวกับการมาตรการลึกลับซ่อนเงื่อน ต้องเสาะแสวงหาหลักฐานพยานผู้สื่อข่าวดจะต้องติดตามอย่างต่อเนื่องละเอียดละออและคลี่คลายเงื่อนปมจนหายกระจ่าง หรือคลายความน่าสนใจไป ซึ่งทำให้ข่าวดนั้นอ่อนคุณค่าลงก็จะทำให้การวินิจฉัยคุณค่าตกอยู่ในลำดับรอง ๆ ลงไป

(8) **ความกระทบกระเทือน (Consequence)** เป็นผลกระทบของเหตุการณ์ที่เกิดกับมวลชน อาจเป็นผลกระทบทางความเป็นอยู่ การครองชีพหรือทางสังคม ผลกระทบกระเทือนนี้ อาจเกิดโดยทางตรงหรือทางอ้อม เช่น การปรับอัตราภาษี มีผลกระทบต่อรายได้ของประชาชนผู้มีรายได้น้อย ไฟไหม้ย่านสลัมทำให้คนขาดที่อยู่อาศัยจำนวนมาก ข่าวดอุทกภัย ภัยพิบัติ ข่าวดการระเบิดของยานอวกาศเชลเลนเจอร์ เป็นต้น รายละเอียดของผลกระทบดังกล่าว จะได้รับการรายงานทั้งในเรื่องของความเสียหายทาทร์พย์สินและชีวิตตลอดจนสาเหตุการป้องกัน ฯลฯ

(9) **ความก้าวหน้า (Progress)** ถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งในการพิจารณาคุณค่าข่าวด โดยเฉพาะการพัฒนาความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการ เทคโนโลยีสมัยใหม่ ความเปลี่ยนแปลงของสังคมการศึกษา ฯลฯ ย่อมเป็นผลต่อความเป็นอยู่ของประชาชนทั้งสิ้น มนุษย์ย่อมมีความสนใจอยากรเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ เพื่อนำมาปรับปรุงชีวิตให้ดีขึ้น ในหนังสือพิมพ์หลายฉบับจึงเปิดคอลัมน์นวิชาการศึกษาก้าวหน้าขึ้น เพื่อรายงานความก้าวหน้าทางการแพทย์บ้าง การค้นพบวิจัย การ

ประดิษฐ์ อดสาหกรรมหรือเครื่องทุ่นแรงที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านในอาชีพสาขาต่าง ๆ เพราะความก้าวหน้าทางวิทยาการย่อมมีผลต่อความหวังใหม่ในชีวิตของประชาชนด้วย

(10) เพศ (Sex) ในโลกนี้สิ่งมีชีวิตทั้งหลายมีอยู่เพียง 2 เพศ คือ ชายและหญิง ความสนใจในเพศตรงข้ามจึงเป็นธรรมชาติของมนุษย์และสัตว์ จัดเป็นเรื่องที่ใกล้ตัวมากที่สุดที่หาได้ ความคิดปกติทางเพศ หรือพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนจึงมักได้รับความสนใจเป็นพิเศษ องค์กรประกอบข้อนี้มีได้หมายถึง เฉพาะเรื่องระหว่างหญิงกับชายเท่านั้น แต่รวมไปถึงกิจกรรมต่าง ๆ ทางสังคมด้วย เช่น การต่อสู้เพื่อแก้กฎหมายที่เสียเปรียบของสตรี การเรียกร้องความเสมอภาคระหว่างหญิงกับชาย การเรียกร้องให้เป็นที่ยอมรับของสังคม เป็นต้น

องค์กรประกอบทั้ง 10 ประการ สามารถครอบคลุมถึงคุณลักษณะของ “ข่าว” ได้มากพอสมควร บางคนอาจแบ่งย่อยองค์กรประกอบออกย่อย ๆ ได้อีกหลายประการ แต่ก็ไม่พ้นคุณสมบัติทั้งหมดข้างต้น สังคมทุกวันนี้ความสับสนซับซ้อนในสิ่งที่เกิดขึ้นมากมาย เหตุการณ์เดียวอาจเกี่ยวโยงถึงหลายสาเหตุ มีผลกระทบกระเทือนใจในวงกว้าง ทำให้เข้าใจได้ยากขึ้น แต่โดยทั่วไปแล้วคุณลักษณะของข่าวจะไม่แตกต่างกัน กล่าวคือ “ข่าว” เป็นรายงานของเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่มีความสำคัญและน่าสนใจ องค์กรประกอบต่าง ๆ แสดงถึงความสนใจของผู้อ่านข่าวที่ได้นำเสนอในรูปแบบของข่าว ผูกพันกับชีวิตของมนุษย์อย่างใกล้ชิดชนิด ดังที่ว่า “ข่าวที่ดีที่สุดคือข่าวซึ่งเป็นที่สนใจของผู้คนส่วนมาก” (สุภา ศิริมานนท์, 2525 : 3)

องค์กรประกอบของข่าวเป็นแนวทางอย่างหนึ่งในการกำหนดคุณค่าของข่าว และเป็นเครื่องวัดว่าควรจะนำเสนอข่าวใดก่อนหลัง ทำให้เกิดความเข้าใจการเลือกเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์มากขึ้น (มาลี บุญศิริพันธ์, 2526) และนับเป็นแนวทางสำหรับผู้สื่อข่าวระยะเริ่มต้นที่จะเลือกรายงานเหตุการณ์ให้สอดคล้องกับความสนใจของผู้อ่าน ทำให้ข่าวที่รายงานไปมีคุณค่าควรแก่การรับรู้ของประชาชน

ประเภทของข่าว

ถึงแม้ว่าตามความหมายของข่าวแล้ว เหตุการณ์และสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งปรากฏเป็นที่สนใจสามารถจัดเป็นข่าวได้ทั้งสิ้น แต่เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นมีความเข้มข้นและผลกระทบต่อสังคมในระดับที่ไม่เท่ากัน กล่าวคือ บางเหตุการณ์เกิดขึ้นแล้วก็หายไปไม่อยู่ในความสนใจของผู้อ่านอีกต่อไป ในขณะที่เหตุการณ์บางเหตุการณ์มีประเด็นความสนใจต่อเนื่องในระยะหนึ่ง จากความแตกต่างข้อนี้จึงได้มีการจัดประเภทของข่าวออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

ข่าวหนัก (Hard News) ได้แก่ข่าวที่มีคุณสมบัติของความสำคัญ มีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนมากกว่าข่าวที่มีองค์ประกอบของความน่าสนใจเพียงอย่างเดียว ตัวอย่างเช่น ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวการเมือง สังคม สิ่งแวดล้อม ข่าวเหล่านี้เมื่อเกิดขึ้นแล้วจะมีผลกระทบโยงใยต่อบังคับอื่น ๆ อีกมาก เช่น ข่าวเศรษฐกิจมักจะมีผลกระทบจากสภาวะทางการเมือง สะท้อนถึงสภาพความเป็นอยู่ ค่าครองชีพของในกรณีเช่นนี้มักทั้งปัญหาบางอย่างให้ผู้อ่าน หรือผู้เกี่ยวข้องต้องนำไปขบคิดแก้ปัญหาต่อไป มิได้หยุดเพียงแค่การรายงานข่าวเท่านั้น หากจะกล่าวโดยสรุป ข่าวหนักเป็นข่าวที่ให้ความสำคัญต่อชีวิตความเป็นอยู่ในสังคม ให้ความรู้ความเข้าใจและข้อคิดแก่ประชาชนก่อให้เกิดความคิดต่อเนื่องแก่ผู้อ่านมากกว่าจะเป็นเพียงสนองอารมณ์ความรู้สึกเพียงอย่างเดียว

ข่าวเบา (Soft News) ได้แก่ ข่าวที่มีองค์ประกอบของความน่าสนใจมากกว่าความสำคัญ มักเป็นเหตุการณ์ที่สร้างความสนใจให้ผู้อ่านในช่วงระยะเวลาเดียว แล้วจางหายไปจากความทรงจำของประชาชน ตัวอย่างเช่น ข่าวอาชญากรรม ตีรันฟันแทง ข่าวบันเทิง เหตุการณ์ที่เป็นข่าวจะไม่มีผลกระทบต่อเนื่องกับประจำวัน ข่าวประเภทนี้จึงมักจะมีองค์ประกอบของความสนใจกระตุ้นอารมณ์ตื่นเต้นเร้าใจได้มากกว่าข่าวหนัก

หากจะมองความสัมพันธ์ของประเภทหนังสือพิมพ์กับประเภทของข่าวแล้วพิจารณาได้อย่างคร่าว ๆ ว่า หนังสือพิมพ์ประเภทเพ่งปริมาณจะมีนโยบายให้ลำดับความสำคัญในการเสนอข่าวประเภทข่าวเบามากกว่าประเภทข่าวหนัก ในขณะที่หนังสือพิมพ์ประเภทเพ่งคุณภาพให้ความสำคัญแก่ข่าวหนักมากกว่าข่าวเบา

การจัดประเภทข่าวข้างต้น เป็นการติดตามนำหนักของเนื้อหาสาระและผลกระทบของข่าวต่อสังคม แต่เรายังสามารถจัดประเภทให้ย่อยลงอีกตามประเภทของเรื่องเฉพาะ เช่น ข่าวอาชญากรรม ข่าวการศึกษา ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวการเมือง ข่าวสตรี ข่าวสังคม ข่าวสิ่งแวดล้อม ข่าวต่างประเทศ ข่าวบันเทิง ฯลฯ สิ่งที่ต้องทำความเข้าใจให้ชัดเจนก็คือการจัดแบ่งประเภทข่าวเฉพาะด้านเช่นนี้ ก็เพื่อความสะดวกในการแบ่งหน้าที่การทำงานของนักข่าว และการจัดโครงสร้างการทำงานในองค์กรหนังสือพิมพ์ หากข่าวหนึ่งข่าวใดมีคุณค่าและผลกระทบต่อสังคมตามคุณสมบัติของข่าวหนักหรือข่าวเบาแล้ว ก็ย่อมสามารถวินิจฉัยข่าวนั้น ๆ ภายได้ประเภทข่าวหนักหรือข่าวเบาด้วย กล่าวคือข่าวอาชญากรรมอาจถือเป็นข่าวหนัก ถ้าเหตุการณ์นั้นมีผลกระทบต่อประชาชน ต่อภาวะเศรษฐกิจหรือความปลอดภัยของสังคม ดังนั้น การวินิจฉัยคุณค่าของข่าวจึงต้องมีความเข้าใจในเรื่องของคุณลักษณะของข่าวอย่างถ่องแท้

นอกจากนั้น เรายังสามารถพิจารณาประเภทของข่าวตามลักษณะการสื่อข่าว หรือการได้มาซึ่งวัตถุดิบของข่าว เช่น ข่าวที่ได้มาโดยการแสวงหาของนักข่าวเองหรือข่าวที่ได้จากแหล่ง

ข่าวเป็นผู้มาส่งมาให้ถึงสำนักพิมพ์ ซึ่งปัจจุบันหนังสือพิมพ์มักจะได้อัฒูลข่าวสารจากหลายแหล่งหลายวิธีด้วยกัน โดยเฉพาะในยุคที่สื่อมวลชนมีบทบาทอย่างสูง ในการเผยแพร่ข่าวสารให้แก่ประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีผู้เรียกข่าวดังกล่าวตามความหมายต่อไปนี้

ข่าวแสวงเอง (Active News) หมายถึง ข่าวที่หนังสือต้องส่งนักข่าวออกไปหาข่าวเองตามสถานที่และแหล่งต่าง ๆ นักข่าวต้องใช้ความรู้ความสามารถทางการสื่อข่าว ให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงที่ต้องการ เพื่อมาลงพิมพ์ตามกระบวนการรายงานข่าวอย่างครบถ้วน ข่าวประเภทนี้จะมีค่าสำคัญ มีคุณค่าทางข่าวสูงและเป็นที่น่าสนใจของผู้อ่านเป็นส่วนใหญ่ ส่วนมากจะเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยไม่ได้คาดหมายมาก่อน หรืออาจทราบว่าจะเกิดแต่ไม่สามารถบอกล่วงหน้าได้ว่าจะมีผลกระทบ อย่างไร ขนาดไหน รวมตลอดถึงข่าวที่ผู้สื่อข่าวต้องใช้ความสามารถเจาะลึกขุดค้น เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงที่แท้จริงด้วย ไม่ว่าจะต้องใช้ความพยายามขากเย็นเท่าใดก็ตาม กล่าวง่าย ๆ ว่าผู้สื่อข่าวเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการรายงานข่าวประเภทนี้

ข่าวสำเร็จ (Passive News) หมายถึง ข่าวสำเร็จรูปที่ถูกส่งเข้ามาโดยแหล่งข่าวส่วนมากมักเป็นข่าวประชาสัมพันธ์หรือข่าวแจก (Press Release) แหล่งข่าวจะจัดสรรข้อมูลและเขียนข่าวอย่างสมบูรณ์พร้อมที่จะส่งพิมพ์ได้ โดยทั่วไปนักข่าวและหนังสือพิมพ์จะไม่มีบทบาทต้องออกไปแสดงข่าวเหล่านี้เลย นอกจากการพิจารณาว่าข่าวสำเร็จรูปที่ส่งเข้ามานั้นมีคุณค่าทางข่าวเพียงพอต่อการนำเสนอต่อไปหรือไม่เท่านั้น ข่าวส่วนมากมักไม่ได้ลงพิมพ์เนื่องจากขาดคุณลักษณะของคุณค่าข่าวที่ดี เพราะเน้นหนักกิจกรรมของหน่วยงานมุ่งการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์มากกว่าคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคม อย่างไรก็ตามข่าวประเภทนี้ถูกส่งเข้าสำนักพิมพ์เป็นจำนวนมาก และปรากฏให้เห็นอยู่เสมอ ในส่วนหนึ่งถึงแม้ว่าจะไม่มีคุณค่าทางข่าวสูงนัก แต่ก็มีประโยชน์ในด้านการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ทราบความเคลื่อนไหวขององค์กรที่เกี่ยวข้องในสังคม ซึ่งอาจมีผลต่อผู้อ่านบ้างไม่ทางตรงก็ทางอ้อม เฉพาะอย่างยิ่ง ในบางครั้งข่าวเหล่านี้อาจกลายเป็นเบาะแสข่าว (News tip) ของหนังสือพิมพ์ไปด้วยก็ได้

อย่างไรก็ตาม ในการศึกษารายงานข่าวหนังสือพิมพ์นอกจากต้องทราบประเภทของข่าวแล้ว การเลือกเหตุการณ์เพื่อรายงานในหนังสือพิมพ์ก็ต้องคำนึงถึงนโยบายของหนังสือพิมพ์และความถูกต้องในการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะสื่อมวลชนที่ดีด้วยว่าเหตุการณ์ใดที่เหมาะสมและควรจะเป็นข่าวที่ดีสำหรับผู้อ่าน

1.5.2. การพาดหัวข่าว

หัวข่าว (Headline) คือ ส่วนบนสุดของข่าวเป็นส่วนที่อยู่เหนือจากเนื้อหาข่าว ทำหน้าที่บอกผู้อ่านให้ทราบถึงสาระสำคัญของข่าว และเป็นส่วนประกอบสำคัญในการจัดหน้าหนังสือพิมพ์ หัวข่าวอาจมีขนาดแตกต่างกันตามความสำคัญของข่าวที่ได้รับการประเมินค่าแล้วจากบรรณาธิการ แต่สาระในหัวข่าวจะต้องเป็นประเด็นที่สำคัญที่สุดและเป็นสิ่งที่น่าสนใจมากที่สุดสำหรับผู้อ่าน

ขั้นตอนการพาดหัวข่าวเกิดขึ้นหลังจากการตรวจสอบและปรับปรุงต้นฉบับแล้ว เป็นส่วนที่มีบทบาทต่อการดึงดูดความสนใจจากผู้อ่านและบอกสาระสำคัญของข่าวมากที่สุด สิ่งที่ยากที่สุดของการเขียนหัวข่าว คือ ความสามารถในการสรุปประเด็นสำคัญที่น่าสนใจที่สุดของข่าวมาเขียนให้ได้ใจความในภาษาที่ง่ายแก่การเข้าใจในพื้นที่กระดาษอันจำกัด ข้อความในหัวข่าวจึงต้องสั้น กระชับ รัดกุม และสื่อความหมายได้ครบถ้วนตามประเด็นข่าว

วัตถุประสงค์ของหัวข่าว

หัวข่าวเปรียบเสมือนสินค้าตัวอย่างที่จัดแสดงในตู้โชว์เพื่อดึงดูดสายตา สร้างความสนใจให้คนอยากเดินเข้าร้าน อ่านเนื้อหา แล้วยังเป็นแหล่งแรกที่จะบอกผู้ผ่านไปมาว่าในหนังสือพิมพ์ฉบับนั้น ๆ มีข่าวที่น่าสนใจอะไรบ้าง การเขียนพาดหัวข่าวจึงต้องคำนึงถึงหน้าที่และวัตถุประสงค์สำคัญ คือ

1. **ดึงดูดความสนใจ** หน้าที่อันดับแรกของหัวข่าว ก็คือ สร้างความสนใจต่อผู้อ่านโดยเสนอประเด็นสำคัญของข่าว เมื่อผู้อ่านสะดุดใจต่อข้อความในหัวข่าวแล้ว ย่อมมีแนวโน้มอยากอ่านข่าวในรายละเอียดของเหตุการณ์ว่ามีความเป็นมาอย่างไรบ้าง มีความกระหายอยากอ่านต่อจนกว่าจะหมดประเด็นสงสัย วัตถุประสงค์ข้อนี้จะสำเร็จเมื่อผู้อ่านหยิบหนังสือพิมพ์ขึ้นดูและซื้อไปอ่านต่อที่บ้าน กล่าวได้ว่าหัวข่าวเป็นส่วนเชื้อเชิญให้ผู้อ่านซื้อหนังสือพิมพ์ฉบับนั้นให้ได้ การเขียนพาดหัวจึงต้องมุ่งให้คำและภาษาให้สั้นกระชับ ใจความสื่อความหมายทันทีภายในเนื้อที่และเวลาจำกัด

2. **ให้สาระสำคัญของข่าว** ปัจจุบันเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นสมควรได้รับการรายงานเป็นข่าวทางหนังสือพิมพ์มีอยู่จำนวนมาก บางครั้งผู้อ่านก็เบื่อบ่อยที่จะอ่านข่าวทุกข่าวหรือไม่มีเวลาพอที่จะอ่านหนังสือพิมพ์ทั้งฉบับ ฉะนั้น การเขียนพาดหัวข่าวที่ดีจะช่วยประหยัดเวลาให้ผู้อ่านได้มาก คือ ผู้อ่านสามารถจะทราบสาระสำคัญของข่าวได้ในทันทีที่อ่านพาดหัวข่าวหรืออาจเลยไปถึง

อ่านวรรณคดี หัวข่าวที่ดีจึงควรบอกสาระสำคัญของเรื่องนั้น ๆ อย่างได้เรื่องราว ให้ผู้อ่านทราบอย่างรวดเร็ว เพียงแค่ชำเลืองดู ซึ่งถ้าเขาสนใจก็จะติดตามอ่านรายละเอียดต่อไป

3. บอกลำดับความสำคัญของข่าว ปกติผู้อ่านหนังสือพิมพ์จะเลือกอ่านข่าวที่น่าสนใจที่สุดก่อนการพาดหัวข่าวจึงช่วยบอกให้ทราบว่าข่าวใดสำคัญมากกว่าใดสำคัญน้อย โดยการใช้นาฬิกาของตัวพิมพ์แตกต่างกัน จำนวนคอลัมน์ไม่เท่ากัน ข่าวที่บรรณาธิการพิจารณาว่ามีประเด็นสำคัญมักจะใช้อักษรตัวใหญ่กว่าข่าวที่มีความสำคัญน้อย ด้วยวิธีนี้จึงเท่ากับเป็นการจัดลำดับความสำคัญของข่าวให้ความสะดวกในการเลือกอ่านข่าวด้วยวิธีหนึ่ง

4. ช่วยการจัดหน้า ข่าวย่อมมีความแตกต่างกันในสาระสำคัญและเนื้อหา การพาดหัวข่าวจึงแตกต่างกันในการใช้นาฬิกาของตัวอักษร ความแตกต่างเหล่านี้จะกลายเป็นองค์ประกอบหนึ่งของการจัดหน้าหนังสือพิมพ์ให้มีความหลากหลายที่สวยงาม ไม่ดูเรียบหรือเกลี้ยงเกินไป ลองจินตนาการดูว่า หนังสือพิมพ์ไม่มีหัวข่าวประกอบเลย หรือมีขนาดหัวข่าวเท่ากันหมด คงจะทำให้ดูเป็นหนังสือพิมพ์ที่จืดชืดไม่น่าอ่านเพราะขาดความมีชีวิตชีวา ไม่น่าสนใจ การสื่อความหมายในสาระสำคัญของข่าวโดยใช้ตัวอักษรขนาดต่างกัน มีส่วนช่วยให้เกิดพัฒนาการทางศิลปะการจัดหน้าหนังสือพิมพ์ที่ดีและกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาเทคโนโลยีตัวอักษรที่ทันสมัยขึ้น

5. สร้างบุคลิกของหนังสือพิมพ์ ลักษณะการพาดหัว การใช้ภาษา และเลือกตัวอักษรของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ มักไม่เหมือนกัน และโดยสำนวนภาษา ลักษณะรูปแบบตัวอักษรที่ใช้สม่ำเสมอจะทำให้ผู้อ่านเกิดความคุ้นเคยกับลักษณะเฉพาะของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ ทำให้ค่อย ๆ สร้างสมบุคลิกและเอกลักษณ์เฉพาะตัวของหนังสือพิมพ์ขึ้นในความรู้สึกของผู้อ่าน สังเกตได้ว่า ในฐานะผู้อ่านเราจะสามารถบอกชื่อหนังสือพิมพ์ได้อย่างถูกต้อง เพียงแต่ดูลักษณะการพาดหัวข่าวและการจัดหน้าของหนังสือพิมพ์เท่านั้น สิ่งเหล่านี้จึงเท่ากับเป็นสัญลักษณ์เฉพาะตัวของหนังสือพิมพ์อีกทางหนึ่งซึ่งช่วยให้ผู้อ่านมีความคุ้นเคยกับหนังสือพิมพ์ที่อ่านประจำอยู่เสมอ

หลักการเขียนหัวข่าว

ข้อจำกัดของการเขียนหัวข่าวที่เห็นชัดเจน คือ เนื้อที่จำกัดของหน้ากระดาษสำหรับหัวข่าว และความเร่งรีบในการพาดหัวให้ทันเวลาสำหรับการเรียงพิมพ์ในชั้นต่อไป ซึ่งทำให้ผู้พาดหัวข่าวจำเป็นต้องใช้ความสามารถอย่างสูงในการใช้ภาษาอย่างกระชับรัดกุม แต่สื่อความหมายได้ครอบคลุมสาระสำคัญของประเด็นข่าวทั้งหมดให้ได้ เมื่อผนวกกับวัตถุประสงค์ของหัวข่าวดังกล่าวแล้ว ยิ่งทำให้การเขียนหัวข่าวเพิ่มความยากมากขึ้น ทั้งนี้เพราะบุคคลที่ไม่คุ้นเคยกับวงการข่าว หรือไม่เคยมีประสบการณ์ในการใช้ภาษาให้รัดกุมแล้ว มักมีแนวโน้มในการใช้ภาษาที่รุ่มร่าม เยิ่นเย้อ เมื่อจำเป็นต้องเขียนหัวข่าวจึงมักประสบปัญหาการใช้ภาษาให้กระชับ นอกจากนั้น ยังมีปัญหาในเรื่องการ

เลือกใช้คำให้เหมาะสมกับเนื้อที่อันจำกัดและสื่อความหมายได้อย่างแม่นยำอีกด้วย ฉะนั้น ผู้มีความสามารถเขียนหัวข้อในหนังสือพิมพ์นอกจากต้องอาศัยประสบการณ์แล้วยังต้องมีความเชี่ยวชาญมีทักษะในการใช้ภาษาอย่างลึกซึ้ง กว้างขวาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งควรเป็นคนทันสมัยคอยติดตามสถานการณ์บ้านเมืองอยู่ตลอดเวลา เพราะจะช่วยให้สามารถใช้ภาษาได้อย่างทันสมัยเหมาะสมกับบรรยากาศของสังคมและความสนใจของผู้อ่าน ดังนั้น ผู้สื่อข่าวที่ต้องการพัฒนาทักษะดังกล่าวจึงควรให้ความสำคัญต่อการอ่านมาก พยายามฝึกฝนการเขียนให้กระชับ หมั่นฝึกหัดเขียนหัวข้ออย่างสม่ำเสมอ ข้อเสนอแนะบางประการต่อไปนี้นี้เป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับการเขียนหัวข้อที่ดี

1. หัวข้อจะต้องเป็นข้อสรุปของประเด็นสำคัญทั้งหมดของข่าว
2. หัวข้อควรครอบคลุมสาระสำคัญที่ผู้อ่านอยากรู้ โดยให้ความสมบูรณ์พอ ๆ กับบรรณานำ
3. ตามหลักการแล้ว บรรณาธิการมักเขียนหัวข้อหลังจากอ่านสรุปประเด็นสำคัญของบรรณานำ
4. ต้องให้เห็นแต่ข้อเท็จจริงที่ปรากฏในข่าวเท่านั้น ห้ามใส่ความเห็นหรือข้อวินิจฉัยลงไปในการหัวข้อ
5. เขียนหัวข้อในลักษณะปัจจุบันกาลหรืออนาคตกาล ไม่ใช่คำที่เป็นอดีตกาล
6. อักษรทุกคำในหัวข้อต้องมีความหมายชัดเจน
7. เขียนให้กระชับ สั้น ได้ใจความ
8. ใช้ภาษาที่แสดงถึงรสนิยมที่ดี
9. เน้นกริยา กรรม ที่แสดงถึงการกระทำมากกว่าถูกกระทำ
10. ใช้ประโยคกระชับ สื่อความหมายครบถ้วน

ภาพข่าว

ภาพเป็นองค์ประกอบสำคัญมากในงานวารสารศาสตร์และการทำหนังสือพิมพ์ เนื่องจากการสื่อสารด้วยภาพ จะให้ความสมบูรณ์ในการเข้าใจเนื้อหาได้ดีกว่าการเขียนหรือบอกเล่าด้วยวาจา เท่ากับช่วยสร้างความเข้าใจให้ตรงกันระหว่างผู้เขียนและผู้อ่าน อันเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการสื่อความหมายที่ทั้งสองฝ่ายไม่สามารถจะอธิบายขยายความเนื้อหา เหมือนกับการสื่อสารเผชิญหน้าระหว่างบุคคล ดังนั้น การใช้ภาพเพื่อเป็นส่วนประกอบในการสร้างความเข้าใจต่อเนื้อหาในงานหนังสือพิมพ์ จึงเป็นสิ่งขาดไม่ได้ โดยเฉพาะในกรณีที่เนื้อหาบางประเภทไม่สามารถอธิบายได้อย่างครบถ้วนด้วยภาษาเขียน การใช้ภาพประกอบเท่ากับช่วยให้ผู้อ่าน ได้เห็นบรรยากาศ รายละเอียดของเหตุการณ์และเรื่องราวได้ดี นอกจากนี้ ยังเป็นการยืนยันข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นด้วยบทบาทยกเหนือ

จากนี้ก็คือ ภาพมีส่วนในการสร้างเสริมความมีชีวิตชีวาให้แก่หน้าหนังสือพิมพ์เป็นอย่างมาก ช่วยทำให้การสื่อสารทางตัวหนังสือไม่จืดชืดจนเกินไป

ถ้าเปรียบเทียบ “ภาพหนึ่งภาพมีค่าเท่ากับคำพันคำ” สะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของภาพในการสื่อความหมายเป็นอย่างดี เพราะภาพสามารถบอกรายละเอียดของเรื่องราวได้มากกว่าการบรรยายด้วยคำพูดแม้แต่คนที่อ่านหนังสือไม่ออกก็สามารถเข้าใจเรื่องราวจากภาพได้ ผลงานวิจัยหลายชิ้นพบว่า ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่สามารถจำเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้มากขึ้น ถ้าเรื่องนั้น ๆ มีภาพประกอบอยู่ด้วย และจะจำภาพเหตุการณ์ได้ดีกว่าเรื่องราวที่ไม่มีภาพประกอบ

ภาพที่ใช้ในหนังสือพิมพ์ส่วนมากเป็นภาพข่าวหรือภาพเหตุการณ์ คือ เป็นทั้งภาพประกอบข่าวกับภาพที่เป็นข่าว ทั้ง 2 ประเภทนี้มีคุณค่าของความเป็นข่าวในตัวเองมากบ้างน้อยบ้าง ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์หรือช่างภาพที่มีพื้นความรู้ทางวารสารศาสตร์จะมีทักษะในการถ่ายภาพที่มีคุณค่าทางข่าวได้มากกว่าช่างภาพทั่วไป เพราะได้รับการฝึกฝนให้มองเห็นความเป็นข่าวในเหตุการณ์ได้มากกว่า มีสัญชาตญาณของข่าว (Sense of news) ในการถ่ายภาพข่าวมากกว่าบุคคลที่ไม่มีความรู้ทางวารสารศาสตร์เลย

นอกจากภาพถ่ายแล้วยังรวมไปถึงภาพวาด เช่น การ์ตูน ภาพถ่าย แผนที่ แผนภูมิ ฯลฯ จัดว่าเป็นภาพที่สื่อความหมายทางข่าวได้เช่นกัน

ภาพข่าวแตกต่างจากภาพถ่ายทั่วไป ตรงที่ภาพข่าวจะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบของข่าว สื่อความหมายเป็นเรื่องราวได้ชัดเจน สัมผัสคุณค่าในเชิงข่าวมากกว่าความสวยงาม ส่วนภาพถ่ายทั่วไปจะมีคุณสมบัติของความสวยงามทางด้านศิลปะมากกว่าเหตุการณ์ข่าว

ประโยชน์ของภาพในหนังสือพิมพ์

ภาพที่ใช้ในหนังสือพิมพ์ นอกจากจะมีประโยชน์ต่อการรายงานข่าวและสร้างความมีชีวิตชีวาให้แก่หน้าหนังสือพิมพ์แล้ว ยังมีประโยชน์ด้านอื่นอีก คือ

1. ภาพข่าวช่วยให้ผู้อ่านมีโอกาสเห็นเหตุการณ์จริงๆ เหมือนกับผู้สื่อข่าวมากขึ้น
2. เป็นหลักฐานยืนยันถึงสิ่งที่ผู้สื่อข่าวเขียนบรรยายในข่าว เช่น เรื่องโฆษณา แต่น้องผู้หิวโหย จะได้รับผลตอบสนอง (Feedback) น้อยกว่านี้ถ้าไม่มีการโฆษณาด้วยภาพให้เห็นกับตา จึงเป็นการสร้างความรู้สึกร่วมกันกับผู้อ่าน

3. ช่วยกระตุ้นให้ผู้อ่านมีความรู้สึกใกล้ชิดผูกพันกับบุคคลในข่าวมากขึ้น
4. ช่วยให้อ่านได้รู้จักบุคคลที่ปรากฏในข่าวบ่อย ๆ สามารถบอกได้ว่า ใครเป็นใครมีบุคลิกลักษณะอย่างไร
5. กระตุ้นให้ผู้อ่านมีความสนใจในเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน
6. ช่วยให้มีหลากหลายในการจัดหน้าหนังสือพิมพ์ ทำให้หนังสือพิมพ์มีสีสัน น่าสนใจมากขึ้น
7. ช่วยส่งเสริมการอ่านหนังสือพิมพ์ สำหรับผู้ที่ไม่ชอบอ่านข่าวละเอียด

คุณภาพของข่าว

ภาพข่าวจะได้รับการพิจารณาให้พิมพ์ในหนังสือพิมพ์ได้ ต้องมีคุณภาพดีพอที่กระบวนการพิมพ์จะไม่ทำลายคุณค่าในรายละเอียดของภาพไป แต่ภาพถ่ายทั่วไปมุ่งที่ศิลปะองค์ประกอบของภาพ (Composition) เป็นสำคัญ ภาพข่าวมีจุดมุ่งหมายเพื่อการสื่อสารในเชิงคุณค่าของข่าว (News Value) มากกว่า

ดังนั้นภาพที่ลงพิมพ์ในหนังสือพิมพ์หรือนิตยสารจึงควรมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

1. ภาพข่าวควรจะมีองค์ประกอบของความน่าสนใจ
2. ภาพข่าวต้องมีคุณภาพด้านเนื้อหาสมบูรณ์พอที่จะบอกเรื่องราวของเหตุการณ์ให้ผู้อ่านเข้าใจได้
3. ภาพข่าวต้องสื่อความหมายในเรื่องที่ต้องการสื่อได้อย่างชัดเจน
4. ภาพข่าวควรจะตอบคำถาม ให้แก่ผู้อ่านได้เหมือนกับได้อ่านความนำของข่าว 1 ข่าว คือ ใคร? ทำอะไร? ที่ไหน? อย่างไร ?
5. ภาพข่าวควรจะต้องมีคุณภาพดีพอสำหรับใช้กับระบบพิมพ์ กล่าวคือกระบวนการทางเทคนิคในการผลิต สามารถเก็บรายละเอียดของเรื่องทั้งหมด จึงต้องมีความคมชัดและสื่อเรื่องราวทุกอย่างได้ครบถ้วน

1.5.3. คอลัมน์ต่าง ๆ ในหนังสือพิมพ์

หากจะกล่าวว่าการแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลถือเป็นงานวิพากษ์วิจารณ์อย่างหนึ่งแล้ว คอลัมน์หลายคอลัมน์ในหนังสือพิมพ์ ก็น่าจะถูกจัดเป็นคอลัมน์การวิจารณ์ได้

ผู้อ่านหนังสือพิมพ์มักคุ้นกับข้อเขียนหลายประเภทในหนังสือพิมพ์ ซึ่งเป็นคอลัมน์แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข่าวและเหตุการณ์ในปัจจุบัน ผู้เขียนคอลัมน์เหล่านี้ เรียกว่า คอลัมนิสต์ (Columnist) คือ บุคคลที่เขียนบทความประจำคอลัมน์โดยลงชื่อผู้เขียนด้วย

คอลัมน์ในหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่เป็นข้อเขียนที่มีความสมบูรณ์ในตัวเอง ความยาวจำกัดอยู่ในเนื้อที่เฉพาะ ลงชื่อผู้เขียนและมีตำแหน่งประจำพอยู่ที่ผู้อ่านสามารถรู้ได้ทันทีว่า ถ้าจะอ่านคอลัมน์ของนาย ก. แล้วจะต้องเปิดไปดูในหน้านั้นได้ทันที (Harriss and Johnson, 1969 : 394) จึงไม่นิยมสลับเปลี่ยนที่ประจำคอลัมน์บ่อย ๆ คอลัมน์เหล่านี้มีประเด็นที่ต้องการสื่อสารแสดงความคิดเห็นอย่างมีเป้าหมาย ถึงแม้ไม่มีข้อจำกัดตายตัวว่าจะต้องมีความยาวสักเท่าใด แต่ก็ต้องเขียนอย่างกระชับให้พอเหมาะกับปริมาณของเนื้อที่พิมพ์

ทุกวันนี้คอลัมน์ประจำเพิ่มความสำคัญมากขึ้นตามลำดับ นอกจากอ่านข่าวสารต่าง ๆ แล้ว ผู้อ่านยังต้องการฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ จากบุคคลหลายฝ่าย บางคนจะเลือกอ่านคอลัมน์ก่อนอ่านข่าวหนังสือพิมพ์จึงเปรียบเทียบกับเวทีแสดง ความคิด แลกเปลี่ยนทัศนะทั้งจากผู้อ่าน ผู้สื่อข่าว คอลัมน์นิสต์ ทั้งนี้เพราะหนังสือพิมพ์ถือเป็นสื่อมวลชนที่เชื่อถือได้มากสำหรับผู้อ่านในสังคมประชาธิปไตย คอลัมน์ต่าง ๆ ทำหน้าที่ให้คำอธิบายเบื้องหลังเหตุการณ์ ซึ่งผลกระทบของเหตุการณ์ต่อสังคม สามารถเป็นแหล่งความรู้ประกอบการวินิจฉัยแนวโน้มของเหตุการณ์ในสังคมที่เกี่ยวข้องกับตนได้เป็นอย่างดี

นอกจากบทบาทการและบทวิจารณ์แล้ว การจัดแบ่งประเภทคอลัมน์ ไม่ถือเป็นหลักตายตัว ในบางกรณีตำราบางเล่ม อาจขอย่อยประเภทคอลัมน์ลงไปอีกเป็น 10 - 11 ประเภทหรือบางคนอาจจัดสรุปเป็นประเภทใหญ่ ๆ เพียง 3 - 4 ประเภทก็ได้ ขึ้นอยู่กับวิธีการจัดกลุ่มประเภทของแต่ละคน อย่างไรก็ตามคอลัมน์ต่าง ๆ ที่จะกล่าวต่อไปนี้ ได้จัดแบ่งตามวัตถุประสงค์และเนื้อหาของข้อเขียนที่ปรากฏในหน้าหนังสือพิมพ์เป็นส่วนใหญ่ สามารถแบ่งเป็น 8 ประเภทด้วยกัน คือ

1. คอลัมน์วิเคราะห์ข่าว เป็นข้อเขียนเกี่ยวกับเหตุการณ์ปัจจุบันที่กำลังเป็นข่าว มุ่งให้สาระ อธิบายความเป็นมาพร้อมทั้งวิเคราะห์เหตุการณ์ แสดงเหตุผลในการคาดหมายเหตุการณ์ล่วงหน้า คอลัมน์นี้มีน้ำหนักหรือประเด็นที่อาจจะอ่อนกว่าบทบรรณาธิการตรงที่ทัศนะต่าง ๆ ที่แสดงออกนั้นเป็นของผู้เขียนคนเดียว หากผู้เขียนเป็นที่ยอมรับและมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เขียนดีพอมักจะได้รับความสนใจ ผู้อ่านมีแนวโน้มเชื่อถือความคิดเห็นของผู้เขียน คอลัมน์ประเภทนี้อาจปรากฏในหน้าบทบรรณาธิการหรือหน้าตรงข้ามหน้าบทบรรณาธิการ เรื่องที่นำมาเขียนมีหลายประเภทตั้งแต่สังคม เศรษฐกิจ การเมือง กีฬา ฯลฯ เน้นการวิเคราะห์เจาะลึกทั้งในทางกว้างและทางลึก

2. คอลัมน์จดหมายจากผู้อ่าน กล่าวได้ว่า คอลัมน์นี้จำเป็นสำหรับหนังสือพิมพ์เกือบทุกฉบับ เพราะเป็นส่วนหนึ่งที่แสดงให้เห็นถึงความคิดเห็น การตอบสนองจากผู้อ่านหนังสือพิมพ์ ส่วนมากจะเปิดคอลัมน์ในหน้าบทบรรณาธิการ ซึ่งถือเป็นหน้าเวทีทัศนะอยู่แล้ว หรืออาจอยู่ใน

หน้าตรงข้ามหน้าบทบรรณาธิการก็ได้ บรรณาธิการจะเรียนรู้ผลสนองกลับเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์ของตนเองได้จากส่วนนี้

3. **คอลัมน์บทความ** คือ ข้อเขียนที่ส่งเข้ามาโดยผู้อ่าน นักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญ อาจเป็นเรื่องเกี่ยวกับสังคม เศรษฐกิจ การเมือง ซึ่งกำลังเป็นข่าว หรือเป็นประเด็นที่สมควรให้ความรู้กับผู้อ่าน เช่น บทความเกี่ยวกับการพัฒนาชนบท ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ ฯลฯ นับเป็นคอลัมน์ลักษณะพิเศษให้ความรู้แก่ประชาชนโดยตรง

4. **คอลัมน์ซุบซิบ** คอลัมน์นี้ได้รับความนิยมสูงมากในจำนวนคอลัมน์ทั้งหมด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนองตอบธรรมชาติความอยากรู้อยากเห็นของมนุษย์ ยิ่งเป็นเรื่องที่ไม่ถึงเปิดเผยก็มักมีคนอยากรู่มากขึ้น เรื่องส่วนมากจะเกี่ยวกับบุคคลในสังคมที่มีชื่อเสียง ที่รู้จัก เสนอเคล็ดข่าวเล็ก ๆ น้อย ๆ เกี่ยวกับความเป็นไปของบุคคลในสังคม บางครั้งกลายเป็นแหล่งให้ทั้งข้อเท็จจริง และข่าวลือ ที่มีผลกระทบต่อสังคมไปด้วย

5. **คอลัมน์ซุบซิบการเมือง** น่าจะกล่าวได้ว่า คอลัมน์นี้วิวัฒนาการมาจากคอลัมน์ซุบซิบ เพียงแต่ว่าการซุบซิบแทนที่จะมุ่งในเรื่องของบุคคลทั่ว ๆ ไปในเรื่องจิปาะตะ กลับเน้นบุคคลที่มีบทบาทด้านใดด้านหนึ่งในสังคม เช่น บุคคลในคณะรัฐบาล ข้าราชการ นักการเมือง เรื่องที่ซุบซิบเกี่ยวกับเรื่องระดับชาติหรือระหว่างประเทศ ให้ข้อมูลบางสิ่งบางอย่างที่เป็นความลับ (ซึ่งไม่ปรากฏในข่าว) มักจะมีแหล่งข่าวภายในที่จะให้ข้อมูลค่อนข้างเป็นจริง ก่อนที่จะมีการประกาศเป็นทางการเสมอ ในบางโอกาสผู้เขียนสามารถชี้แนวโน้มเหตุการณ์ หรือดำเนินการทำงานของรัฐบาล ปรากฏว่าคอลัมน์ประเภทนี้ ได้รับความสนใจอ่านจากประชาชนมาก เพราะเป็นแหล่งที่จะเรียนรู้ข้อมูลเบื้องหลังที่ซุกซ่อนอยู่ได้ทางหนึ่ง ถึงแม้ว่าบางข่าวจะไม่มีแหล่งข่าว ยืนยันแน่ชัดก็ตาม

6. **คอลัมน์แนะวิธีทำ** ปรากฏในหน้าสตรีบ้าง หน้ากีฬาบ้าง หน้าเด็กบ้าง เป็นคอลัมน์ที่มุ่งให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการทำวัสดุ หรือเครื่องใช้ต่าง ๆ ช่วยให้ผู้อ่านได้รับความรู้เล็ก ๆ น้อย ๆ เกี่ยวกับการดำรงชีวิตประจำวัน ช่วยแก้ปัญหาสังคม ปัญหาหัวใจ คอลัมน์ตอบปัญหาสังคม ก็อาจจัดอยู่ในประเภทนี้

7. **คอลัมน์ข่าวขัน** เป็นวิธีการเขียนอีกชนิดหนึ่งที่น่าเอาเหตุการณ์ข่าวปัจจุบัน มาเป็นเป้าหมายหยอกล้อหรือประชดประชัน คอลัมน์นี้มุ่งให้ความบันเทิง ผ่อนคลายมากกว่าเอาจริงเอาจังขณะเดียวกันก็ให้สาระของข่าวสารในอีกรูปแบบหนึ่ง เช่น คอลัมน์นอกประเด็น ก้างคำคอ ในหนังสือพิมพ์มติชน หรือการ์ตูนชุดล้อการเมือง ผู้ใหญ่มาทับทุงหมาเมิน ของ ชัย ราชวัตร ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เป็นต้น

8. **คอลัมน์สารคดี** เป็นข้อเขียนชนิดที่มุ่งให้สาระเนื้อหาแน่นข้อเท็จจริงเป็นสำคัญ สารคดีในหนังสือพิมพ์ปรากฏในแนวทางให้ข้อเท็จจริงมีสาระความรู้ จบในคอลัมน์เดียว ไม่

ยาวจนเกินไป ความเพลิดเพลินเกี่ยวกับสิ่งที่มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน เกร็ดประวัติศาสตร์ การท่องเที่ยว การอนุรักษ์พิทักษ์สิ่งแวดล้อม ฯลฯ ลักษณะการเขียนจะให้ความผ่อนคลายแก่ผู้อ่านโดยใช้ภาษา เรียบเรียงเรื่องให้อ่านแล้วเกิดความเพลิดเพลินได้รับความรู้อย่างไม่หนักจนเกินไป ส่วนมากหนังสือพิมพ์นิยมเสนอสารคดีในวันหยุด เช่น วันเสาร์ วันอาทิตย์ วันหยุดนักขัตฤกษ์ เรื่องที่น่าสนใจเสนอ มักจะสอดคล้องกับกาลเทศะและความสนใจของผู้อ่านตามโอกาส

9. **คอลัมน์วิจารณ์** ไม่พบเห็นบ่อยนักแต่ก็เป็นคอลัมน์ที่น่าสนใจคอลัมน์หนึ่งคือ เป็นข้อเขียนมุ่งให้ข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งละอันพันละน้อยที่เกิดขึ้นประจำวัน เช่น เรื่องเกี่ยวกับการเมือง บ้าง การกีฬาบ้าง การเศรษฐกิจบ้าง มีขนาดตัวอักษรที่แตกต่างกัน เพื่อเน้นให้ผู้อ่านเห็นความแตกต่างของแต่ละเรื่อง ตัวอย่าง เช่น คอลัมน์รถไฟการเมือง กงล้อการเมือง ฯลฯ มีจำนวนหน้ากเบตามลีลาผู้เขียน

รูปแบบในการเขียนคอลัมน์แต่ละประเภท ขึ้นอยู่กับผู้เขียนแต่ละคนว่าจะพัฒนาไปได้ในแนวหน้าของตนเองอย่างไร ลีลาและเป้าหมายแต่ละคนจะแตกต่างกัน ไม่มีหลักเกณฑ์แน่นอนว่าจะต้องเขียนเหมือนกันหมด หากไม่แล้วจะไม่มีเอกลักษณ์ประจำตัว ประจำคอลัมน์ ซึ่งถือเป็นเสน่ห์อย่างหนึ่งในการดึงดูดความสนใจจากผู้อ่าน ข้อสำคัญไม่ว่าลีลาของผู้เขียนแต่ละคนจะเป็นอย่างไร ผู้เขียนต้องคำนึงถึงความสำคัญว่าจะเขียนอย่างไรให้น่าอ่าน น่าสนใจและ (ถ้าเป็นไปได้) แฝงความเพลิดเพลินด้วย

1.5.4. รูปแบบการจัดหน้า

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการพิมพ์ ช่วยให้หนังสือพิมพ์เพิ่มความคล่องตัวในการจัดหน้าให้สวยงามได้หลายรูปแบบ และไม่ว่าผู้จัดพยายามพลิกแพลงให้น่าสนใจมากที่สุด ในรูปแบบใดก็ตาม ก็หนีไม่พ้นจากหลักการที่ยึดถือเป็นแนวปฏิบัติเสมอมา ซึ่งนับเป็นแกนสำคัญของการจัดหน้าหนังสืออย่างมีศิลปะรูปแบบที่ถือเป็นแนวทางพื้นฐานของการจัดหน้าหนังสือพิมพ์มีอยู่ 4 แบบ คือ

1. **แบบสมดุลแท้จริง (True Balance หรือ Symmetry)** รูปแบบการจัดหน้านี้ผู้จัดมุ่งจะให้หน้าหนังสือพิมพ์มีระเบียบโดยวางข่าวและเนื้อหาให้มีดุลยภาพเท่ากันหมด ทั้งด้านซ้ายและด้านขวา เป็นลักษณะของความพยายามที่จะให้ความสำคัญต่อข่าวใกล้เคียงกัน กำหนดขนาดตัวอักษร รูปภาพเท่า ๆ กัน เพื่อเวลาจัดวางในหน้าด้านซ้ายและขวาจะสมดุลกันอย่างสมบูรณ์แบบ โดยมีคอลัมน์กลางเป็นจุดถ่วงดุลไม่ให้ด้านหนึ่งด้านใดเอียงหนักไป

ดูเหมือนการจัดหน้าแบบนี้ ผู้จัดต้องการแสดงความสามารถในเชิงศิลปะมากกว่าการขายข่าว เพราะเป็นการยากที่จะจัดลำดับข่าวให้มีความสำคัญเท่าเทียมกัน ข้อสังเกตอย่างหนึ่ง

ในการจัดหน้าแบบนี้ ก็คือ ไม่ควรมีขนาดตัวอักษรหรือรูปแบบที่แตกต่างกันทั้ง 2 ด้าน ส่วนมากจะทำได้ง่ายกว่าในหนังสือพิมพ์ประเภทเฟื่องคุณภาพ และหนังสือพิมพ์ขนาดเล็ก (Tabloid) อย่างไรก็ตาม ความยากลำบากในการจัดทุกอย่างให้เท่ากันอย่างสมบูรณ์แบบ ทำให้เราไม่ค่อยได้เห็นลักษณะการจัดหน้าแบบนี้บ่อยนักบนแผงหนังสือ

2. **แบบกึ่งสมดุลหรือสมดุลแบบแตกต่าง (Contrast and Balance หรือ Informal Balance)** เป็นลักษณะการจัดหน้าที่ไม่สมดุลกันอย่างสมบูรณ์แบบเหมือนแบบแรก จุดประสงค์ คือพยายามทำให้ส่วนอื่น ๆ ของหน้าหนังสือพิมพ์สมดุลกับส่วนที่จัดว่าเป็นข่าวใหญ่ หรือเป็นจุดรวมสายตาที่กึ่งกลางหน้า แท้จริงแล้วการพาดหัวข่าวใหญ่ 3 คอลัมน์ อาจทำให้มีน้ำหนักเอียงไปที่จุดหนึ่งจุดใด จึงจัดส่วนอื่น ๆ ของหน้าให้มีน้ำหนักถ่วงบ้าง วิธีการจัดหน้าแบบนี้ใช้กันมาก เพราะสามารถแก้ปัญหาเรื่องความเคร่งครัดของการจัดหน้าแบบสมดุลสมบูรณ์แบบ เปิดโอกาสให้ผู้จัดหน้าสามารถเล่นข่าวใหญ่ 2 - 3 คอลัมน์ กำหนดวางในที่ต่าง ๆ กันให้ดูสมดุลกันในลักษณะรูปนัย เรียกการจัดหน้าแบบนี้ว่า Near Balance คือ เกือบสมดุลได้เช่นกัน

หนังสือพิมพ์ทั่วไปนิยมจัดหน้าแบบนี้มากกว่าแบบ True Balance หรือ Symmetry เพราะสามารถเน้นความแตกต่างในสาระสำคัญของข่าวได้อย่างชัดเจน ทำให้มีความหลากหลายในการโชว์ข่าว และเร้าความสนใจผู้อ่านมากกว่า การเน้นความแตกต่างที่สมดุลทำให้หนังสือพิมพ์ดูมีชีวิตชีวาน่าตื่นเต้นมากกว่าแบบสมดุลแท้จริง ซึ่งจะดูเรียบเกินไป

3. **แบบเน้นจุดสนใจ (Brace หรือ Focus)** มักใช้ในกรณีข่าวใหญ่ที่มีความสำคัญมากกว่าข่าวอื่น ๆ ในหน้าเดียวกัน ผู้จัดหน้าจะกำหนดวางหัวข่าวใหญ่ไว้ที่มุมบนขวาหรือมุมบนซ้ายมืออันเป็นตำแหน่งสำคัญที่สุด เพื่อดึงความสนใจผู้อ่าน เน้นความสำคัญของข่าว แล้วเสริมด้วยภาพหรือข่าวอื่น ๆ ซึ่งในหน้าเดียวกัน ผู้จัดหน้าจะกำหนดวางหัวข่าวใหญ่ไว้ที่มุมบนขวาหรือมุมบนซ้ายมืออันเป็นตำแหน่งสำคัญที่สุด เพื่อดึงความสนใจผู้อ่าน เน้นความสำคัญของข่าว แล้วเสริมด้วยภาพหรือข่าวอื่น ๆ ซึ่งมีความสำคัญด้วยลงมา โดยจัดตำแหน่งให้ลดหลั่นลงมาในรูปแบบขั้นบันไดตามแนวเส้นทะแยงมุม ความสมดุลจะเกิดขึ้นได้โดยถ่วงน้ำหนักข่าวอื่นๆ ให้ได้สัดส่วนในส่วนที่เหลือของหน้า ในขณะที่น้ำหนักของข่าวใหญ่ก็ไม่ถูกแย่งความสำคัญไป

การจัดหน้าลักษณะนี้จะใช้มากและได้ผลเมื่อข่าวหนึ่งข่าวใดในวันนั้นมีคุณค่าทางข่าวสูงกว่าข่าวอื่น ๆ และต้องการดึงความสนใจจากผู้อ่านข่าวเป็นพิเศษ ถ้าหากมีข่าวอื่นซึ่งสำคัญพอ ๆ กัน หรือไม่แตกต่างกันมากนักก็มักไม่เหมาะสมสำหรับการจัดหน้าแบบนี้ บรรณาธิการจึงต้องพิจารณาถึงเนื้อหาของข่าวเป็นปัจจัยสำคัญประกอบ

4. **แบบไร้ระเบียบ (Broken หรือ Circus)** เป็นการจัดหน้าที่ค่อนข้างตามสบาย ไม่มีรูปแบบกฎเกณฑ์ที่ตายตัว หลีกเลียงรูปแบบทั้งสมดุลและแตกต่าง ใช้ลักษณะการพาดหัวและจัดคอลัมน์ให้มีความหลากหลายในหน้าเดียวกัน ขึ้นอยู่กับความพอใจของผู้จัดหน้า ภายหลังจากวิธีการจัดหน้าแบบนี้ว่า แบบละครสัตว์ (Circus) กล่าวคือการจัดวางเนื้อหาทุกชิ้นให้ปรากฏบนหน้าหนังสือพิมพ์ในตำแหน่งต่าง ๆ กัน โดยถือว่าทุกข่าวมีความสำคัญในตัวของมันเองเท่า ๆ กัน เหมือนกับการแสดงละครสัตว์ที่สร้างความเร้าใจให้ผู้ชมในทุกจุด การจัดหน้าแบบนี้จะใช้มากในหนังสือพิมพ์ประเภทเพ่งปริมาณ ใช้ขนาดหัวข่าวและภาพต่าง ๆ กัน อาจสับสนบ้างแต่ก็ดึงดูดความสนใจจากผู้อ่านได้มากเช่นกัน

นอกจากรูปแบบการจัดหน้าพื้นฐานดังกล่าวแล้ว ลักษณะการจัดหน้าตามแนวตั้ง (Vertical) กับลักษณะการจัดหน้าตามแนวนอน (Horizontal) ก็เป็นรูปแบบที่ใช้กันเสมอและได้รับความนิยมในสมัยหนึ่ง

การจัดหน้าตามแนวตั้ง เน้นลักษณะการวางข่าวในคอลัมน์ ดังนั้น จึงมักมีโอภาสที่ข่าว 2 ข่าว จะมาชิดติดกันเรียกว่า Tombstone ป้องกันความสับสนโดยใช้พื้นที่ว่างระหว่างคอลัมน์ และความแตกต่างของขนาดตัวอักษรพาดหัวข่าวให้ชัดเจน การจัดหน้าแบบนี้ไม่ค่อยนิยมกันนักเพราะดูไม่สวย แต่เกิดจากข้อจำกัดของเทคนิคการพิมพ์สมัยก่อน และเป็นการช่วยประหยัดกระดาษพิมพ์ได้ทางหนึ่งในสมัยที่อุตสาหกรรมกระดาษพิมพ์ยังไม่ก้าวหน้าเช่นปัจจุบัน

ส่วนการจัดหน้าตามแนวนอนนั้น มีลักษณะการวางข่าวตามแนวกว้างของหน้าหนังสือพิมพ์ นิยมพาดหัวข่าวให้มีความกว้างหลายคอลัมน์ มองดูรวม ๆ แล้วจะเห็นแนวทางขวางมากกว่าทางตั้ง เห็นได้มากในหนังสือพิมพ์ที่แบ่งขนาดคอลัมน์ค่อนข้างเล็ก ยกที่จะจัดหน้าตามแนวตั้งให้สวยงามได้

การจัดหน้าทั้งแบบแนวตั้งและแนวนอน ยังต้องยึดหลักความสมดุล ความแตกต่างและความมีเอกภาพ ประการสำคัญต้องแสดงให้เห็นถึงลำดับความสำคัญของข่าว ข่าวที่มีความสำคัญมากมีคุณค่าทางข่าวสูง ก็มีแนวโน้มจะได้รับการพิจารณาให้บรรจุในเนื้อหาที่หลายคอลัมน์ในตำแหน่งสำคัญ ๆ มากกว่าข่าวที่มีค่าน้อยกว่า

บรรณาธิการจะยึดตำแหน่งสำคัญของหน้าหนังสือพิมพ์ เป็นองค์ประกอบสำคัญในการวางข่าวสำคัญประจำวัน ดังได้กล่าวว่ามีขอบขั้วสำคัญมากพอๆกับมุมบนซ้ายมือ ดัง

นั่น จุดเริ่มต้นการจัดหน้าจึงมักเริ่มจากส่วนบนของหนังสือพิมพ์เสียก่อน หลีกเลี่ยงการวางหัวข่าวหรือวางภาพไว้ตรงกับแนวพับครึ่งของหนังสือพิมพ์ผู้จัดหน้าจะพยายามอำนวยความสะดวกทั้งในเหตุผลของการขายและการอ่าน การจัดวางส่วนสำคัญๆ ไว้ด้านบนเหนือรอยพับครึ่งของหนังสือพิมพ์ (half fold) เมื่อวางอยู่บนแผงหนังสือผู้อ่านสามารถเก็บใจความสำคัญได้ทันที โดยไม่ต้องพลิกดูส่วนต่อของหัวข่าว หรือภาพด้านล่างของรอยพับ สิ่งนี้อาจไม่ได้ถือเป็นกฎเกณฑ์ตายตัวแต่เป็นสิ่งที่ควรหลีกเลี่ยงเวลาจัดหน้าทุกครั้ง

1.6. แนวความคิดเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสารและการแสวงหาข่าวสารการ

การเปิดรับข่าวสาร

ปัจจัยการสื่อสารมักจะกล่าวถึงบ่อย ๆ ว่าเป็นตัวกำหนดความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการส่งสารไปยังผู้รับสาร คือ กระบวนการเลือกรับข่าวสาร (Selective Process) ของผู้รับสาร

นักการสื่อสารและเชี่ยวชาญ ได้สร้างความเข้าใจในเรื่องการเปิดรับสารไว้หลายมุมมอง เพื่อสร้างความเข้าใจในกระบวนการเลือกเปิดรับสาร ดังต่อไปนี้

ดาเนียล เลอร์เนอร์ (Daniel Lerner : 1958) ได้ให้คำจำกัดความการเปิดรับสื่อ มวลชนว่า หมายถึงอัตราส่วนของประชาชนที่มีต่อจำนวนเครื่องรับวิทยุ จำนวนหนังสือพิมพ์ และจำนวนผู้ที่นั่งดูภาพยนตร์ต่อประชาชน 1,000 คน

ชาร์ลส์ เค. อัทकिन (Charles K. Atkin, 1973 : 205) กล่าวว่า บุคคลที่เปิดรับข่าวสารมากยิ่งหูดากว้างไกล มีความรู้ความเข้าใจในสภาพแวดล้อม และเป็นคนที่ทันสมัยต่อเหตุการณ์กว่าบุคคลที่เปิดรับข่าวสารน้อย

เลอร์เนอร์ เป็นคนแรกที่ศึกษาอิทธิพลที่เกิดจากการเปิดรับข่าวสารสื่อมวลชนในประเทศตะวันตกกลาง ในปี ค.ศ. 1958 และพบว่า เมื่อมีการขยายตัวของชุมชนจนกลายเป็นเมืองจะช่วยให้เกิดการพัฒนาด้านความรู้หนังสือและระดับการเรียนรู้หนังสือที่สูงขึ้นจะทำให้การเปิดรับสื่อมวลชนแพร่หลายมากขึ้น ในทำนองเดียวกันเมื่อชุมชนมีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีจากการพัฒนาอุตสาหกรรมมากขึ้น สังคมจะขยายขอบข่ายของสื่อมวลชน และการขยายตัวของสื่อมวลชนจะช่วยยกระดับการรู้หนังสือมากขึ้นด้วย

นักทฤษฎีการสื่อสารได้อธิบายถึงกระบวนการการเลือกรับข่าวสาร (Selective Process) ว่าเปรียบเหมือนเครื่องกรอง (Filters) ข่าวสารในการรับรู้ของมนุษย์ ซึ่งประกอบด้วยกระบวนการกลั่นกรอง 3 กระบวนการที่มีความต่อเนื่องและเกี่ยวข้องกัน ดังนี้

1. การเลือกเปิดรับหรือเลือกสนใจ (Selective Exposure or Selective Attention) หมายถึง แนวโน้มที่ผู้รับสารจะเลือกสนใจหรือเปิดรับข่าวสารจากแหล่งหนึ่งแหล่งใด ที่มีอยู่ด้วยกันหลายแห่ง ตามความสนใจและความต้องการ เพื่อนำมาใช้แก้ปัญหา หรือสนองความต้องการของตน โดยปกติบุคคลจะเลือกใช้สื่อที่เสนอข่าวสาร และความคิดเห็นที่สอดคล้องกับความคิดและทัศนคติของตนเอง เพราะโดยธรรมชาติบุคคลมีความต้องการอย่างขึงที่จะปกป้อง รักษา และส่งเสริมความคิดเกี่ยวกับตนเอง (Self – Concept)

ทฤษฎีเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวนี้ได้มีการศึกษาวิจัยอย่างกว้างขวาง และพบว่า การเลือกเปิดรับข่าวสารมีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่เกี่ยวข้องหลายประการ อาทิเช่น ทัศนคติของผู้รับสาร ตามทฤษฎี ความไม่ลงรอยของความรู้ความเข้าใจ (Theory of Cognitive Dissonance) ที่เสนอโดย เฟสทิงเจอร์ (Festinger L.A., 1957) กล่าวว่าบุคคลมักจะแสวงหาข่าวสารเพื่อสนับสนุนทัศนคติเดิมที่มีอยู่และหลีกเลี่ยงข่าวสารที่ขัดแย้งกับความรู้สึกรู้สึกนึกคิดของตนเอง ทั้งนี้เพราะการได้รับข่าวสารใหม่ที่ไม่ลงรอยหรือสอดคล้องกับความรู้สึกรู้สึกความเข้าใจหรือทัศนคติที่มีอยู่เดิมแล้ว จะเกิดภาวะทางจิตใจที่ไม่สมดุลหรือมีความไม่สบายใจที่เรียกว่า “Cognitive Dissonance” ดังนั้นการที่จะลดหรือหลีกเลี่ยงภาวะดังกล่าวได้ก็จะต้องแสวงหาข่าวสารหรือเลือกเฉพาะข่าวสารที่ลงรอยกับความคิดเดิมของตน เฟสทิงเจอร์ยังชี้ให้เห็นอีกว่า เมื่อบุคคลได้ตัดสินใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่มีความได้เปรียบเสียเปรียบ ก้ำกึ่งกัน เช่น ระหว่างการซื้อขารยนต์ยี่ห้อ A กับรถยนต์ยี่ห้อ B ที่มีคุณภาพใกล้เคียงกัน บุคคลย่อมมีแนวโน้มที่จะแสวงหาข่าวสารที่ตรงกับสิ่งที่กระทำลงไป (พีระ จิตร โสภณ, 2529 : 636-639)

อย่างไรก็ตามทฤษฎีที่ว่าด้วยการเลือกเปิดรับข่าวสารที่สอดคล้องกับทัศนคติ ต้องพิจารณาร่วมกับปัจจัยอื่นๆด้วย เช่น เราอาจจะพบว่าผู้นิยมพรรคการเมืองพรรคหนึ่ง ไปฟังการหาเสียงของพรรคการเมืองฝ่ายตรงข้าม พฤติกรรมเช่นนี้อาจเป็นเพราะบุคคลนั้นต้องการรับรู้ข้อมูลจากฝ่ายตรงข้าม เพื่อประโยชน์ในการป้องกันความเชื่อของตนก็ได้ หรืออาจเป็นเหตุผลอื่น เช่น เพื่อความสนุกสนาน บันเทิง หรือเพราะสนใจในเรื่องนั้นเป็นพิเศษ เป็นต้น แต่โดยทั่วไปแล้วในการรับข่าวสาร ผู้รับสารมักจะเลือกรับและสนใจสิ่งที่สนับสนุนความคิดเห็นเดิมของตนเองเสมอ

2. การเลือกรับรู้และตีความ (Selective Perception and Selective Interpretation) การรับรู้ (Perception) และการตีความ (Interpretation) มีความเกี่ยวข้องกันจนเกือบจะเป็นสิ่งเดียวกัน

หลังจากที่ได้การเลือกเปิดรับข่าวสารตามความเหมาะสมกับความต้องการของคุณแล้ว ใ้ข่าวสารนั้นจะถูกรับรู้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของผู้ส่งสารทั้งหมด ผู้รับสารจะมีการเลือกรับรู้และตีความหมายของสารแตกต่างกันออกไปตามประสบการณ์ ความเชื่อ ทักษะคติ ความต้องการ ความคาดหวัง แรงจูงใจ สภาวะร่างกายหรือสภาวะทางอารมณ์ ซึ่งจะเป็นในทิศทางที่สอดคล้องกับประสบการณ์หรือทักษะคติความเชื่อของคุณนั่นเอง ข้อความและสารที่ไม่สอดคล้องกับความคิด ทักษะคติ ความเชื่อของคุณเองที่มีอยู่ก็จะถูกตัดทิ้งไป แต่ในบางครั้งผู้รับสารอาจจะบิดเบือนข่าวสารเพื่อให้สอดคล้องกับทักษะคติและความเชื่อของตนเองด้วย

3. การเลือกจดจำ (Selective Retention) เมื่อบุคคลได้เลือกให้ความสนใจ เลือกรับรู้ และตีความข่าวสารไปในทิศทางที่สอดคล้องกับทักษะคติและความเชื่อของตนเองแล้ว บุคคลนั้นยังมีแนวโน้มในการเลือกและจดจำเนื้อหาสาระของสารเฉพาะส่วนที่ตรงกับความสนใจ ความต้องการ ทักษะคติ ฯลฯ ของตนเอง หรือเรื่องที่ขัดแย้งเรื่องที่คัดค้านกับความคิดของตนเองได้ง่าย และจะลืมในส่วนที่ตนเองไม่สนใจ ดังนั้นการเลือกจดจำเนื้อหาสาระของข่าวสารที่ได้รับ จึงเท่ากับเป็นการช่วยเสริมทักษะคติหรือความเชื่อเดิมของผู้รับสารให้มั่นคงยิ่งขึ้น และเปลี่ยนแปลงได้ยากขึ้น

นอกจากนี้ วิลเบอร์ ชรามม์ (Wilber Schramm : 1973) ได้ชี้ให้เห็นถึงองค์ประกอบอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกรับสารดังนี้

- (1) ประสบการณ์ผู้รับสารแสวงหาข่าวสารแตกต่างกันไปตามประสบการณ์ของตนเอง
- (2) การประเมินสาระประโยชน์ของข่าวสาร ผู้รับสารจะแสวงหาข่าวสารเพื่อตอบสนองจุดประสงค์ของตนเอง
- (3) ภูมิหลัง ผู้รับสารมีภูมิหลังที่แตกต่างกันจะให้ความสนใจต่อเนื้อหาสาระต่างกัน
- (4) การศึกษาและสภาพแวดล้อมมีผลต่อพฤติกรรมการเลือกรับสื่อและเนื้อหาสาระที่ ต่างกัน
- (5) ความสามารถในการรับข่าวสารเป็นเรื่องเกี่ยวกับสภาพร่างกายและจิตใจของผู้รับสาร ที่มีผลต่อพฤติกรรมการเปิดรับสารที่ต่างกัน
- (6) บุคลิกภาพ มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทักษะคติ การโน้มน้าวใจ และพฤติกรรมของผู้รับสาร
- (7) อารมณ์ สถานภาพทางอารมณ์อาจจะเป็นอุปสรรคต่อความเข้าใจความหมายของสาร
- (8) ทักษะคติ เป็นตัวกำหนดท่าทีของการรับและการตอบสนองต่อข่าวสารที่เปิดรับ

ทอดด์ ฮันท์ และ เบรนท์ ดี.รูเบน (Todd Hunt and Brent D.Ruben : 1993) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเลือกในการสื่อสารดังนี้

(1) ความต้องการ (Need) ความต้องการทุกอย่างของมนุษย์ ทั้งความต้องการทางกายและใจ ทั้งความต้องการระดับสูงและความต้องการระดับต่ำ ย่อมเป็นตัวกำหนดการเลือกของมนุษย์

(2) ทศนคติและค่านิยม (Attitude and Value) ทศนคติ คือ ความชอบและความมีใจโน้มเอียง (Preference and Predisposition) ต่อเรื่องต่าง ๆ ค่านิยม คือหลักพื้นฐานที่เรายึดถือ เป็นความรู้สึกที่ว่าเราควรจะทำหรือไม่ ควรทำอะไร ในการที่มีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมและคนที่ทั้งสองประการมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อการเลือกใช้สื่อมวลชน การเลือกข่าวสาร การเลือกตีความหมาย และการเลือกจดจำ

(3) เป้าหมาย (Goals) มนุษย์ทุกคนมีเป้าหมายและกำหนดเป้าหมายไว้สำหรับการดำเนินชีวิต ซึ่งจะมีอิทธิพลต่อการเลือกใช้สื่อมวลชน การเลือกข่าวสาร การเลือกตีความหมาย และการเลือกจดจำ เพื่อตอบสนองเป้าหมายของตน

(4) ความสามารถ (Capability) ความสามารถของบุคคลเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งจะมีอิทธิพลต่อบุคคลในการเลือกรับข่าวสาร

(5) การใช้ประโยชน์ (Utility) บุคคลจะให้ความสนใจและความพยายามที่จะเข้าใจและจดจำข่าวสารที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ เป็นการกระทำจากการเลือกโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเอามาใช้ประโยชน์ด้านต่าง ๆ

(6) ส�타ลในการสื่อสาร (Communication Style)

(7) สภาวะ (Context) คือ บุคคล สถานที่ และเวลาที่อยู่ในสถานการณ์การสื่อสารสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้มีอิทธิพลต่อการเลือกรับข่าวสารของบุคคล

(8) ประสบการณ์และนิสัย (Experience and Habit) ในฐานะผู้รับสาร บุคคลจะพัฒนานิสัยการรับสารอันเป็นผลมาจากประสบการณ์ในการรับข่าวสาร

การแสวงหาข่าวสาร (Information Seeking)

ปัจจุบันข้อมูลข่าวสารต่างๆ มีอยู่มากมาย ที่ถูกสร้างขึ้น ถูกเผยแพร่ ถูกเก็บไว้และถูกรับไว้ ซึ่งในขณะเดียวกันก็กลายเป็นเรื่องยากแก่บุคคล ที่จะหาข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับความต้องการของตน

ชาร์ลส์ เค. อัทคิน กล่าวว่า บุคคลจะเลือกรับข่าวสารใดจากสื่อมวลชนนั้นขึ้นอยู่กับ การคาดคะเนเปรียบเทียบระหว่างผลรางวัลตอบแทน (Reward Value) กับการลงทุนลงแรง

(Expenditures) และพันธะผูกพัน (liabilities) ที่จะตามมา ถ้าผลตอบแทนหรือผลประโยชน์ที่จะได้รับ สูงกว่าการลงทุนลงแรงหรือการต้องใช้ความพยายามที่จะรับรู้เพื่อทำความเข้าใจแล้ว บุคคลย่อมแสวงหาข่าวสารนั้น แต่ผลประโยชน์ที่ได้รับน้อยกว่าการลงทุนลงแรง บุคคลนั้นอาจจะเฉยเมยต่อข่าวสารนั้น (Information Ignoring) กรณีที่บุคคลเห็นว่าการรับข่าวสารนั้นจะก่อให้เกิดพันธะผูกพัน เช่น ทำให้เกิดความไม่พอใจ ไม่สบายใจ หรือความไม่แน่ใจมากขึ้น ก็อาจใช้วิธีหลีกเลี่ยงข่าวสารนั้น (Information Avoidance) ในบางครั้งหากว่าความพยายามที่จะหลีกเลี่ยงหรือไม่รับข่าวสารต้องลงทุนลงแรงมากกว่าการรับสารนั้น บุคคลอาจจะต้องยอมรับข่าวสารนั้นทั้ง ๆ ที่ไม่เต็มใจ (Information Yielding)

ชาร์ลส์ เค. อัทคิน ซีให้เห็นว่า การแสวงหาข่าวสารหรือความต้องการสื่อสารมวลชนของปัจเจกบุคคลนั้น คือ ต้องการได้รับข่าวสาร (Information) และความบันเทิง (entertainment) ความต้องการข่าวสารนั้นเองเกิดจากความไม่รู้อันไม่แน่ใจ (Uncertainty) ของปัจเจกบุคคลที่มาจาก

1. การมองเห็นความไม่สอดคล้องต้องกันระหว่างระดับความรู้ของปัจเจกบุคคลขณะนั้นกับความต้องการที่อยากจะรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมภายนอก (Extrinsic Uncertainty) ยิ่งเป็นเรื่องที่สำคัญก็ยิ่งอยากมีความรู้ความเข้าใจสูงและ
2. การมองเห็นความไม่สอดคล้องต้องกันระหว่างความรู้ที่มีอยู่ของปัจเจกบุคคลขณะนั้นกับความรู้ตามเป้าหมายที่ต้องการ ซึ่งกำหนดโดยระดับความสนใจส่วนบุคคลของปัจเจกบุคคลนั้นต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด (Intrinsic Uncertainty)

สำหรับความต้องการได้รับความบันเทิงของปัจเจกบุคคลนั้น มาจากการกระตุ้นอารมณ์แห่งความรื่นเริงบันเทิงใจ ที่เกิดจากการมองเห็นความไม่สอดคล้องต้องกันระหว่างภาวะที่เป็นอยู่ของปัจเจกบุคคลขณะนั้น กับระดับความสนุกสนานที่คาดหวังไว้ (Intrinsic Desire)

ข่าวสารที่ลดความไม่รู้อหรือความไม่แน่ใจ ที่เกี่ยวข้องกับความสนใจในส่วนบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และที่เกี่ยวข้องกับความบันเทิงสนุกสนานส่วนตัว (Intrinsic Desire) นั้น อัทคิน เรียกว่า “ข่าวสารที่ให้ความพึงพอใจทันทีในเชิงการบริโภค” (Immediate Consummately Gratification) ส่วนข่าวสารที่ลดความไม่รู้อหรือความไม่แน่ใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมภายนอกนั้น อัทคินให้ชื่อว่า “ข่าวสารที่ใช้ประโยชน์เป็นเครื่องมือช่วยในการตัดสินใจ ช่วยเพิ่มพูนความรู้ความคิดและแก้ปัญหาต่างๆ” (Instrumental Utilities)

โดยสรุปแล้วกล่าวได้ว่า การแสวงหาข่าวสาร หรือเลือกรู้ข่าวสารนั้น นอกจากเพื่อสนับสนุนทัศนคติหรือความคิดและความเข้าใจที่มีอยู่เดิมแล้ว ยังเป็นการแสวงหาเพื่อการนำไปใช้

ประโยชน์ด้านอื่นๆ เช่น เพื่อให้มีความรู้ ใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจแก้ปัญหา รวมทั้งเพื่อสนองความสนใจส่วนบุคคล และเพื่อความบันเทิงด้วย นอกจากนี้การที่บุคคลใดจะตัดสินใจแสวงหาข่าวสาร เฉยเมยต่อข่าวสาร หรือหลีกเลี่ยงการเปิดรับข่าวสารนั้น ขึ้นอยู่กับการประเมินเปรียบเทียบกับความพยายามใช้ และผลตอบแทนในการที่จะรับรู้ข่าวสารใดๆ ด้วย (พีระ จิร โสภณ, 2529 : 639-640)

ในการเลือกเปิดรับข่าวสารของผู้ใช้บริการเว็ลด์ไวด์เว็บบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต การเปิดรับจะเป็นแบบ Active กล่าวคือ ผู้รับเป็นผู้เลือกที่จะเข้าไปค้นหา หรือแสวงหาข้อมูลข่าวสาร ด้านการสื่อสารการตลาดจากเว็บไซต์พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ ด้วยตนเอง ซึ่งต่างจากการสื่อสารมวลชนประเภทอื่น ที่ส่วนใหญ่แล้วข้อมูลข่าวสารจะถูกเสนอมายังผู้รับสารโดยที่ผู้รับสารหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้น การเลือกเปิดรับสารจากเว็ลด์ไวด์เว็บ จึงเป็นไปอย่างเฉพาะเจาะจงตามความพึงพอใจของผู้รับข่าวสาร และผู้รับสารก็จะให้ความสนใจในการเปิดรับข่าวสารนั้นๆ มากเพราะมีความตั้งใจจะเสาะแสวงหาด้วยตัวเอง และถ้าหากข่าวสารที่ได้รับมานั้นตรงกับความต้องการที่มีอยู่ ก็มีแนวโน้มที่จะจดจำเนื้อหาสาระได้ง่าย

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี (2539) ได้จัดทำรายงานการสำรวจการอ่านหนังสือพิมพ์ พ.ศ. 2538 โดยสำรวจการอ่านหนังสือพิมพ์ของประชาชน พบว่า เนื่องจากเนื้อหา 5 ประเภทในหนังสือพิมพ์ แบ่งเป็นข่าว ความรู้หรือสารคดี ทศนะหรือความคิดเห็น บันเทิง ธุรกิจ และการโฆษณา นั้น ประชาชนนิยมอ่านข่าวมากที่สุด ถึงร้อยละ 98.4 ส่วนในด้านของภาพซึ่งประกอบด้วยภาพถ่ายและภาพเขียน กลุ่มตัวอย่างชอบดูภาพถึงร้อยละ 86.3 และหากจะมีการปรับปรุงภาพในหนังสือพิมพ์ ควรปรับปรุงคุณสมบัติของภาพตามลำดับนี้ คือ ความคมชัด การเพิ่มสี และการเพิ่มจำนวนภาพ

2. บริษัท ศูนย์วิจัยกสิกรไทย จำกัด (2541: บทคัดย่อสำหรับผู้บริหาร) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมกรรมการอ่านนิตยสารของคนกรุง” ได้สำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับ “พฤติกรรมกรรมการอ่านนิตยสาร” ของผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งสิ้น 459 ราย โดยผู้ตอบคำถามร้อยละ 67 มีสถานภาพ “โสด” ส่วนที่เหลือร้อยละ 33 เป็นบุคคลที่แต่งงานแล้ว ทั้งนี้ ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 16 - 35 ปี คิดเป็นสัดส่วนราว 3 ใน 4 ของผู้ตอบคำถามทั้งหมด และร้อยละ 35 มีรายได้ตั้งแต่ 5,000 บาท ไปจนถึง 10,000 บาท โดย เป็นพนักงานบริษัทราวร้อยละ 29 และนักศึกษาร้อยละ 22

สำหรับนิตยสารที่ชอบอ่าน ชาวกรุงเทพฯคะแนนให้นิตยสารด้านบันเทิงเป็นอันดับ 1 ด้วยสัดส่วนร้อยละ 20 รองลงมาคือนิตยสารผู้หญิง/แฟชั่น มีผู้สนใจอ่านร้อยละ 15 ในขณะที่เดียวกัน

เมื่อถามถึง นิยายสารที่ซื้อเป็นประจำ นิยายสารบันเทิงยังคงนำมาเป็นอันดับ 1 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 24 ตามด้วยนิยายสารผู้หญิง/แฟนชั่นร้อยละ 17 และเมื่อเจาะลึกถึง นิยายสารเล่มโปรด ชาวกรุงผู้รักการอ่าน บอกรายชื่อนิยายสารยอดฮิตในใจมากมายหลายฉบับ ซึ่งเป็นไปตามคาดเมื่อนิยายสารด้านบันเทิงยังคงครองตำแหน่งที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 27 คารากาพยนตร์ เป็นนิยายสารบันเทิงที่อยู่ในใจนักอ่านมากที่สุดคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 32 เมื่อเทียบกับนิยายสารบันเทิงด้วยกัน และขณะนี้ได้เข้าสู่ช่วงฤดูกาลแข่งขันฟุตบอลโลก คนกรุงจำนวนไม่น้อยให้ความสนใจนิยายสารกีฬาสตาร์ชอคเกอร์ เป็นนิยายสารที่บรรดาแฟนลูกหนังชื่นชอบเป็นพิเศษคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 60 เมื่อเทียบกับนิยายสารกีฬาด้วยกัน ทั้งนี้ ส่วนใหญ่กล่าวว่าถูกใจในเนื้อหาสาระของนิยายสารคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 22 นอกจากนี้นักอ่านร้อยละ 32 ได้ติดตามอ่านนิยายสารเล่มโปรดเป็นเวลานาน 2-5 ปี ในขณะที่มีตรรก์นักอ่านร้อยละ 11 สมัครงใจเป็นแฟนประจำนิยายสารดังกล่าวอย่างเหนียวแน่นมากกว่า 5 ปีขึ้นไป อาทิ นิยายสารสกุลไทย มีผู้ติดตามอ่านนานถึง 30 ปี เช่นเดียวกับ นิยายสารบางกอก มีแฟนนักอ่านยืนยงประมาณ 20 ปี เป็นต้น และบรรดาหนอนนิยายสารเห็นพ้องต้องกันว่า "บ้าน" เป็นสถานที่ใช้ในการอ่านมากที่สุดถึงร้อยละ 81 ระยะเวลาอ่านนิยายสารโดยเฉลี่ยของชาวกรุงเทพฯ ประมาณวันละ 30 นาทีถึง 1 ชั่วโมง นอกจากนี้ยังมีนักอ่านร้อยละ 45 ที่สนใจ อ่านนิยายสารซ้ำ 2 รอบ โดยเมื่ออ่านจบแล้วมักจะเก็บสะสมไว้คิดเป็นร้อยละ 62 ส่วนผู้ที่แบ่งปันให้เพื่อนหรือญาตินำไปอ่านต่อก็มีอยู่ราวร้อยละ 22

สำหรับแหล่งซื้อยอดฮิต คือบริเวณร้าน/แผงหนังสือทั่วไปคิดเป็นร้อยละ 60 ในขณะที่นักอ่านอีกราวร้อยละ 28 หาซื้อนิยายสารในห้างสรรพสินค้า ทั้งนี้พบว่ากลุ่มคนที่มีรายได้ระดับ 10,000 บาทต่อเดือนขึ้นไป มักนิยมสมัครเป็นสมาชิกนิยายสารมากกว่ากลุ่มผู้ที่มีรายได้น้อยกว่า 10,000 บาท ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายในการซื้อนิยายสาร ของแต่ละบุคคลตกเฉลี่ยประมาณคนละ 50 - 100 บาทต่อเดือน

แต่อย่างไรก็ตาม ท่ามกลางภาวะเศรษฐกิจฝืดเคือง พบว่านักอ่านชาว กทม. ร้อยละ 52 ซื้อนิยายสารลดลง โดยผู้มีรายได้ค่อนข้างต่ำจะมีแนวโน้มตัดรายจ่ายในการซื้อนิยายสารลงมากกว่ากลุ่มผู้ที่มีรายได้สูง ทั้งนี้ผู้ที่ซื้อลดลงเปลี่ยนไปใช้วิธีขอยืมคนอื่นอ่าน คิดเป็นร้อยละ 33 หรือสลับกันซื้อกับเพื่อน/ญาติพี่น้องคิดเป็นร้อยละ 27

สิ่งที่นักอ่านนิยายสารชาวกรุงมีความเห็นสอดคล้องกันคือ ควรเลือกอ่านนิยายสารที่มีสาระขณะเดียวกันช่วยผ่อนคลายความเครียดด้วย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 38 และนักอ่านอีกราวร้อยละ 27 มีความเห็นว่าควรนำสิ่งที่มีประโยชน์จากการอ่านนิยายสารมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน หรือใช้เป็นแนวคิดสอนใจได้

โดยสรุปการสำรวจ "พฤติกรรมกรรมการอ่านนิตยสารของชาวกรุง" ในครั้งนี้ สะท้อนให้เห็นถึงความชอบและการเลือกซื้อนิตยสารแต่ละประเภทของผู้รักการอ่าน โดยแยกตามประเภทของนิตยสาร สถานภาพ อายุ ระดับรายได้ อาชีพ รวมทั้งแหล่งซื้อยอดฮิต ค่าใช้จ่ายในการซื้อนิตยสารต่อเดือน ซึ่งอาจเป็นแนวทางในการปรับปรุงกลยุทธ์ด้านการตลาดสำหรับผู้ผลิตนิตยสารได้ นอกจากนี้ คาดว่าจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้สนใจมองหาช่องทางการค้าเงินธุรกิจใหม่ ๆ ซึ่งการตั้งร้าน / แผงขายนิตยสาร นับเป็นอาชีพหนึ่งที่น่าสนใจท่ามกลางเศรษฐกิจยุค IMF ในปัจจุบัน

3. อำไพศรี โสประทุม (2539) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง "พฤติกรรมกรรมการเปิดรับข้อมูลข่าวสารและปัจจัยบางประการที่มีผลต่อการยอมรับสื่อคอมพิวเตอร์ระบบอินเทอร์เน็ต ของผู้ใช้คอมพิวเตอร์ในเขตกรุงเทพมหานคร" โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 224 ตัวอย่าง ผลการวิจัยพบว่า สื่อบุคคลเป็นสื่อที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับอินเทอร์เน็ตมากกว่าสื่อมวลชนและสื่อเฉพาะกิจ สื่อมวลชนมีความสัมพันธ์กับความถี่ในการใช้ ความจำเป็นในการใช้คิดต่อสื่อสารในงานธุรกิจปัจจุบัน ขณะที่สื่อเฉพาะกิจมีความสัมพันธ์กับความถี่ในการใช้อินเทอร์เน็ต สภาพทางเศรษฐกิจและสังคมมีความสัมพันธ์กับการยอมรับอินเทอร์เน็ต โดยที่การศึกษามีความสัมพันธ์กับการที่อินเทอร์เน็ตช่วยในการทำงาน รายได้ต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับความต้องการใช้ในอนาคต การเป็นเจ้าของมีความสัมพันธ์กับความถี่บ่อยในการใช้ การช่วยพัฒนาในการทำงาน และความต้องการใช้ในอนาคต คุณลักษณะของอินเทอร์เน็ต มีความสัมพันธ์กับการยอมรับอินเทอร์เน็ต และความทันสมัยของบุคคลมีความสัมพันธ์กับการยอมรับอินเทอร์เน็ต

4. วาสนา เตะตะจันทน์ (2539) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารจากการอ่านหนังสือพิมพ์ไทยรายวันหน้าสตรีกับทัศนคติต่อบทบาทที่เปลี่ยนไปของสตรีในสังคมและทัศนคติในการทำงานของข้าราชการสตรีในสังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการเปิดรับข่าวสารความถี่ในการเปิดรับข่าวสารจากการอ่านหนังสือพิมพ์ไทยรายวันหน้าสตรีภูมิหลัง ทัศนคติต่อบทบาทที่เปลี่ยนไปของสตรีในสังคม และทัศนคติในการทำงานของข้าราชการสตรีตลอดจนศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งหมดที่กล่าวมานี้ โดยการวิจัยเชิงสำรวจ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลสำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ ข้าราชการสตรีในสังกัดกรุงเทพมหานคร เฉพาะที่ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร จำนวน 338 คน

ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยพบว่า

1. ข้าราชการสตรีในสังกัดกรุงเทพมหานครที่มีภูมิหลังแตกต่างกันมีความถี่ในการเปิดรับข่าวสารจากการอ่านหนังสือพิมพ์ไทยรายวันหน้าสตรีไม่แตกต่างกัน
2. ข้าราชการในสังกัดกรุงเทพมหานครที่มีระดับทางราชการ เพศของเพื่อนร่วมงาน และเพศของผู้บังคับบัญชาชั้นต้นที่พึงประสงค์แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อบทบาทที่เปลี่ยนไปของสตรีในสังคมแตกต่างกัน

3. ข้าราชการสตรีในสังกัดกรุงเทพมหานครที่มีระดับทางการศึกษาระดับทางราชการ ลักษณะงานที่รับผิดชอบ เพศของเพื่อนร่วมงานที่พึงประสงค์เพศของผู้บังคับบัญชาที่พึงประสงค์แตกต่างกัน มีทัศนคติในการทำงานแตกต่างกัน
4. ข้าราชการสตรีในสังกัดกรุงเทพมหานครที่มีความถนัดในการเปิดรับข่าวสารจากการอ่านหนังสือพิมพ์ไทยรายวันหน้าสตรีแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อบทบาทที่เปลี่ยนไปของสตรีในสังคมไม่แตกต่างกัน
5. ข้าราชการสตรีในสังกัดกรุงเทพมหานครที่มีความถนัดในการเปิดรับข่าวสารจากการอ่านหนังสือพิมพ์ไทยรายวันหน้าสตรีแตกต่างกัน มีทัศนคติในการทำงานไม่แตกต่างกัน
6. ข้าราชการสตรีในสังกัดกรุงเทพมหานครที่มีทัศนคติต่อบทบาทที่เปลี่ยนไปของสตรีในสังคมแตกต่างกัน มีทัศนคติในการทำงานแตกต่างกัน

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร” นี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยด้านลักษณะทางประชากร ปัจจัยด้านประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์ และปัจจัยด้านองค์ประกอบของหนังสือพิมพ์ ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่จะใช้ในการวิจัย เครื่องมือในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

วิธีการวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร” เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสำรวจภาคสนาม โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) สอบถามกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้อ่านหนังสือพิมพ์ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ประชาชนผู้อ่านหนังสือพิมพ์ในกรุงเทพมหานคร ที่มีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์ ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น จำนวน 3,849,522 คน (กรุงเทพมหานคร, 2543)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยครั้งนี้ โดยคำนวณจากสูตรของทาโร ยามาเนะ Taro Yamane (1976 : 886 - 887) ดังนี้

$$n = \frac{N}{(1 + Ne^2)}$$

เมื่อ	n	คือ	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
	N	คือ	ขนาดของกลุ่มประชากร
	E	คือ	ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้มีจำนวนทั้งสิ้น จำนวน 3,849,522 คน การกำหนดตัวอย่าง โดยกำหนดความเชื่อมั่นได้ 95% โดยมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน 5% ขนาดตัวอย่างที่ใช้ควรมี จำนวน 400 คน

$$n = \frac{3,849,522}{(1 + 3,849,522 (0.05)^2)}$$

$$= 399.99$$

ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จึงเท่ากับ 400 ตัวอย่าง

วิธีการสุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลากเลือก เขตที่จะใช้ในการศึกษาจาก 50 เขต เหลือ 5 เขต คือ เขตบางเขน เขตบางกะปิ เขตพญาไท เขตราชบุรีบูรณะ และเขตบางกอกน้อย เนื่องจากเวลาและงบประมาณในการศึกษาวิจัยมีจำกัด แล้วใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกเฉพาะประชาชนผู้อ่านหนังสือพิมพ์ จาก 5 เขตที่จับสลากได้ ดังนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามที่ใช้สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ โดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะประชากรของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) จำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการเปิดรับสื่อหนังสือพิมพ์ของประชาชนใน กรุงเทพมหานคร ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) จำนวน 15 ข้อ

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ลักษณะคำถามเป็นเลือกตอบ (Check List) โดยจำแนกออกเป็นประโยชน์ในแต่ละด้าน ดังนี้

1. เพื่อทราบข่าวสาร	แบบสอบถาม ข้อ 1 – 4
2. เพื่อทราบข้อเสนอแนะ	แบบสอบถาม ข้อ 5 – 9
3. เพื่อให้ความบันเทิง	แบบสอบถาม ข้อ 10 – 13
4. เพื่อประโยชน์จากการโฆษณา	แบบสอบถาม ข้อ 14 - 16

ส่วนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับองค์ประกอบของหนังสือพิมพ์ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ลักษณะคำถามเป็นเลือกตอบ (Check List) โดยจำแนกออกเป็นองค์ประกอบด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. คุณภาพของข่าว	แบบสอบถาม ข้อ 1 – 4
2. การจัดหน้าหนังสือพิมพ์	แบบสอบถาม ข้อ 5 – 7
3. การพาดหัวข่าว	แบบสอบถาม ข้อ 8 – 10
4. ภาพของข่าว	แบบสอบถาม ข้อ 11 – 14
5. บทวิจารณ์หรือบทความ	แบบสอบถาม ข้อ 15 - 17

การทดสอบเครื่องมือ

1. การทดสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (Validity) โดยการสร้างแบบสอบถามแล้วได้นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องเที่ยงตรง (Validity) ของเนื้อหาแบบสอบถามแล้ว จึงให้ผู้ที่มิได้มีส่วนเกี่ยวข้องตรวจสอบเพื่อแก้ไขปรับปรุงโครงสร้างของแบบสอบถาม ให้ครอบคลุมในเนื้อหาของแบบสอบถามและความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ (Content Validity)

2. การทดสอบความน่าเชื่อถือ หรือความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยการนำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับผู้อ่านหนังสือพิมพ์ที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา เป็นการทดสอบก่อน (Pre - test) จำนวน 30 ราย เพื่อหาค่าความน่าเชื่อถือ (Reliability) สำหรับแบบสอบถามมาตรฐานส่วนประเมินค่า (Rating Scale) โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งใช้สูตร ดังนี้

$$\alpha = \frac{k}{(k-1)} \left[\frac{1 - \sum v_i}{v_i} \right]$$

เมื่อ	α	=	ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
	k	=	จำนวนข้อ
	v_i	=	ความแปรปรวนของคะแนนในแต่ละข้อ
	v_t	=	ความแปรปรวนของคะแนนรวมทุกข้อ

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความเชื่อมั่นคำถามเกี่ยวกับประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์ และความคิดเห็นที่มีต่อการเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร

ผลการทดสอบค่าความเชื่อมั่นคำถามเกี่ยวกับประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ได้ค่า Alpha = 0.7667

ผลการทดสอบค่าความเชื่อมั่นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ได้ค่า Alpha = 0.7779

ดังนั้น ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นเพียงพอที่จะนำแบบสอบถามมาใช้ในการดำเนินการวิจัยได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากประชาชนทั้งชายและหญิงที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไป และเป็นผู้อ่านหนังสือพิมพ์รายวัน (ภาษาไทย) ในช่วงระหว่างวันที่ 1 – 30 เมษายน 2544 โดยมีวิธีการตามขั้นตอนดังนี้

1. ข้อมูลปฐมภูมิ คือ ข้อมูลที่ได้โดยตรงจากการวิจัยแบบสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม จำนวน 400 ชุด โดยแจกแบบสอบถามตามที่อยู่อาศัย, ร้านค้า, บริษัทเอกชน, องค์กรรัฐวิสาหกิจ สถาบันการศึกษา และห้างสรรพสินค้า ในเขตบางเขน บางกะปิพญาไท ราษฎร์บูรณะ และ บางกอกน้อย และรอรับแบบสอบถามกลับมาเลย

2. ข้อมูลทุติยภูมิ คือ ข้อมูลที่ปรากฏอยู่ในหนังสือวารสาร, หนังสือพิมพ์, งานวิจัย และ เอกสารประกอบต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยเก็บรวบรวมจากสถาบันวิจัย และห้องสมุดต่าง ๆ

ตัวแปรในการวิจัย

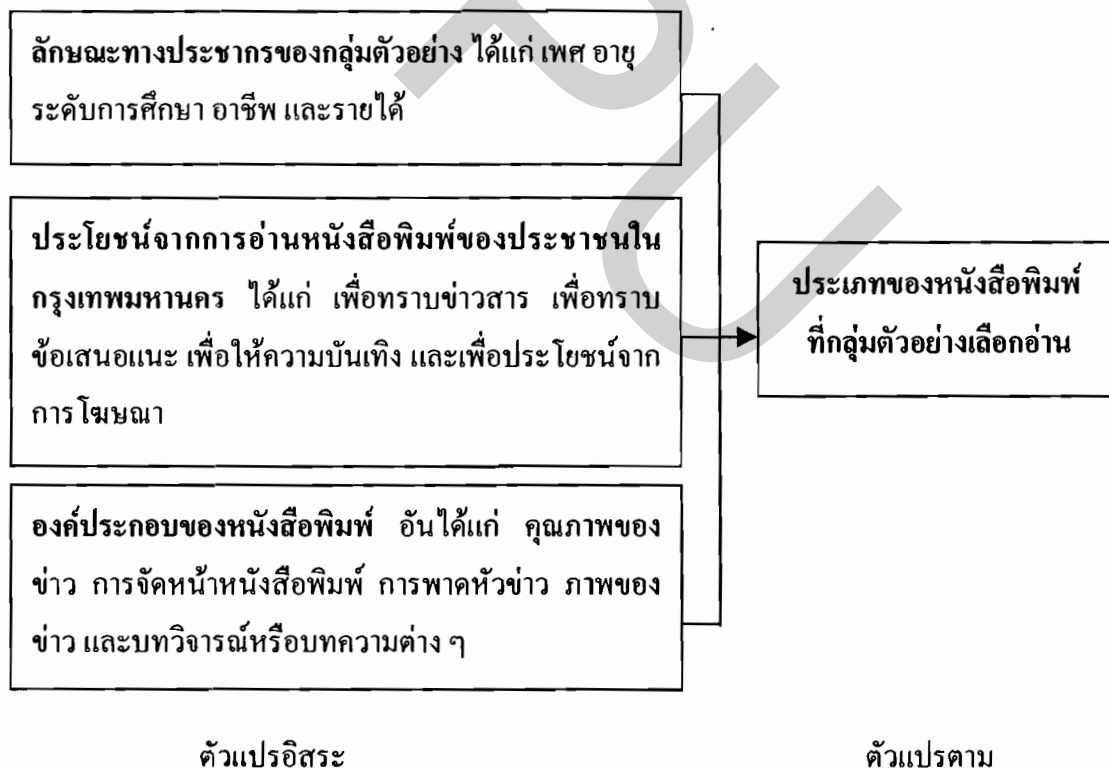
ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่

1. ลักษณะทางประชากรของผู้อ่านหนังสือพิมพ์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้
2. ประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์ ได้แก่ เพื่อทราบข่าวสาร เพื่อทราบข้อเสนอแนะ เพื่อให้ความบันเทิง และเพื่อประโยชน์จากการโฆษณา
3. องค์ประกอบของหนังสือพิมพ์ อันได้แก่ คุณภาพของข่าว การจัดหน้าหนังสือพิมพ์ การพาดหัวข่าว ภาพของข่าว และบทวิจารณ์หรือบทความต่าง ๆ

ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ประกอบด้วย

1. ประเภทของหนังสือพิมพ์

ภาพที่ 2 แสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

(1) ตรวจสอบความสมบูรณ์ (Completeness) และความสอดคล้อง (Relevancy) ของคำตอบในแบบสอบถามในทุกข้อทุกประเด็นและทุกฉบับ

(2) บันทึกข้อมูลลงใน (Coding Sheet) แล้วนำข้อมูลบันทึกลงในแผ่นงานแม่เหล็ก (Diskette)

(3) การให้คะแนนแบบสอบถาม

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยให้คะแนนตามที่ผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมาย / ลงในช่องคำตอบ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลการเปิดรับสื่อหนังสือพิมพ์ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยให้คะแนนตามที่ผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมาย / ลงในช่องคำตอบ

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ ผู้วิจัยกำหนดให้คะแนนคำถามส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert) ดังนี้

	ถามในเชิงบวก (Positive)	คำถามในเชิงลบ (Negative)
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1
เห็นด้วย	4	2
ปานกลาง	3	3
ไม่เห็นด้วย	2	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบของหนังสือพิมพ์ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ ผู้วิจัยให้คะแนนเช่นเดียวกับส่วนที่ 3

(4) กำหนดระดับประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์และองค์ประกอบของหนังสือพิมพ์ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

$$\text{ช่วงกว้างของข้อมูลในแต่ละชั้น} = \frac{\text{ค่าสูงสุด} - \text{ค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับ}} = \frac{5 - 1}{3}$$

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 2.33 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการเลือกอ่านในระดับต่ำ

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.34 – 3.66 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการเลือกอ่านในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.67 – 5.00 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการเลือกอ่านในระดับสูง

(5) นำข้อมูลบันทึกลงในแผ่นงานแม่เหล็ก (Diskette) เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการประมวลผลด้วยระบบคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS FOR WINDOW 98 VERSION 9.0

(6) แปลความหมายของข้อมูลที่ประมวลผลแล้ว เพื่อทำรายงานผลการวิจัยต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS / PC⁺ (Statistical Package for Social Science version personal computer plus) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย โดยสถิติที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) เป็นการบรรยายข้อมูล โดยใช้วิธีการแจกแจงความถี่ (Frequency) การแจกแจงความถี่ร่วม (Cross - tab) ค่าร้อยละ (Percent) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation หรือ S.D.) เพื่ออธิบายถึงลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลการเปิดรับสื่อหนังสือพิมพ์ ข้อมูลเกี่ยวกับประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ และข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบของหนังสือพิมพ์ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) เป็นการทดสอบสมมติฐาน (Hypothesis Testing) เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามที่ศึกษา โดยใช้ไค - สแควร์ (Chi - Square) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way Analysis of Variance หรือ ANOVA) เพื่อทดสอบสมมติฐานแต่ละข้อ ดังนี้

2.1 สมมติฐานที่ 1 ลักษณะทางประชากรมีความสัมพันธ์กับการเลือกประเภทหนังสือพิมพ์ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร วิเคราะห์ด้วยสถิติไค-สแควร์ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

2.2 สมมติฐานที่ 2 การให้ความสำคัญกับประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์ต่างกัน จะมีผลให้การเลือกประเภทหนังสือพิมพ์ของประชาชนในกรุงเทพมหานครต่างกัน วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way Analysis of Variance หรือ ANOVA) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

2.3 สมมติฐานที่ 3 การให้ความสำคัญกับองค์ประกอบของหนังสือพิมพ์ต่างกัน จะมีผลให้การเลือกประเภทหนังสือพิมพ์ของประชาชนในกรุงเทพมหานครต่างกัน วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way Analysis of Variance หรือ ANOVA) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัย เรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร” นี้ เป็นการวิจัยแบบบรรยาย (Descriptive Research) ที่มีการสำรวจภาคสนาม เพื่อเก็บข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้อ่านหนังสือพิมพ์ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน ผู้วิจัยวิเคราะห์ผลการวิจัย ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง

วิเคราะห์ลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่างแบบพรรณนา (Descriptive Analysis) โดยนำข้อมูลจากแบบสอบถามมาคำนวณหาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ เพื่ออธิบายข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้อ่านหนังสือพิมพ์ในกรุงเทพมหานคร แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

ลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้ ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
1. ชาย	200	50.00
2. หญิง	200	50.00
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา จำแนกตามเพศของกลุ่มตัวอย่าง โดยแบ่งเป็นกลุ่มเพศหญิงคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 50.0 และกลุ่มเพศชายคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 50.0

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
1. 18 – 20 ปี	88	22.00
2. 21 – 30 ปี	100	25.00
3. 31 – 40 ปี	97	24.25
4. 41 – 50 ปี	69	17.25
5. 51 – 60 ปี	46	11.50
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา จำแนกตามอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่มีช่วงอายุ 21 – 30 ปี คิดเป็นสัดส่วนสูงสุดร้อยละ 25.00 รองลงมา คือ กลุ่มที่มีช่วงอายุ 31 – 40 ปี กลุ่มที่มีช่วงอายุ 41 – 50 ปี และกลุ่มที่มีช่วงอายุ 51 – 60 ปี คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 24.25, 17.25 และ 11.50 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
1. นักเรียน / นักศึกษา	94	23.50
2. รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ	98	24.50
3. ธุรกิจเอกชน / รับจ้าง	116	29.00
4. ธุรกิจส่วนตัว / ค้าขาย / อาชีพอิสระ	64	16.00
5. อื่น ๆ ได้แก่ แม่บ้าน ว่างาน เป็นต้น	28	7.00
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา จำแนกตามอาชีพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นธุรกิจเอกชน / รับจ้าง คิดเป็นสัดส่วนสูงสุดร้อยละ 29.00 รองลงมา คือ รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ, นักเรียน / นักศึกษา, และธุรกิจส่วนตัว / ค้าขาย / อาชีพอิสระ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 24.50, 23.50 และ 16.00

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
1. ต่ำกว่ามัธยมปลาย	58	14.50
2. มัธยมปลาย / ปวช.	76	19.00
3. อนุปริญญา / ปวส.	72	18.00
4. ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า	132	33.00
5. สูงกว่าปริญญาตรี	62	15.50
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า คิดเป็นสัดส่วนสูงสุด ร้อยละ 33.00 รองลงมา คือ กลุ่มที่มีการศึกษาระดับมัธยมปลาย ปวช. กลุ่มที่มีการศึกษาระดับอนุปริญญา ปวส. กลุ่มที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี และกลุ่มที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่ามัธยมปลาย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 19.00, 18.00, 15.50 และ 14.50 ตามลำดับ

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา จำแนกตามรายได้

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
1. ต่ำกว่า 10,000 บาท	113	28.25
2. 10,001 – 20,000 บาท	92	23.00
3. 20,001 – 30,000 บาท	80	20.00
4. 30,001 – 40,000 บาท	58	14.50
5. 40,001 – 50,000 บาท	35	8.75
6. 50,000 บาท ขึ้นไป	22	5.50
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา จำแนกตามรายได้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่มีรายได้ต่อเดือน ต่ำกว่า 10,000 บาท คิดเป็นสัดส่วนสูงสุด ร้อยละ 28.75 รองลงมา คือ กลุ่มที่มีรายได้ต่อเดือน 10,001 – 20,000 บาท กลุ่มที่มีรายได้

ต่อเดือน 20,001 – 30,000 บาท และกลุ่มที่มีรายได้อีกต่อเดือน 30,001 – 40,000 บาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 23.00, 20.00 และ 14.50 ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์การเปิดรับสื่อหนังสือพิมพ์ของกลุ่มตัวอย่าง

วิเคราะห์ข้อมูลการเปิดรับสื่อหนังสือพิมพ์ของกลุ่มตัวอย่างด้วยการแจกแจงความถี่ (Frequency) หาค่าร้อยละ เพื่ออธิบายพฤติกรรมการเปิดรับสื่อหนังสือพิมพ์ของกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทของหนังสือพิมพ์

ประเภทของหนังสือพิมพ์	จำนวน	ร้อยละ
1. ประเภทเพ่งปริมาณ (ประชานิยม) เช่น ไทยรัฐ เดลินิวส์ ฯลฯ	161	40.25
2. ประเภทเพ่งคุณภาพ เช่น ผู้จัดการ กรุงเทพธุรกิจ ฯลฯ	92	23.00
3. ประเภทกึ่งคุณภาพกึ่งประชานิยม เช่น มติชน บ้านเมือง วิเคราะห์ ฯลฯ	147	36.75
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทของหนังสือพิมพ์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่นิยมอ่านหนังสือพิมพ์ประเภทเพ่งปริมาณ (ประชานิยม) เช่น ไทยรัฐ เดลินิวส์ ฯลฯ คิดเป็นสัดส่วนสูงสุด ร้อยละ 40.25 รองลงมา คือ กลุ่มที่นิยมอ่านหนังสือพิมพ์ประเภทกึ่งคุณภาพกึ่งประชานิยม เช่น มติชน บ้านเมืองวิเคราะห์ ฯลฯ และกลุ่มที่นิยมอ่านหนังสือพิมพ์ประเภทเพ่งคุณภาพ เช่น ผู้จัดการ กรุงเทพธุรกิจ ฯลฯ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 36.75 และ 23.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามจำนวนในการอ่านหนังสือพิมพ์

จำนวนในการอ่านหนังสือพิมพ์	จำนวน	ร้อยละ
1. มากกว่า 1 ครั้ง / วัน	34	8.50
2. 1 ครั้ง / 1 วัน	165	41.25
3. 1 – 2 ครั้ง / สัปดาห์	41	10.25
4. 3 – 4 ครั้ง / สัปดาห์	64	16.00
5. 5 – 6 ครั้ง / สัปดาห์	79	19.75
6. น้อยกว่า 1 ครั้ง / สัปดาห์	17	4.25
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 7 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทของหนังสือพิมพ์ จำแนกตามจำนวนในการอ่าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่มีจำนวนในการอ่านหนังสือพิมพ์ 1 ครั้ง / 1 วัน คิดเป็นสัดส่วนสูงสุด ร้อยละ 41.25 รองลงมา คือ กลุ่มที่มีจำนวนในการอ่านหนังสือพิมพ์ 5 – 6 ครั้ง / สัปดาห์ กลุ่มที่มีจำนวนในการอ่านหนังสือพิมพ์ 3 – 4 ครั้ง / สัปดาห์ และกลุ่มที่มีจำนวนในการอ่านหนังสือพิมพ์ 1 – 2 ครั้ง / สัปดาห์ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 19.75, 16.00 และ 10.25 ตามลำดับ

ตารางที่ 8 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามจำนวนหนังสือพิมพ์ที่กลุ่มตัวอย่างอ่านในวันธรรมดา

จำนวนหนังสือพิมพ์ที่กลุ่มตัวอย่างอ่านในวันธรรมดา	จำนวน	ร้อยละ
1. 1 ฉบับ / วัน	132	33.00
2. 2 – 3 ฉบับ / วัน	95	23.75
3. 1 – 2 ฉบับ / สัปดาห์	58	14.50
4. 3 – 4 ฉบับ / สัปดาห์	79	19.75
5. มากกว่า 5 / สัปดาห์	24	6.00
6. 2 – 3 ฉบับ / เดือน	12	3.00
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 8 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามจำนวนหนังสือพิมพ์ที่กลุ่มตัวอย่างอ่านในวันธรรมดา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่อ่านหนังสือพิมพ์ในวันธรรมดา จำนวน 1 ฉบับ / 1 วัน คิดเป็นสัดส่วนสูงสุด ร้อยละ 33.00 รองลงมา คือ กลุ่มตัวอย่างที่อ่านหนังสือพิมพ์ในวันธรรมดา จำนวน 2 – 3 ฉบับ / วัน กลุ่มตัวอย่างที่อ่านหนังสือพิมพ์ในวันธรรมดา จำนวน 3 – 4 ฉบับ / สัปดาห์ และกลุ่มตัวอย่างที่อ่านหนังสือพิมพ์ในวันธรรมดา จำนวน 1 – 2 ฉบับ / สัปดาห์ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 29.75, 19.75 และ 14.50 ตามลำดับ

ตารางที่ 9 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามจำนวนหนังสือพิมพ์ที่กลุ่มตัวอย่างอ่านในวันสุดสัปดาห์

จำนวนหนังสือพิมพ์ที่กลุ่มตัวอย่างอ่านในวันสุดสัปดาห์	จำนวน	ร้อยละ
1. 1 ฉบับ / วัน	82	20.50
2. 2 – 3 ฉบับ / 1 วัน	139	34.75
3. 1 – 2 ฉบับ / สัปดาห์	88	22.00
4. 3 – 4 ฉบับ / สัปดาห์	37	9.25
5. มากกว่า 5 ฉบับ / สัปดาห์	23	5.75
6. 2 – 3 ฉบับ / เดือน	31	7.75
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 9 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง ตามจำนวนหนังสือพิมพ์ที่กลุ่มตัวอย่างอ่านในวันสุดสัปดาห์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่อ่านหนังสือพิมพ์ในวันสุดสัปดาห์ จำนวน 2 – 3 ฉบับ / 1 วัน คิดเป็นสัดส่วนสูงสุด ร้อยละ 34.75 รองลงมา คือ กลุ่มตัวอย่างที่อ่านหนังสือพิมพ์ในวันสุดสัปดาห์ จำนวน 1 – 2 ฉบับ / สัปดาห์ กลุ่มตัวอย่างที่อ่านหนังสือพิมพ์ในวันสุดสัปดาห์ จำนวน 1 ฉบับ / วัน และกลุ่มตัวอย่างที่อ่านหนังสือพิมพ์ในวันสุดสัปดาห์ จำนวน 3 – 4 ฉบับ / สัปดาห์ คิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ 22.00, 20.50 และ 9.25 ตามลำดับ

ตารางที่ 10 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามจำนวนเวลาที่กลุ่มตัวอย่างใช้ในการอ่านหนังสือพิมพ์ (โดยเฉลี่ย)

จำนวนเวลาที่กลุ่มตัวอย่างใช้ในการอ่านหนังสือพิมพ์	จำนวน	ร้อยละ
1. ต่ำกว่า 30 นาที / วัน	126	31.50
2. ตั้งแต่ 30 – 60 นาที / 1 วัน	149	37.25
3. ตั้งแต่ 1 – 1.5 ชั่วโมง / 1 วัน	55	13.75
4. ตั้งแต่ 1.5 – 2 ชั่วโมง / 1 วัน	37	9.25
5. ตั้งแต่ 2 ชั่วโมง ขึ้นไป	33	8.25
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 10 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามจำนวนเวลาที่กลุ่มตัวอย่างใช้ในการอ่านหนังสือพิมพ์ (โดยเฉลี่ย) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่ใช้เวลาในการอ่านหนังสือพิมพ์ ตั้งแต่ 30 – 60 นาที / 1 วัน คิดเป็นสัดส่วนสูงสุด ร้อยละ 37.25 รองลงมา คือ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เวลาในการอ่านหนังสือพิมพ์ต่ำกว่า 30 นาที / วัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เวลาในการอ่านหนังสือพิมพ์ ตั้งแต่ 1 – 1.5 ชั่วโมง / 1 วัน และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เวลาในการอ่านหนังสือพิมพ์ ตั้งแต่ 1.5 – 2 ชั่วโมง / 1 วัน คิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ 31.50, 13.75 และ 9.25 ตามลำดับ

ตารางที่ 11 แสดงจำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามหนังสือพิมพ์ที่กลุ่มตัวอย่างนิยมนำมาอ่าน

หนังสือพิมพ์ที่กลุ่มตัวอย่างนิยมนำมาอ่าน	จำนวน	ร้อยละ
1. ไทยรัฐ	153	22.43
2. เคลรินทร์	78	11.44
3. ผู้จัดการ	68	9.97
4. กรุงเทพธุรกิจ	88	12.91
5. มติชน	112	16.42
6. ข่าวสด	77	11.30
7. ไทยโพสต์	52	7.62
8. บ้านเมืองวิเคราะห์	21	3.08
9. อื่น ๆ ได้แก่ กรุงเทพการเมือง ประชาชาติธุรกิจ	33	4.83
รวม	682	100.00

(หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

จากตารางที่ 11 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามหนังสือพิมพ์ที่กลุ่มตัวอย่างนิยมอ่าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่นิยมอ่านหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ คิดเป็นสัดส่วนสูงสุด ร้อยละ 22.43 รองลงมา คือ หนังสือพิมพ์มติชน กรุงเทพธุรกิจ และเดลินิวส์ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 16.42, 12.91 และ 11.44 ตามลำดับ

ตารางที่ 12 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทข่าวสารที่กลุ่มตัวอย่างนิยมอ่านในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

ประเภทข่าวสารในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ	จำนวน	ร้อยละ
1. การเมือง	21	13.73
2. เกษตรกรรม	8	5.23
3. การกีฬา	15	9.80
4. เศรษฐกิจ / ธุรกิจ	20	13.07
5. บ้านเทิง	31	20.26
6. เทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์	2	1.31
7. บทความและบทวิเคราะห์	4	2.60
8. โฆษณาต่าง ๆ	9	5.89
9. นิยาย	30	19.61
10. อื่น ๆ ได้แก่ ข่าวอาชญากรรม ข่าวชาวบ้าน เป็นต้น	13	8.50
รวม	153	100.00

จากตารางที่ 12 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทข่าวสารที่กลุ่มตัวอย่างนิยมอ่านในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่นิยมอ่านข่าวสารบ้านเทิงในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ คิดเป็นสัดส่วนสูงสุด ร้อยละ 20.26 รองลงมา คือ นิยาย การเมือง และ เศรษฐกิจ / ธุรกิจ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 19.61, 13.73 และ 13.07 ตามลำดับ

ตารางที่ 13 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทข่าวสารที่กลุ่มตัวอย่าง นิยมอ่านในหนังสือพิมพ์เดลินิวส์

ประเภทข่าวสารในหนังสือพิมพ์เดลินิวส์	จำนวน	ร้อยละ
1. การเมือง	19	24.36
2. เกษตรกรรม	1	1.28
3. การกีฬา	6	7.70
4. เศรษฐกิจ / ธุรกิจ	3	3.84
5. บ้านเหิง	20	25.64
6. เทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์	8	10.26
7. บทความและบทวิเคราะห์	1	1.28
8. โฆษณาต่าง ๆ	-	-
9. นิยาย	16	20.51
10. อื่น ๆ ได้แก่ ข่าวอาชญากรรม ข่าวชาวบ้าน เป็นต้น	4	5.13
รวม	78	100.00

จากตารางที่ 13 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทข่าวสารที่กลุ่มตัวอย่างนิยมอ่านในหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่นิยมอ่านข่าวสารบ้านเหิงในหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ คิดเป็นสัดส่วนสูงสุด ร้อยละ 25.64 รองลงมา คือ การเมือง นิยาย และเทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 24.36, 20.51 และ 10.26 ตามลำดับ

ตารางที่ 14 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทข่าวสารที่กลุ่มตัวอย่าง
นิยมอ่านในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการ

ประเภทข่าวสารในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการ	จำนวน	ร้อยละ
1. การเมือง	22	32.24
2. เกษตรกรรม	-	-
3. การกีฬา	1	1.48
4. เศรษฐกิจ / ธุรกิจ	14	20.60
5.บันเทิง	-	-
6. เทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์	14	20.60
7. บทความและบทวิเคราะห์	13	19.19
8. โฆษณาต่างๆ	4	5.89
9. นิยาย	-	-
10. อื่น ๆ	-	-
รวม	68	100.00

จากตารางที่ 14 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทข่าวสารที่
กลุ่มตัวอย่างนิยมอ่านในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่นิยมอ่านข่าวสาร
การเมืองในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการ คิดเป็นสัดส่วนสูงสุด ร้อยละ 32.24 รองลงมา คือ เศรษฐกิจ / ธุรกิจ
เทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์ และบทความและบทวิเคราะห์ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 20.60, 20.60 และ
19.19 ตามลำดับ

ตารางที่ 15 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทข่าวสาร
ที่กลุ่มตัวอย่างนิยมนำอ่านในหนังสือพิมพ์กรุงเทพมหานครธุรกิจ

ประเภทข่าวสารในหนังสือพิมพ์กรุงเทพมหานครธุรกิจ	จำนวน	ร้อยละ
1. การเมือง	33	37.50
2. เศรษฐกิจ	-	-
3. การกีฬา	-	-
4. เศรษฐกิจ / ธุรกิจ	15	17.05
5.บันเทิง	2	2.27
6. เทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์	13	14.76
7. บทความและบทวิเคราะห์	19	21.60
8. โฆษณาต่างๆ	6	6.82
9. นิยาย	-	-
10. อื่น ๆ	-	-
รวม	88	100.00

จากตารางที่ 15 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทข่าวสาร
ที่กลุ่มตัวอย่างนิยมนำอ่านในหนังสือพิมพ์กรุงเทพมหานครธุรกิจ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่
นิยมนำอ่านข่าวสารการเมืองในหนังสือพิมพ์กรุงเทพมหานครธุรกิจ คิดเป็นสัดส่วนสูงสุด ร้อยละ 37.50 รองลงมา
คือ บทความและบทวิเคราะห์ เศรษฐกิจ / ธุรกิจ และเทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ
21.60, 17.05 และ 14.76 ตามลำดับ

ตารางที่ 16 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทข่าวสาร
ที่กลุ่มตัวอย่างนิชมอ่านในหนังสือพิมพ์มติชน

ประเภทข่าวสารในหนังสือพิมพ์มติชน	จำนวน	ร้อยละ
1. การเมือง	38	33.93
2. เศรษฐกิจ	8	7.14
3. การกีฬา	11	9.82
4. เศรษฐกิจ / ธุรกิจ	19	16.96
5. บันเทิง	12	10.71
6. เทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์	2	1.79
7. บทความและบทวิเคราะห์	16	14.29
8. โฆษณาต่าง ๆ	6	5.36
9. นิยาย	-	-
10. อื่น ๆ	-	-
รวม	112	100.00

จากตารางที่ 16 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทข่าวสาร
ที่กลุ่มตัวอย่างนิชมอ่านในหนังสือพิมพ์มติชน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่นิชมอ่านข่าวสาร
การเมืองในหนังสือพิมพ์มติชน คิดเป็นสัดส่วนสูงสุด ร้อยละ 33.93 รองลงมา คือ เศรษฐกิจ / ธุรกิจ
บทความและบทวิเคราะห์ และบันเทิง คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 16.96, 14.29 และ 10.71 ตามลำดับ

ตารางที่ 17 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทข่าวสาร
ที่กลุ่มตัวอย่างนิชมอ่านในหนังสือพิมพ์ข่าวสด

ประเภทข่าวสารในหนังสือพิมพ์ข่าวสด	จำนวน	ร้อยละ
1. การเมือง	13	16.88
2. เศรษฐกิจ	-	-
3. การกีฬา	2	2.60
4. เศรษฐกิจ / ธุรกิจ	-	-
5.บันเทิง	17	22.08
6. เทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์	-	-
7. บทความและบทวิเคราะห์	-	-
8. โฆษณาต่าง ๆ	9	11.69
9. นิยาย	30	38.96
10. อื่น ๆ ได้แก่ ข่าวอาชญากรรม ข่าวชาวบ้าน เป็นต้น	6	7.79
รวม	77	100.00

จากตารางที่ 17 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทข่าวสาร
ที่กลุ่มตัวอย่างนิชมอ่านในหนังสือพิมพ์ข่าวสด พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่นิชมอ่านนิยายใน
หนังสือพิมพ์ข่าวสด คิดเป็นสัดส่วนสูงสุด ร้อยละ 38.96 รองลงมา คือ บันเทิง การเมือง และโฆษณา
ต่าง ๆ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 22.08, 16.88 และ 11.69 ตามลำดับ

ตารางที่ 18 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทข่าวสาร
ที่กลุ่มตัวอย่างนิยมนำอ่านในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์

ประเภทข่าวสารในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์	จำนวน	ร้อยละ
1. การเมือง	37	71.15
2. เกษตรกรรม	-	-
3. การกีฬา	-	-
4. เศรษฐกิจ / ธุรกิจ	-	-
5.บันเทิง	-	-
6. เทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์	-	-
7. บทความและบทวิเคราะห์	11	21.15
8. โฆษณาต่าง ๆ	-	-
9. นิยาย	-	-
10. อื่น ๆ ได้แก่ ข่าวอาชญากรรม ข่าวชาวบ้าน เป็นต้น	4	7.70
รวม	52	100.00

จากตารางที่ 18 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทข่าวสาร
ที่กลุ่มตัวอย่างนิยมนำอ่านในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่
นิยมนำอ่านข่าวสารการเมืองในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ คิดเป็นสัดส่วนสูงสุด ร้อยละ 71.15
รองลงมา คือ บทความและบทวิเคราะห์ และอื่น ๆ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 21.15 และ 7.70 ตามลำดับ

ตารางที่ 19 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทข่าวสาร
ที่กลุ่มตัวอย่างนิยมนำอ่านในหนังสือพิมพ์บ้านเมืองวิเคราะห์

ประเภทข่าวสารในหนังสือพิมพ์บ้านเมืองวิเคราะห์	จำนวน	ร้อยละ
1. การเมือง	11	52.38
2. เกษตรกรรม	-	-
3. การกีฬา	-	-
4. เศรษฐกิจ / ธุรกิจ	3	14.29
5. บันเทิง	-	-
6. เทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์	-	-
7. บทความและบทวิเคราะห์	7	33.33
8. โฆษณาต่าง ๆ	-	-
9. นิยาย	-	-
10. อื่น ๆ	-	-
รวม	21	100.00

จากตารางที่ 19 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทข่าวสาร
ที่กลุ่มตัวอย่างนิยมนำอ่านในหนังสือพิมพ์บ้านเมืองวิเคราะห์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่
นิยมนำอ่านข่าวสารการเมืองในหนังสือพิมพ์บ้านเมืองวิเคราะห์ คิดเป็นสัดส่วนสูงสุด ร้อยละ 52.38
รองลงมา คือ บทความและบทวิเคราะห์ และเศรษฐกิจ / ธุรกิจ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 33.33 และ
14.29 ตามลำดับ

ตารางที่ 20 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทข่าวสารที่กลุ่มตัวอย่าง นิยมอ่านในหนังสือพิมพ์อื่น ๆ (อาทิตย์ กรุงเทพมหานคร เมือง ประชาชาติธุรกิจ)

ประเภทข่าวสารในหนังสือพิมพ์อื่น ๆ	จำนวน	ร้อยละ
1. การเมือง	1	3.03
2. เกษตรกรรม	-	-
3. การกีฬา	8	24.24
4. เศรษฐกิจ / ธุรกิจ	2	6.06
5. บันเทิง	-	-
6. เทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์	-	-
7. บทความและบทวิเคราะห์	5	15.15
8. โฆษณาต่าง ๆ	12	36.37
9. นิยาย	-	-
10. อื่น ๆ ได้แก่ ข่าวอาชญากรรม เป็นต้น	5	15.15
รวม	33	100.00

จากตารางที่ 20 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทข่าวสาร ที่กลุ่มตัวอย่างนิยมอ่านในหนังสือพิมพ์อื่น ๆ ได้แก่ กรุงเทพมหานคร ประชาชาติธุรกิจ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่นิยมอ่านข่าวสารโฆษณาต่าง ๆ ในหนังสือพิมพ์อื่น ๆ คิดเป็นสัดส่วนสูงสุด ร้อยละ 36.37 รองลงมา คือ การกีฬา บทความและบทวิเคราะห์ และอื่น ๆ ได้แก่ ข่าวสังคม คิดเป็น สัดส่วนร้อยละ 24.24, 15.15 และ 15.15 ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์

การวิเคราะห์ประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์ โดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตารางที่ 21 แสดงประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					รวม	$\bar{X}$	S.D.
	5	4	3	2	1			
เพื่อทราบข่าวสาร								
1. การอ่านหนังสือพิมพ์ให้การ ศึกษาแก่ผู้อ่าน หนังสือพิมพ์ที่ดีจึง ถือเสมือนครูของผู้อ่าน	56 (14.00)	89 (22.25)	140 (35.00)	83 (20.75)	22 (5.50)	400 (100.00)	3.11	.79
2. การอ่านหนังสือพิมพ์ทำให้ท่าน ได้ความรู้หลากหลายมาก	200 (50.00)	136 (34.00)	44 (11.00)	12 (3.00)	4 (1.00)	400 (100.00)	4.26	1.04
3. การอ่านหนังสือพิมพ์ทำให้ท่าน ได้ทราบข้อเท็จจริงของข่าว การ วิเคราะห์ข่าว สถานการณ์ต่าง ๆ ได้ อย่างเที่ยงตรงและสมบูรณ์	183 (45.75)	144 (36.00)	48 (12.00)	16 (4.00)	9 (2.25)	400 (100.00)	4.19	.94
4. การอ่านหนังสือพิมพ์ช่วยกระตุ้น ให้ท่านเกิดความตื่นตัวแสวงหา ความรู้ยุคตลอด	174 (43.50)	151 (37.75)	47 (11.75)	17 (4.25)	11 (2.75)	400 (100.00)	4.12	.87
เพื่อทราบข้อเสนอนะ								
5. การอ่านหนังสือพิมพ์ ทำให้ท่าน สามารถแสดงความเป็นผู้นำทาง ความคิดเห็นและกระทำ หรือละเว้น ในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง	33 (8.25)	82 (20.50)	125 (31.25)	128 (32.00)	32 (8.00)	400 (100.00)	2.89	.98
6. หนังสือพิมพ์เป็นเวทีของการ แสดงความคิดเห็น การอ่านหนังสือ พิมพ์ จึงทำให้ท่านได้มีโอกาสแสดง ความคิดเห็น	35 (8.75)	51 (12.75)	153 (38.25)	109 (27.25)	52 (13.00)	400 (100.0)	2.77	1.56
7. การอ่านหนังสือพิมพ์ ทำให้ท่าน ได้สามารถวิเคราะห์แนวโน้มของ ภาวะทางเศรษฐกิจได้	118 (29.50)	102 (25.50)	90 (22.50)	62 (15.50)	28 (7.00)	400 (100.00)	3.55	1.32
8. การอ่านหนังสือพิมพ์ ทำให้ท่าน ได้สามารถวิเคราะห์แนวโน้มของ ภาวะทางการเมืองได้	138 (34.50)	104 (26.00)	85 (21.25)	58 (14.50)	15 (3.75)	400 (100.00)	3.73	.97

ตารางที่ 21 (ต่อ)

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					รวม	$\bar{X}$	S.D.
	5	4	3	2	1			
9. การอ่านหนังสือพิมพ์ ทำให้ท่าน ได้สามารถวิเคราะห์แนวโน้มของ ภาวะทางสังคมได้ <u>เพื่อให้ความบันเทิง</u>	115 (28.75)	104 (26.00)	91 (22.75)	62 (15.50)	28 (7.00)	400 (100.00)	3.54	.90
10. ท่านได้รับการพักผ่อนจากการ อ่านหนังสือพิมพ์	54 (13.50)	50 (12.50)	156 (39.0)	110 (27.5)	30 (7.70)	400 (100.00)	2.97	.94
11. การอ่านหนังสือพิมพ์ ทำให้ท่าน ได้รับความบันเทิง	150 (37.50)	143 (35.75)	78 (19.50)	19 (4.75)	10 (2.50)	400 (100.00)	4.01	.89
12. การอ่านหนังสือพิมพ์ช่วยให้ ท่านได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมส่วน รวมมากขึ้น	25 (6.25)	55 (13.75)	109 (27.25)	141 (35.25)	70 (15.50)	400 (100.00)	2.56	1.13
13. การอ่านหนังสือพิมพ์ทำให้ท่าน มีเพื่อน โดยผ่านสื่อหนังสือพิมพ์ <u>เพื่อประโยชน์จากการโฆษณา</u>	44 (11.00)	60 (15.00)	132 (33.00)	104 (26.00)	60 (15.00)	400 (100.00)	2.81	.99
14. ท่านได้รับประโยชน์จากการ โฆษณาในหน้าหนังสือพิมพ์ ไม่ น้อยไปกว่าข่าวสาร	135 (33.75)	107 (26.75)	84 (21.00)	59 (14.75)	15 (3.75)	400 (100.00)	3.72	.88
15. ท่านมักจะเลือกอ่านหนังสือ พิมพ์ที่มีการโฆษณาอย่างหลากหลาย	50 (12.50)	54 (13.50)	162 (40.50)	106 (26.50)	28 (7.00)	400 (100.00)	2.98	.71
16. การโฆษณาในหน้าหนังสือพิมพ์ ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอ่านหนังสือ พิมพ์ของท่านด้วย	45 (11.25)	66 (16.50)	125 (31.25)	116 (29.00)	48 (12.00)	400 (100.00)	2.86	.63
รวม							3.42	.87

(หมายเหตุ : 5 = เห็นด้วยอย่างยิ่ง 4 = เห็นด้วย 3 = เห็นด้วยปานกลาง 2 = ไม่เห็นด้วย 1 = ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง)

จากตารางที่ 21 แสดงประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์ ซึ่งผู้วิจัยวิเคราะห์ประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์ โดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พบว่า ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างได้รับประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.42$) โดยได้รับประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์ทำให้ได้ความรู้หลากหลายมาก อยู่ในระดับสูงสุด ($\bar{X} = 4.26$) รองลงมา คือ การอ่านหนังสือพิมพ์ทำให้ได้ทราบข้อเท็จจริงของข่าว การวิเคราะห์ข่าว สถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเที่ยงตรงและสมบูรณ์ ($\bar{X} = 4.19$) และการอ่านหนังสือพิมพ์ทำให้ได้รับความบันเทิง ($\bar{X} = 4.01$) สำหรับประโยชน์ที่ได้รับจากการอ่านหนังสือพิมพ์ที่อยู่ในระดับต่ำสุด คือ การอ่านหนังสือพิมพ์ช่วยให้ท่านได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมส่วนรวมมากขึ้น ($\bar{X} = 2.56$)

ตารางที่ 22 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์ จำแนกตามประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์แต่ละด้าน

ข้อ	ประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์	X	S.D.	ประโยชน์ที่ได้รับ
1	เพื่อทราบข่าวสาร	3.93	.66	มาก
2	เพื่อทราบข้อเสนอนะ	3.21	.83	ปานกลาง
3	เพื่อความบันเทิง	3.05	.91	ปานกลาง
4	เพื่อประโยชน์จากการโฆษณา	3.39	.73	ปานกลาง
	รวม	3.42	.87	ปานกลาง

ตารางที่ 22 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์ จำแนกตามประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์แต่ละด้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างได้ประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์ในด้านเพื่อทราบข่าวสารอยู่ในระดับสูงสุด ($\bar{X} = 3.93$) และในด้านเพื่อความบันเทิงอยู่ในระดับต่ำสุด ($\bar{X} = 3.05$)

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของหนังสือพิมพ์

การวิเคราะห์องค์ประกอบของหนังสือพิมพ์ โดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตารางที่ 23 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของหนังสือพิมพ์ที่อิทธิพลต่อการเลือกอ่าน
หนังสือพิมพ์ของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					รวม	$\bar{X}$	S.D.
	5	4	3	2	1			
คุณภาพของข่าว								
1. ท่านนิยมอ่านหนังสือพิมพ์ที่เสนอข่าวสารที่มีสาระครบถ้วน	154 (38.50)	149 (37.25)	58 (14.50)	25 (6.25)	14 (3.50)	400 (100.00)	4.01	.94
2. ท่านนิยมอ่านหนังสือพิมพ์ที่เสนอข่าวสารด้วยความถูกต้อง	180 (45.00)	132 (33.00)	61 (15.25)	22 (5.50)	5 (1.25)	400 (100.00)	4.15	.89
3. ท่านนิยมอ่านหนังสือพิมพ์ที่เสนอข่าวสารด้วยความรวดเร็ว	48 (12.00)	58 (14.50)	160 (40.00)	106 (26.50)	28 (7.00)	400 (100.00)	2.98	1.05
4. ท่านนิยมอ่านหนังสือที่เสนอข่าวสารด้วยความเป็นกลางและยุติธรรม	37 (9.25)	56 (14.00)	124 (31.00)	136 (34.00)	47 (11.75)	400 (100.00)	2.75	1.14
การจัดหน้าหนังสือพิมพ์								
5. ท่านมักจะอ่านหนังสือพิมพ์ที่จัดหน้าและวางตัวอักษรได้สวยงาม	38 (9.50)	57 (14.25)	126 (31.50)	137 (34.25)	42 (10.50)	400 (100.00)	2.78	.99
6. ท่านมักจะเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ที่จัดหน้าและวางตัวอักษรง่ายต่อการอ่าน	39 (9.75)	42 (10.50)	138 (34.50)	126 (31.50)	55 (13.75)	400 (100.00)	2.71	.68
7. หนังสือพิมพ์ที่จัดหน้าไม่เหมาะสมกับข่าวสารหนังสือพิมพ์นั้นได้รับ ความสนใจน้อยลงไปด้วย	49 (12.25)	73 (18.25)	122 (30.50)	121 (30.25)	35 (8.75)	400 (100.00)	2.95	1.02
การพาดหัวข่าว								
8. ท่านชอบอ่านหนังสือพิมพ์ที่พาดหัวข่าวด้วยภาษาที่ดึงดูดใจผู้อ่านได้	67 (16.75)	86 (21.50)	114 (28.50)	98 (24.50)	35 (8.75)	400 (100.00)	3.13	.55
9. ท่านนิยมอ่านหนังสือพิมพ์ที่พาดหัวข่าวสื่อความหมายได้ตรงกับข้อเท็จจริงในข่าวมาก	65 (16.25)	76 (19.00)	98 (24.50)	104 (26.00)	57 (14.25)	400 (100.00)	2.97	.79
10. ท่านนิยมอ่านหนังสือพิมพ์ที่พาดหัวข่าวสื่อความหมายได้ครบถ้วนตามสาระของข่าว	59 (14.75)	72 (18.00)	91 (22.75)	110 (27.50)	68 (17.00)	400 (100.00)	2.86	1.01

ตารางที่ 23 (ต่อ)

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					รวม	$\bar{X}$	S.D.
	5	4	3	2	1			
ภาพของข่าว								
11. ท่านสนใจอ่านหนังสือพิมพ์หัวสี เช่น ไทยรัฐ เนื่องจากมีการเสนอข่าวเบา หรือข่าวชาวบ้านพร้อมภาพข่าวที่น่าสนใจ	57 (14.25)	72 (18.00)	89 (22.25)	114 (28.50)	68 (17.00)	400 (100.00)	2.84	.76
12. ท่านนิยมอ่านหนังสือพิมพ์ที่เสนอภาพข่าวพร้อมตัวอักษรมากกว่าการเสนอเฉพาะตัวอักษร	65 (16.25)	68 (17.00)	93 (23.25)	114 (28.50)	60 (15.00)	400 (100.00)	2.91	.83
13. การใช้ภาพประกอบช่วยให้การอ่านได้เห็นบรรยากาศ และรายละเอียดของเหตุการณ์ได้ดี	59 (14.75)	66 (16.50)	101 (25.25)	92 (23.00)	82 (20.50)	400 (100.00)	2.72	.85
14. ภาพถ่ายและภาพวาด เช่น การ์ตูน ภาพล้อ แผนที่ แผนภูมิ ฯลฯ จัดว่าเป็นภาพที่สื่อความหมายทางข่าวที่ดึงดูดใจผู้อ่านได้	67 (16.75)	74 (18.50)	105 (26.25)	84 (21.00)	70 (17.50)	400 (100.00)	2.89	.97
บทวิจารณ์หรือบทความต่าง ๆ								
15. หนังสือพิมพ์ใดขาดคอลัมน์บทความ บทวิเคราะห์ หรือบทวิจารณ์ ทำให้ขาดรสชาติ	58 (14.50)	65 (16.25)	102 (25.50)	89 (22.25)	86 (21.50)	400 (100.00)	2.69	1.10
16. หนังสือพิมพ์ใดมีคอลัมน์ที่น่าสนใจก็จะได้รับความสนใจจากผู้อ่านได้	67 (16.75)	69 (17.25)	103 (25.75)	107 (26.75)	54 (13.50)	400 (100.00)	2.97	.47
17. หนังสือพิมพ์ใดมีคอลัมน์ที่ต่างกับคอลัมน์ของหนังสือพิมพ์อื่นก็อาจจะได้รับความสนใจจากผู้อ่านเป็นพิเศษได้	77 (19.25)	71 (17.75)	101 (25.25)	109 (27.25)	42 (10.50)	400 (100.00)	3.08	.97
รวม							3.29	.89

(หมายเหตุ: 5 = เห็นด้วยอย่างยิ่ง 4 = เห็นด้วย 3 = เห็นด้วยปานกลาง 2 = ไม่เห็นด้วย 1 = ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง)

จากตารางที่ 23 แสดงความคิดเห็นที่มีต่อการเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ของผู้่าน โดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พบว่า ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นที่มีต่อการเลือกอ่านหนังสือพิมพ์อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.29$) โดยนิยมอ่านหนังสือพิมพ์ที่เสนอข่าวสารด้วยความถูกต้องอยู่ในระดับสูงสุด ($\bar{X} = 4.15$) รองลงมา คือ ท่านนิยมอ่านหนังสือพิมพ์ที่เสนอข่าวสารอย่างที่มีสาระครบถ้วน ($\bar{X} = 4.01$) และภาพถ่ายและภาพวาด เช่น การ์ตูน ภาพถ่าย แผนที่ แผนที่ แผนที่ จดว่าเป็นภาพที่สื่อความหมายทางข่าวที่ดึงดูดใจผู้อ่านได้ ($\bar{X} = 3.89$) สำหรับความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของหนังสือพิมพ์ที่มีต่อการเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ของผู้่านที่อยู่ในระดับต่ำสุด คือ หนังสือพิมพ์ใดขาดคอลัมน์บทความ บทวิเคราะห์หรือบทวิจารณ์ จะทำให้หนังสือพิมพ์ขาดรสชาติ ($\bar{X} = 2.69$)

ตารางที่ 24 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของหนังสือพิมพ์ที่มีต่อการเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ จำแนกตามองค์ประกอบของหนังสือพิมพ์

ข้อ	องค์ประกอบของหนังสือพิมพ์	X	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1	คุณภาพของข่าว	3.47	.97	เห็นด้วยปานกลาง
2	การจัดหน้าหนังสือพิมพ์	2.89	.94	เห็นด้วยปานกลาง
3	การพาดหัวข่าว	3.18	.83	เห็นด้วยปานกลาง
4	ภาพของข่าว	3.07	.98	เห็นด้วยปานกลาง
5	บทวิจารณ์หรือบทความต่าง ๆ	3.01	1.01	เห็นด้วยปานกลาง
	รวม	3.14	.93	เห็นด้วยปานกลาง

ตารางที่ 24 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของหนังสือพิมพ์ที่มีต่อการเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ จำแนกตามองค์ประกอบของหนังสือพิมพ์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของหนังสือพิมพ์ที่มีต่อการเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ด้านคุณภาพของข่าวอยู่ในระดับสูงสุด ($\bar{X} = 3.47$) และการจัดหน้าหนังสือพิมพ์อยู่ในระดับต่ำสุด ($\bar{X} = 2.89$)

ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน 1 ลักษณะทางประชากรมีความสัมพันธ์กับการเลือกประเภทหนังสือพิมพ์ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร

ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่ร่วม (Cross - tab) และหาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรกับการเลือกประเภทหนังสือพิมพ์ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร โดยใช้ไค - สแควร์ (Chi - Square)

เพศมีความสัมพันธ์กับการเลือกประเภทหนังสือพิมพ์ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร

ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่ร่วม (Cross - tab) และหาความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการเลือกประเภทหนังสือพิมพ์ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร โดยใช้ไค - สแควร์ (Chi - Square)

ตารางที่ 25 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการเลือกประเภทหนังสือพิมพ์

เพศ	ประเภทหนังสือพิมพ์			รวม
	เฟื่องปริมาณ	เฟื่องคุณภาพ	กิ่งคุณภาพกิ่ง ประชาชนิยม	
ชาย	68 (42.24)	57 (61.96)	85 (57.82)	200 (100.00)
หญิง	93 (57.76)	35 (38.04)	62 (42.18)	200 (100.00)
รวม	161 (40.25)	92 (23.00)	147 (36.75)	400 (100.00)

$$X^2 = 13.401$$

$$df = 2$$

$$\text{Sig.} = .055$$

จากตารางที่ 25 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการเลือกประเภทหนังสือพิมพ์ พบว่าเพศชายกับเพศหญิงมีความสัมพันธ์กับการเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ไม่ต่างกัน ดังนั้น จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ตามนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อายุมีความสัมพันธ์กับการเลือกประเภทหนังสือพิมพ์ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร

ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่ร่วม (Cross - tab) และหาความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับการเลือกประเภทหนังสือพิมพ์ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร โดยใช้ไค - สแควร์ (Chi - Square)

ตารางที่ 26 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับการเลือกประเภทหนังสือพิมพ์

อายุ	ประเภทหนังสือพิมพ์			รวม
	เพ่งปริมาณ	เพ่งคุณภาพ	กึ่งคุณภาพกึ่ง ประชานิยม	
18 - 20 ปี	45 (51.13)	18 (20.46)	25 (28.41)	88 (100.00)
21 - 30 ปี	32 (32.00)	20 (20.00)	48 (48.00)	100 (100.00)
31 - 40 ปี	25 (25.77)	24 (24.74)	48 (49.49)	97 (100.00)
41 - 50 ปี	35 (50.72)	16 (23.19)	18 (20.09)	69 (100.00)
51 - 60 ปี	24 (52.17)	14 (30.43)	8 (17.40)	46 (100.00)
รวม	161 (40.25)	92 (23.00)	147 (36.75)	400 (100.00)

$$X^2 = 1.341$$

$$df = 4$$

$$Sig. = .041^*$$

จากตารางที่ 26 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับการเลือกประเภทหนังสือพิมพ์ พบว่าอายุมีความสัมพันธ์กับการเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ ดังนั้น จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ตามนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อาชีพมีความสัมพันธ์กับการเลือกประเภทหนังสือพิมพ์ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร

ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่ร่วม (Cross - tab) และหาความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับการเลือกประเภทหนังสือพิมพ์ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร โดยใช้ไค - สแควร์ (Chi - Square)

ตารางที่ 27 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับการเลือกประเภทหนังสือพิมพ์

อาชีพ	ประเภทหนังสือพิมพ์			รวม
	เฟื่องปริมาณ	เฟื่องคุณภาพ	กิ่งคุณภาพกิ่งประชา นิยม	
1. นักเรียน / นักศึกษา	38 (40.43)	18 (19.14)	38 (40.43)	94 (23.50)
2. รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ	36 (36.74)	27 (27.55)	35 (35.71)	98 (24.50)
3. ธุรกิจเอกชน / รับจ้าง	42 (36.21)	24 (20.69)	50 (43.10)	116 (29.00)
4. ธุรกิจส่วนตัว / ค้าขาย / อาชีพอิสระ	30 (46.88)	17 (26.56)	17 (26.56)	64 (16.00)
5. อื่น ๆ ได้แก่ แม่บ้าน ว่างงาน เป็นต้น	15 (53.57)	6 (21.43)	7 (25.00)	28 (7.00)
รวม	161 (40.25)	92 (23.00)	147 (36.75)	400 (100.00)

$$X^2 = 9.841$$

$$df = 4$$

$$Sig. = .067$$

จากตารางที่ 27 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับการเลือกประเภทหนังสือพิมพ์พบว่า อาชีพไม่มีความสัมพันธ์กับการเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ ดังนั้น จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ตามนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับการเลือกประเภทหนังสือพิมพ์ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร

ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่ร่วม (Cross - tab) และหาความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับการเลือกประเภทหนังสือพิมพ์ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร โดยใช้ไค - สแควร์ (Chi - Square)

ตารางที่ 28 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับการเลือกประเภทหนังสือพิมพ์

ระดับการศึกษา	ประเภทหนังสือพิมพ์			รวม
	เพ่งปริมาณ	เพ่งคุณภาพ	กึ่งคุณภาพกึ่งประชานิยม	
1. ต่ำกว่ามัธยมปลาย	38 (65.52)	5 (8.62)	15 (25.86)	58 (14.50)
2. มัธยมปลาย / ปวช.	43 (56.58)	9 (11.84)	24 (31.58)	76 (19.00)
3. อนุปริญญา / ปวส.	24 (33.33)	21 (29.17)	27 (37.50)	72 (18.00)
4. ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า	40 (30.30)	33 (25.00)	59 (44.70)	132 (33.00)
5. สูงกว่าปริญญาตรี	16 (25.81)	24 (38.71)	22 (35.48)	62 (15.50)
รวม	161 (40.25)	92 (23.00)	147 (36.75)	400 (100.00)

$$X^2 = 11.342$$

$$df = 4$$

$$\text{Sig.} = .002^*$$

จากตารางที่ 28 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับการเลือกประเภทหนังสือพิมพ์ พบว่า ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับการเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ ดังนั้น จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ตามนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.5 รายได้มีความสัมพันธ์กับการเลือกประเภทหนังสือพิมพ์ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร

ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่ร่วม (Cross - tab) และหาความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับการเลือกประเภทหนังสือพิมพ์ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร โดยใช้ไค - สแควร์ (Chi - Square)

ตารางที่ 29 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับการเลือกประเภทหนังสือพิมพ์

รายได้	ประเภทหนังสือพิมพ์			รวม
	เฟื่องปริมาณ	เฟื่องคุณภาพ	กึ่งคุณภาพกึ่ง ประชาชนิยม	
1. ต่ำกว่า 10,000 บาท	42 (37.17)	29 (25.66)	42 (37.17)	113 (28.25)
2. 10,001 – 20,000 บาท	38 (41.30)	24 (26.09)	30 (32.61)	92 (23.00)
3. 20,001 – 30,000 บาท	42 (52.50)	8 (10.00)	30 (37.50)	80 (20.00)
4. 30,001 – 40,000 บาท	22 (37.93)	9 (15.52)	27 (46.55)	58 (14.50)
5. 40,001 – 50,000 บาท	12 (34.29)	12 (34.29)	11 (31.42)	35 (8.75)
6. 50,000 บาท ขึ้นไป	5 (22.73)	10 (45.45)	7 (31.82)	22 (5.50)
รวม	161 (40.25)	92 (23.00)	147 (36.75)	400 (100.00)

$$X^2 = 12.342$$

$$df = 5$$

$$Sig. = .053$$

จากตารางที่ 29 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับการเลือกประเภทหนังสือพิมพ์ พบว่า รายได้ไม่มีความสัมพันธ์กับการเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ ดังนั้น จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ตามนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานที่ 2 การให้ความสำคัญกับประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์ต่างกัน จะมีผลให้การเลือกประเภทหนังสือพิมพ์ของประชาชนในกรุงเทพมหานครต่างกัน

ผู้วิจัยวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างการให้ความสำคัญกับประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์กับการเลือกประเภทหนังสือพิมพ์ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ด้วยค่าความแปรปรวนทางเดียว (One – Way Analysis of Variance หรือ ANOVA)

ตารางที่ 30 แสดงความแตกต่างระหว่างการให้ความสำคัญกับประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์กับการเลือกประเภทหนังสือพิมพ์ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร

ประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์	$\bar{X}$	S.D.	F	Sig.	คู่แตกต่าง
1. เพื่อทราบข่าวสาร	3.93	.66	1.75	.024*	1>4
2. เพื่อทราบข้อเสนอแนะ	3.21	.83			2>3
3. เพื่อให้ความบันเทิง	3.05	.91			
4. เพื่อประโยชน์จากโฆษณา	3.39	.73			
รวม	3.42	.87			

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 30 แสดงความแตกต่างระหว่างการให้ความสำคัญกับประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์กับการเลือกประเภทหนังสือพิมพ์ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่การให้ความสำคัญกับประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์ต่างกัน จะเลือกประเภทหนังสือพิมพ์ต่างกัน ดังนั้น จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ตามนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ทั้งนี้ ค่าเฉลี่ยของการให้ความสำคัญกับประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์เพื่อทราบข่าวสาร ($\bar{X} = 3.93$) มากกว่าค่าเฉลี่ยของการให้ความสำคัญกับประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์เพื่อประโยชน์จากโฆษณา ($\bar{X} = 3.39$) และค่าเฉลี่ยของการให้ความสำคัญกับประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์เพื่อทราบข้อเสนอแนะ ($\bar{X} = 3.21$) มากกว่าค่าเฉลี่ยของการให้ความสำคัญกับประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์เพื่อความบันเทิง ($\bar{X} = 3.05$)

ตารางที่ 31 แสดงความแตกต่างระหว่างการให้ความสำคัญกับประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์ในแต่ละด้านกับการเลือกประเภทหนังสือพิมพ์ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร

ประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์	ประเภทหนังสือพิมพ์						F	Sig.
	เพ่งปริมาณ		เพ่งคุณภาพ		กึ่งคุณภาพ กึ่งประชานิยม			
	X	S.D.	X	S.D.	X	S.D.		
1. เพื่อทราบข่าวสาร	3.45	.34	4.37	.46	4.11	.37	21.34	.000*
2. เพื่อทราบข้อเสนอนะ	3.01	.93	3.71	.56	3.13	.73	27.41	.011*
3. เพื่อให้ความบันเทิง	4.21	1.10	2.67	.91	2.79	.98	19.35	.002*
4. เพื่อประโยชน์จากโฆษณา	3.47	1.13	3.09	.73	3.18	.73	37.98	.071

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 31 แสดงความแตกต่างระหว่างการให้ความสำคัญกับประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์ในแต่ละด้านกับการเลือกประเภทหนังสือพิมพ์ของประชาชนในกรุงเทพมหานครพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ให้ความสำคัญกับประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์ในด้านเพื่อทราบข่าวสาร เพื่อทราบข้อเสนอนะ และเพื่อให้ความบันเทิง จะเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ต่างกัน แต่กลุ่มตัวอย่างที่ให้ความสำคัญกับประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์ในด้านเพื่อประโยชน์จากการโฆษณาต่างกัน จะเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ไม่ต่างกัน ดังนั้น จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ตามนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นประโยชน์ในด้านเพื่อประโยชน์จากการโฆษณา

ตารางที่ 32 แสดงการเปรียบเทียบการให้ความสำคัญกับประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์ในแต่ละด้านกับการเลือกประเภทหนังสือพิมพ์ จำแนกตามอายุ

อายุ	ประเภท เฟื่องปริมาณ				ประเภท เฟื่องคุณภาพ				ประเภทกึ่งคุณภาพ กึ่งประชานิยม				รวม
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	
1. 18 – 20 ปี	12	9	20	4	6	8	2	2	8	7	7	3	88
	(27.0)	(20.0)	(44.0)	(9.0)	(33.0)	(44.0)	(11.0)	(11.0)	(32.0)	(28.0)	(28.0)	(12.0)	
2. 21 – 30 ปี	9	4	14	5	9	8	2	1	21	12	10	5	100
	(28.0)	(13.0)	(44.0)	(16.0)	(45.0)	(40.0)	(10.0)	(5.0)	(44.0)	(25.0)	(21.0)	(10.0)	
3. 31 – 40 ปี	9	5	8	3	14	8	1	1	22	16	7	3	97
	(36.0)	(20.0)	(32.0)	(12.0)	(58.0)	(33.0)	(4.0)	(4.0)	(46.0)	(33.0)	(15.0)	(6.0)	
4. 41 – 50 ปี	12	4	13	6	8	6	1	1	10	5	2	1	69
	(34.0)	(11.0)	(37.0)	(17.0)	(50.0)	(38.0)	(6.0)	(6.0)	(56.0)	(28.0)	(11.0)	(6.0)	
5. 51 – 60 ปี	10	4	8	2	7	4	2	1	5	2	-	1	46
	(42.0)	(17.0)	(33.0)	(8.0)	(5.0)	(29.0)	(14.0)	(7.0)	(63.0)	(25.0)	(0.00)	(13.0)	
รวม	52	26	63	20	44	34	8	6	66	42	26	13	400

(หมายเหตุ : 1= เพื่อทราบข่าวสาร, 2 = เพื่อทราบข้อเสนอแนะ, 3 = เพื่อให้ความบันเทิง, และ 4 = เพื่อประโยชน์จากการโฆษณา)

จากตารางที่ 32 แสดงการเปรียบเทียบการให้ความสำคัญกับประโยชน์จากการเลือกอ่านหนังสือพิมพ์แต่ละด้านกับการเลือกประเภทหนังสือพิมพ์ จำแนกตามอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 18 – 20 ปี เลิกอ่านหนังสือพิมพ์ประเภทเฟื่องปริมาณเพื่อให้ความบันเทิงมากที่สุด(44.0)และเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพเพื่อทราบข้อเสนอแนะมากที่สุด(44.0)และเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ประเภทกึ่งประชานิยมในลักษณะกระจายโดยเลือกอ่านเพื่อทราบข่าวสารมากที่สุด(32.0)และเลือกอ่านเพื่อทราบข้อเสนอแนะและเพื่อให้ความบันเทิงรองลงมา(28.0) และกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 21 – 30 ปี เลือกอ่านหนังสือพิมพ์ประเภทเฟื่องปริมาณเพื่อให้ความบันเทิงมากที่สุด(45.0)และเพื่อทราบข้อเสนอแนะรองลงมา(40.0) และเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ประเภทเฟื่องคุณภาพเพื่อทราบข่าวสารมากที่สุด(45.0)และเพื่อทราบข้อเสนอแนะรองลงมา(40.0)และเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ประเภทกึ่งคุณภาพกึ่งประชานิยม

เพื่อทราบข่าวสารมากที่สุด(44.0)และกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 31-40ปี เลือกอ่านหนังสือพิมพ์ประเภทพง
ปริมาณเพื่อทราบข่าวสารมากที่สุด(36.0) และเพื่อความบันเทิงรองลงมา(32.0)และเลือกอ่านหนังสือ
พิมพ์ประเภทพงคุณภาพเพื่อทราบข่าวสารมากที่สุด(58.0)และเพื่อทราบข้อเสนอแนะรองลงมา(33.0)
และเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ประเภทกึ่งคุณภาพกึ่งประชานิยมเพื่อทราบข่าวสารมากที่สุด(46.0)และ
เพื่อทราบข้อเสนอแนะรองลงมา(33.0)และกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 41 – 50 ปีเลือกอ่านหนังสือพิมพ์
ประเภทพงปริมาณเพื่อให้ความบันเทิงมากที่สุด(37.0)และเพื่อทราบข่าวสารรองลงมา(34.0)และ
เลือกอ่านหนังสือพิมพ์ประเภทพงคุณภาพเพื่อทราบข่าวสารมากที่สุด(50.0)และเพื่อทราบข้อเสนอ
แนะรองลงมา(38.0)และเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ประเภทกึ่งคุณภาพกึ่งประชานิยมเพื่อทราบข่าวสาร
มากที่สุด(56.0)และกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 51 – 60 ปีเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ประเภทพงปริมาณเพื่อ
ทราบข่าวสารมากที่สุด(42.0)และเพื่อให้ความบันเทิงรองลงมา(33.0)และเลือกอ่านหนังสือพิมพ์
ประเภทพงคุณภาพเพื่อทราบข้อเสนอแนะมากที่สุด(29.0)และเลือกอ่านหนังสือพิมพ์กึ่งคุณภาพกึ่ง
ประชานิยมเพื่อทราบข่าวสารมากที่สุด(63.0)

ตารางที่ 33 แสดงการเปรียบเทียบการให้ความสำคัญกับประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์ในแต่ละด้านกับการเลือกประเภทหนังสือพิมพ์ จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	ประเภท เพ่งปริมาณ				ประเภท เพ่งคุณภาพ				ประเภทกึ่งคุณภาพ กึ่งประชานิยม				รวม
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	
1. ต่ำกว่ามัธยมปลาย	16 (42.0)	3 (8.0)	14 (37.0)	5 (13.0)	3 (75.0)	0 (0.00)	1 (25.0)	0 (0.00)	7 (44.0)	4 (25.0)	5 (31.0)	0 (0.00)	58
2. มัธยมปลาย / ปวช.	18 (42.0)	5 (12.0)	16 (37.0)	4 (9.0)	6 (67.0)	2 (22.0)	0 (0.00)	1 (11.0)	12 (50.0)	5 (21.0)	6 (25.0)	1 (4.0)	76
3. อนุปริญญา / ปวส.	11 (46.0)	4 (17.0)	8 (33.0)	1 (4.0)	13 (62.0)	6 (29.0)	1 (5.0)	1 (5.0)	14 (52.0)	8 (30.0)	2 (7.0)	3 (11.0)	72
4. ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า	18 (45.0)	8 (20.0)	10 (25.0)	4 (10.0)	16 (48.0)	8 (24.0)	4 (12.0)	5 (15.0)	26 (44.0)	14 (24.0)	13 (22.0)	6 (10.0)	132
5. สูงกว่า ปริญญาตรี	8 (50.0)	4 (25.0)	3 (19.0)	1 (6.0)	14 (58.0)	8 (33.0)	0 (0.00)	2 (8.0)	14 (64.0)	5 (23.0)	2 (0.09)	1 (0.05)	62
รวม	71	24	51	15	52	24	6	9	73	36	28	11	400

(หมายเหตุ : 1 = เพื่อทราบข่าวสาร, 2 = เพื่อทราบข้อเสนอนะ, 3 = เพื่อให้ความบันเทิง, และ 4 = เพื่อประโยชน์จากการโฆษณา)

จากตารางที่ 33 แสดงการเปรียบเทียบการให้ความสำคัญกับประโยชน์จากการเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ในแต่ละด้านกับการเลือกประเภทหนังสือพิมพ์ จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาในระดับต่ำกว่ามัธยมปลายเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ประเภทเพ่งปริมาณเพื่อทราบข่าวสารมากที่สุด(42.0)และเพื่อให้ความบันเทิงรองลงมา(37.0)และเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ประเภทเพ่งคุณภาพเพื่อทราบข่าวสารมากที่สุด(75.0)และเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ประเภทกึ่งคุณภาพกึ่งประชานิยมในลักษณะกระจาย โดยเลือกอ่านเพื่อทราบข่าวสาร(44.0)เพื่อให้ความบันเทิง(31.0)และเพื่อทราบข้อเสนอนะ(25.0)ตามลำดับ และกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาในระดับมัธยมปลาย/ปวช.เลือกอ่านหนังสือพิมพ์ประเภทเพ่งปริมาณเพื่อทราบข่าวสารมากที่สุด(42.0)และเพื่อให้ความบันเทิงรองลงมา(37.0)และเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ประเภทเพ่งคุณภาพเพื่อทราบข่าวสารมากที่สุด(67.0) และเลือกอ่านหนังสือ

พิมพ์ประเภทกิ่งคุณภาพกิ่งประชานิยมเพื่อทราบข่าวสารมากที่สุด(50.0)และกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาในระดับอนุปริญญา/ปวส.เลือกอ่านหนังสือพิมพ์ประเภทพ่วงปริมาณเพื่อทราบข่าวสารมากที่สุด (46.0)และเพื่อความบันเทิงรองลงมา(33.0)และเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ประเภทพ่วงคุณภาพเพื่อทราบข่าวสารมากที่สุด(62.0)และเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ประเภทกิ่งคุณภาพกิ่งประชานิยมเพื่อทราบข่าวสารมากที่สุด(52.0)และเพื่อทราบข้อเสนอแนะรองลงมา(30.0)และกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ประเภทพ่วงปริมาณ,ประเภทพ่วงคุณภาพและประเภทกิ่งคุณภาพกิ่งประชานิยมเพื่อทราบข่าวสารมากที่สุด45.0,48.0และ44.0 ตามลำดับ และกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรี เลือกอ่านหนังสือพิมพ์ประเภทพ่วงปริมาณ,ประเภทพ่วงคุณภาพและประเภทกิ่งคุณภาพกิ่งประชานิยมเพื่อทราบข่าวสารมากที่สุด 50.0,58.0และ64.0 ตามลำดับ

สมมติฐานที่ 3 การให้ความสำคัญกับองค์ประกอบของหนังสือพิมพ์ต่างกัน จะมีผลให้การเลือกประเภทหนังสือพิมพ์ของประชาชนในกรุงเทพมหานครต่างกัน

ผู้วิจัยวิเคราะห์ความแตกต่างด้วยค่าความแปรปรวนทางเดียว (One – Way Analysis of Variance หรือ ANOVA)

ตารางที่ 34 แสดงความแตกต่างระหว่างการให้ความสำคัญกับองค์ประกอบของหนังสือพิมพ์กับการเลือกประเภทหนังสือพิมพ์ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร

องค์ประกอบของหนังสือพิมพ์	X	S.D.	F	Sig.	คู่แตกต่าง
1. คุณภาพของข่าว	3.47	.97	11.75	.039*	1>3
2. การจัดหน้าหนังสือพิมพ์	2.89	.94			2<5
3. การพาดหัวข่าว	3.18	.83			3>4
4. ภาพของข่าว	3.07	.98			4>5
5. บทวิจารณ์หรือบทความต่าง ๆ	3.01	1.01			
รวม	3.14	.93			

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 34 แสดงความแตกต่างระหว่างการให้ความสำคัญกับองค์ประกอบของหนังสือพิมพ์กับการเลือกประเภทหนังสือพิมพ์ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่การให้ความสำคัญกับองค์ประกอบของหนังสือพิมพ์ต่างกัน จะเลือกประเภทหนังสือพิมพ์ต่างกัน ดังนั้น จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ตามนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ทั้งนี้ ค่าเฉลี่ยของการให้ความสำคัญกับองค์ประกอบของหนังสือพิมพ์ด้านคุณภาพของข่าว ($\bar{X} = 3.47$) มากกว่าค่าเฉลี่ยของการให้ความสำคัญกับองค์ประกอบของหนังสือพิมพ์ด้านการพาดหัวข่าว ($\bar{X} = 3.18$) และค่าเฉลี่ยของการให้ความสำคัญกับองค์ประกอบของหนังสือพิมพ์ด้านภาพของข่าว ($\bar{X} = 3.07$) มากกว่าค่าเฉลี่ยของการให้ความสำคัญกับองค์ประกอบของหนังสือพิมพ์ด้านบทวิจารณ์หรือบทความต่าง ๆ ($\bar{X} = 3.01$) ส่วนค่าเฉลี่ยของการให้ความสำคัญกับองค์ประกอบของหนังสือพิมพ์ด้านการจัดหน้าหนังสือพิมพ์มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 2.89$)

ตารางที่ 35 แสดงความแตกต่างระหว่างการให้ความสำคัญกับองค์ประกอบของหนังสือพิมพ์ในแต่ละด้านกับการเลือกประเภทหนังสือพิมพ์ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร

องค์ประกอบของหนังสือพิมพ์	ประเภทหนังสือพิมพ์						F	Sig.
	พ่วงปริมาณ		พ่วงคุณภาพ		กึ่งคุณภาพกึ่งประชาณิยม			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. คุณภาพของข่าว	3.22	1.00	3.64	.91	3.27	.77	13.98	.000*
2. การจัดหน้า	2.99	.55	2.71	.69	2.80	1.02	21.67	.075
3. การพาดหัวข่าว	3.38	.39	2.98	.57	3.18	.81	23.68	.043*
4. ภาพของข่าว	3.39	.89	2.64	1.00	3.01	.87	27.43	.044*
5. บทวิจารณ์หรือบทความ	2.77	.78	3.33	.65	3.08	1.01	29.45	.010*

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 35 แสดงความแตกต่างระหว่างการให้ความสำคัญกับองค์ประกอบของหนังสือพิมพ์ในแต่ละด้านกับการเลือกประเภทหนังสือพิมพ์ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่การให้ความสำคัญกับองค์ประกอบของหนังสือพิมพ์ในด้านคุณภาพของข่าว การพาดหัวข่าว ภาพของข่าว และบทวิจารณ์หรือบทความต่างกัน จะเลือกประเภทหนังสือพิมพ์ต่างกัน

แต่กลุ่มตัวอย่างที่การให้ความสำคัญกับองค์ประกอบของหนังสือพิมพ์ในด้านการจัดหน้าหนังสือพิมพ์ต่างกัน จะเลือกประเภทหนังสือพิมพ์ไม่ต่างกัน จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ตามนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นองค์ประกอบด้านการหน้าหนังสือพิมพ์

ตารางที่ 36 แสดงการเปรียบเทียบการให้ความสำคัญกับองค์ประกอบของหนังสือพิมพ์ในแต่ละด้านกับการเลือกประเภทหนังสือพิมพ์ จำแนกตามอายุ

อายุ	ประเภท แห่งปริมาณ					ประเภท แห่งคุณภาพ					ประเภทที่ ถึงคุณภาพ ถึงประชาชน					รวม
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	
18 – 20 ปี	17	3	12	10	3	7	1	2	3	5	12	1	3	4	5	88
	(38.0)	(7.0)	(27.0)	(22.0)	(7.0)	(39.0)	(6.0)	(11.0)	(17.0)	(28.0)	(48.0)	(4.0)	(12.0)	(16.0)	(20.0)	
21 – 30 ปี	12	3	7	8	2	8	1	2	3	6	24	4	10	2	8	100
	(38.0)	(9.0)	(22.0)	(25.0)	(6.0)	(40.0)	(5.0)	(10.0)	(15.0)	(30.0)	(50.0)	(8.0)	(21.0)	(4.0)	(17.0)	
31 – 40 ปี	11	2	4	4	4	9	2	4	3	6	20	4	9	4	11	97
	(44.0)	(8.0)	(16.0)	(16.0)	(16.0)	(38.0)	(8.0)	(17.0)	(13.0)	(25.0)	(42.0)	(8.0)	(19.0)	(8.0)	(23.0)	
41 – 50 ปี	14	3	8	7	3	6	1	3	2	4	7	2	2	3	4	69
	(40.0)	(9.0)	(23.0)	(20.0)	(9.0)	(38.0)	(6.0)	(19.0)	(13.0)	(25.0)	(39.0)	(11.0)	(11.0)	(17.0)	(22.0)	
51 – 60 ปี	9	2	4	5	4	5	1	2	1	5	4	0	1	1	2	46
	(38.0)	(8.0)	(17.0)	(21.0)	(17.0)	(36.0)	(7.0)	(14.0)	(7.0)	(36.0)	(50.0)	(0.00)	(13.0)	(13.0)	(25.0)	
รวม	63	13	35	34	16	35	6	13	12	26	67	11	25	14	30	400

(หมายเหตุ : 1= คุณภาพของข่าว, 2 = การจัดหน้าหนังสือพิมพ์, 3 = การพาดหัวข่าว, 4 = ภาพของข่าว และ 5 = บทวิจารณ์หรือบทความ)

จากตารางที่ 36 แสดงการเปรียบเทียบการให้ความสำคัญกับองค์ประกอบของหนังสือพิมพ์ในแต่ละด้านกับการเลือกอ่านประเภทหนังสือพิมพ์ จำแนกตามอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 18-20 ปีเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ประเภทแห่งปริมาณ โดยให้ความสำคัญกับคุณภาพของข่าวมากที่สุด (38.0) และเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ประเภทแห่งคุณภาพ โดยให้ความสำคัญกับคุณภาพของข่าวมากที่สุด (39.0) และบทวิจารณ์หรือบทความรองลงมา (28.0) และเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ประเภทถึงคุณภาพถึงประชาชน โดยให้ความสำคัญกับคุณภาพของข่าวมากที่สุด (48.0) และกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 20-30 ปี

ตารางที่ 37 แสดงการเปรียบเทียบการให้ความสำคัญกับองค์ประกอบของหนังสือพิมพ์ในแต่ละด้านกับการเลือกประเภทหนังสือพิมพ์ จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	ประเภท เฟ่งปริมาณ					ประเภท เฟ่งคุณภาพ					ประเภทกึ่งคุณภาพ กึ่งประชานิยม					รวม
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	
ต่ำกว่ามัธยมปลาย	14	4	10	9	1	3	0	1	0	1	6	0	3	1	5	58
	(37.0)	(11.0)	(26.0)	(24.0)	(3.0)	(60.0)	(0.00)	(20.0)	(0.00)	(20.0)	(40.0)	(0.00)	(20.0)	(7.0)	(33.0)	
มัธยมปลาย / ปวช.	16	4	11	9	2	4	0	1	2	2	15	2	4	2	4	76
	(38.0)	(10.0)	(26.0)	(21.0)	(5.0)	(45.0)	(0.00)	(11.0)	(22.0)	(22.0)	(56.0)	(7.0)	(15.0)	(7.0)	(15.0)	
อนุปริญญา / ปวส.	16	3	12	8	3	10	2	3	3	3	28	5	9	4	13	72
	(38.0)	(7.0)	(29.0)	(19.0)	(7.0)	(48.0)	(10.0)	(14.0)	(14.0)	(14.0)	(47.0)	(8.0)	(15.0)	(7.0)	(22.0)	
ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า	10	2	8	7	3	16	1	6	4	9	6	2	2	3	4	132
	(33.0)	(7.0)	(27.0)	(23.0)	(10.0)	(44.0)	(3.0)	(17.0)	(11.0)	(25.0)	(35.0)	(12.0)	(12.0)	(18.0)	(23.0)	
สูงกว่า ปริญญาตรี	6	2	4	3	4	13	0	2	2	7	12	0	3	4	3	62
	(32.0)	(11.0)	(21.0)	(16.0)	(21.0)	(55.0)	(0.00)	(8.0)	(8.0)	(29.0)	(55.0)	(0.00)	(14.0)	(18.0)	(14.0)	
รวม	58	14	43	36	11	37	6	15	11	26	60	12	27	21	23	400

(หมายเหตุ : 1 = คุณภาพของข่าว, 2 = การจัดหน้าหนังสือพิมพ์, 3 = การพาดหัวข่าว, 4 = ภาพของข่าว และ 5 = บทวิจารณ์หรือบทความ)

จากตารางที่ 37 แสดงการเปรียบเทียบการให้ความสำคัญกับองค์ประกอบของหนังสือพิมพ์ในแต่ละด้านกับการเลือกอ่านประเภทหนังสือพิมพ์ จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาในระดับต่ำกว่ามัธยมปลายเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ประเภทเฟ่งปริมาณ โดยให้ความสำคัญกับคุณภาพของข่าวมากที่สุด(37.0)และเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ประเภทเฟ่งคุณภาพโดยให้ความสำคัญกับคุณภาพของข่าวมากที่สุด(60.0)และเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ประเภทกึ่งคุณภาพกึ่งประชานิยม โดยให้ความสำคัญกับคุณภาพของข่าวมากที่สุด(40.0)และบทวิจารณ์หรือบทความรองลงมา(33.0) และกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาในระดับมัธยมปลาย/ปวช.เลือกอ่านหนังสือพิมพ์ประเภทเฟ่งปริมาณ โดยให้ความสำคัญกับคุณภาพของข่าวมากที่สุด(38.0)และการพาดหัวข่าวรองลงมา(26.0) และเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ประเภทเฟ่งคุณภาพ โดยให้ความสำคัญกับคุณภาพของข่าวมากที่สุด(45.0)และภาพของข่าวและบทวิจารณ์หรือบทความรองลงมา(22.0)และเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ประเภทกึ่งคุณภาพกึ่ง

ประชานิยม โดยให้ความสำคัญกับคุณภาพของข่าวมากที่สุด(56.0)และกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาในระดับอนุปริญญา/ปวส.เลือกอ่านหนังสือประเภทพงศาวดาร โดยให้ความสำคัญกับคุณภาพของข่าวมากที่สุด(38.0)และการพาดหัวข่าวรองลงมา(29.0) และเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ประเภทพงศาวดาร โดยให้ความสำคัญกับคุณภาพของข่าวมากที่สุด(48.0)และเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ประเภทกึ่งคุณภาพและกึ่งประชานิยม โดยให้ความสำคัญกับคุณภาพของข่าวมากที่สุด(47.0)และบทวิจารณ์หรือบทความรองลงมา(22.0) และกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าเลือกอ่านหนังสือประเภทพงศาวดาร โดยให้ความสำคัญกับคุณภาพของข่าวมากที่สุด(33.0) และการพาดหัวข่าวรองลงมา(27.0)และเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ประเภทพงศาวดาร โดยให้ความสำคัญกับคุณภาพของข่าวมากที่สุด(44.0) และบทวิจารณ์หรือบทความรองลงมา(25.0) และเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ประเภทกึ่งคุณภาพและกึ่งประชานิยม โดยให้ความสำคัญกับคุณภาพของข่าวมากที่สุด(35.0) และบทวิจารณ์หรือบทความรองลงมา(23.0)และกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรีเลือกอ่านหนังสือประเภทพงศาวดาร โดยให้ความสำคัญกับคุณภาพของข่าวมากที่สุด(32.0)และเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ประเภทกึ่งคุณภาพ โดยให้ความสำคัญกับคุณภาพของข่าวมากที่สุด(55.0)) และบทวิจารณ์หรือบทความรองลงมา(29.0) เลือกอ่านหนังสือพิมพ์ประเภทกึ่งคุณภาพและกึ่งประชานิยม โดยให้ความสำคัญกับคุณภาพของข่าวมากที่สุด(55.0)

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร” นี้ เป็นการวิจัยแบบบรรยาย (Descriptive Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะทางประชากรที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ของผู้อ่านหนังสือพิมพ์ในกรุงเทพมหานคร ประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์และองค์ประกอบของหนังสือพิมพ์ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้อ่านหนังสือพิมพ์ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน ผลการศึกษาวิจัยสรุปได้ ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็นเพศชายและเพศหญิง ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มเพศหญิง รองลงมาเป็นกลุ่มเพศชาย โดยเป็นกลุ่มที่มีช่วงอายุ 21 – 30 ปี มากที่สุด รองลงมา คือกลุ่มที่มีช่วงอายุ 31–40ปีและกลุ่มที่มีช่วงอายุ 18 – 20 ปี ส่วนใหญ่มีอาชีพธุรกิจเอกชน / รับจ้าง รองลงมาคือรับราชการ / รัฐวิสาหกิจ และนักเรียน / นักศึกษา ส่วนระดับการศึกษานั้น ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า รองลงมา คือ กลุ่มที่มีการศึกษาระดับมัธยมปลาย / ปวช. และ การศึกษาระดับอนุปริญญา / ปวส. ส่วนรายได้ของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท รองลงมา คือ กลุ่มที่มีรายได้ต่อเดือน 10,001 – 20,000 บาท และกลุ่มที่มีรายได้ต่อเดือน 20,001 – 30,000 บาท

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปิดรับสื่อหนังสือพิมพ์ของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่นิยมอ่านหนังสือพิมพ์ประเภทเฟื่องปริมาณ (ประชานิยม) เช่น ไทยรัฐ เดลินิวส์ ฯลฯ รองลงมา คือ หนังสือพิมพ์ประเภทกึ่งคุณภาพกึ่งประชานิยม เช่น มติชน บ้านเมืองวิเคราะห์ ฯลฯ และหนังสือพิมพ์ประเภทเฟื่องคุณภาพ เช่น ผู้จัดการ กรุงเทพธุรกิจ ฯลฯ สำหรับความถี่ในการอ่านหนังสือพิมพ์นั้น ส่วนใหญ่มีความถี่ในการอ่านหนังสือพิมพ์ 1 ครั้ง / 1 วัน รองลงมา คือ กลุ่มที่มีความถี่ในการอ่านหนังสือพิมพ์ 5 – 6 ครั้ง / สัปดาห์ และกลุ่มที่มีความถี่ในการอ่านหนังสือพิมพ์ 3 – 4 ครั้ง / สัปดาห์ สำหรับจำนวนหนังสือพิมพ์ที่กลุ่มตัวอย่างอ่านในวันธรรมดา

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อ่านหนังสือพิมพ์ จำนวน 1 ฉบับ / 1 วัน รองลงมา คือ กลุ่มตัวอย่างที่อ่านหนังสือพิมพ์ จำนวน 2 – 3 ฉบับ / วัน และกลุ่มตัวอย่างที่อ่านหนังสือพิมพ์ จำนวน 3 – 4 ฉบับ / สัปดาห์ แต่ในวันสุดสัปดาห์ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อ่านหนังสือพิมพ์ จำนวน 2 – 3 ฉบับ / 1 วัน รองลงมา คือ กลุ่มตัวอย่างที่อ่านหนังสือพิมพ์ จำนวน 1 – 2 ฉบับ / สัปดาห์ และกลุ่มตัวอย่างที่อ่านหนังสือพิมพ์ จำนวน 1 ฉบับ / วัน โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้ในการอ่านหนังสือพิมพ์ (โดยเฉลี่ย) ตั้งแต่ 30 – 60 นาที / 1 วัน รองลงมา คือ ต่ำกว่า 30 นาที / วัน และตั้งแต่ 1 – 1.5 ชั่วโมง / 1 วัน สำหรับหนังสือพิมพ์ที่ได้รับความนิยมจากกลุ่มตัวอย่างมากที่สุด คือ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ (ประเภทพ่วงปริมาณ) รองลงมา คือ หนังสือพิมพ์มติชน (ประเภทกึ่งคุณภาพกึ่งประชานิยม) และกรุงเทพธุรกิจ (ประเภทพ่วงคุณภาพ)

ประเภทข่าวสารที่กลุ่มตัวอย่างนิยมอ่านจากหนังสือพิมพ์ประเภทพ่วงปริมาณ ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างที่นิยมอ่านหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ส่วนใหญ่นิยมอ่านข่าวสารบันเทิงมากที่สุด รองลงมา คือ นิยาย และการเมือง กลุ่มตัวอย่างที่อ่านหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ส่วนใหญ่นิยมอ่านข่าวสารบันเทิง รองลงมา คือ การเมือง และนิยาย และกลุ่มตัวอย่างที่อ่านหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ส่วนใหญ่นิยมอ่านนิยาย รองลงมา คือ บันเทิง และการเมือง

ประเภทข่าวสารที่กลุ่มตัวอย่างนิยมอ่านจากหนังสือพิมพ์ประเภทพ่วงคุณภาพ ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างที่นิยมอ่านหนังสือพิมพ์ผู้จัดการส่วนใหญ่นิยมอ่านข่าวสารการเมือง รองลงมา คือ เศรษฐกิจ / ธุรกิจ และเทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์ สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่นิยมอ่านหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ ส่วนใหญ่นิยมอ่านข่าวสารการเมือง รองลงมา คือ บทความและบทวิเคราะห์ และเศรษฐกิจ / ธุรกิจ

ประเภทข่าวสารที่กลุ่มตัวอย่างนิยมอ่านจากหนังสือพิมพ์ประเภทกึ่งคุณภาพกึ่งประชานิยม ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างที่นิยมอ่านหนังสือพิมพ์มติชนส่วนใหญ่นิยมอ่านข่าวสารการเมืองมากที่สุด รองลงมา คือ เศรษฐกิจ / ธุรกิจ และบทความและบทวิเคราะห์ สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่นิยมอ่านหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ส่วนใหญ่นิยมอ่านข่าวสารการเมืองมากที่สุด รองลงมา คือ เศรษฐกิจ / ธุรกิจ และเทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์ และกลุ่มตัวอย่างที่นิยมอ่านหนังสือพิมพ์บ้านเมืองวิเคราะห์ส่วนใหญ่นิยมอ่านข่าวสารการเมืองมากที่สุด รองลงมา คือ บทความและบทวิเคราะห์ และเศรษฐกิจ / ธุรกิจ

ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่นิยมอ่านหนังสือพิมพ์อื่น ๆ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่นิยมอ่านข่าวสารโฆษณาต่าง ๆ รองลงมา คือ การกีฬา และบทความและบทวิเคราะห์

ผลการวิเคราะห์ประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์

ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับได้รับประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.42$) โดยได้รับประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์ทำให้ได้ความรู้หลากหลายอยู่ในระดับสูงสุด ($\bar{X} = 4.26$) รองลงมา คือ การอ่านหนังสือพิมพ์ทำให้ได้ทราบข้อเท็จจริงของข่าว การวิเคราะห์ข่าว สถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเที่ยงตรงและสมบูรณ์ ($\bar{X} = 4.19$) และการอ่านหนังสือพิมพ์ทำให้ได้รับความบันเทิง ($\bar{X} = 4.01$) สำหรับประโยชน์ที่ได้รับจากการอ่านหนังสือพิมพ์ที่อยู่ในระดับต่ำสุด คือ การอ่านหนังสือพิมพ์ช่วยให้ท่านได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมส่วนรวมมากขึ้น ($\bar{X} = 2.56$)

เมื่อแยกพิจารณาประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์ในแต่ละด้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับประโยชน์เพื่อทราบข่าวสารอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.93$) รองลงมา คือ เพื่อประโยชน์จากการโฆษณา ($\bar{X} = 3.39$) และเพื่อทราบข้อเสนอนะ ($\bar{X} = 3.21$)

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของหนังสือพิมพ์ที่มีต่อการเลือกอ่านหนังสือพิมพ์

กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของหนังสือพิมพ์ที่มีต่อการเลือกอ่านหนังสือพิมพ์อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.29$) โดยนิยมอ่านหนังสือพิมพ์ที่เสนอข่าวสารด้วยความถูกต้องอยู่ในระดับสูงสุด ($\bar{X} = 4.15$) รองลงมา คือ ท่านนิยมอ่านหนังสือพิมพ์ที่เสนอข่าวสารอย่างที่มีสาระครบถ้วน ($\bar{X} = 4.01$) และภาพถ่ายและภาพวาด เช่น การ์ตูน ภาพถ่าย แผนที่ แผนภูมิ ฯลฯ จัดว่าเป็นภาพที่สื่อความหมายทางข่าวที่ดึงดูดใจผู้อ่านได้ ($\bar{X} = 3.89$) ความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของหนังสือพิมพ์ที่มีต่อการเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ที่อยู่ในระดับต่ำสุด คือ หนังสือพิมพ์ใดขาดคอลัมน์บทความ บทวิเคราะห์หรือบทวิจารณ์ จะทำให้หนังสือพิมพ์ขาดรสชาติ ($\bar{X} = 2.69$)

เมื่อแยกพิจารณาองค์ประกอบของหนังสือพิมพ์ในแต่ละด้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับองค์ประกอบของหนังสือพิมพ์ในคุณภาพของข่าวอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.47$) รองลงมา คือ การพาดหัวข่าว ($\bar{X} = 3.18$) ภาพของข่าว ($\bar{X} = 3.07$) และบทวิจารณ์หรือบทความต่าง ๆ ($\bar{X} = 3.01$)

ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน 1 ลักษณะทางประชากรมีความสัมพันธ์กับการเลือกประเภทหนังสือพิมพ์ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ลักษณะทางประชากรในด้านอายุ และระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับการเลือกประเภทหนังสือพิมพ์ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่ลักษณะทางประชากรในด้านเพศ อาชีพ และรายได้ ไม่มีความสัมพันธ์กับการเลือกประเภทหนังสือพิมพ์ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 2 การให้ความสำคัญกับประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์ต่างกัน จะมีผลให้การเลือกประเภทหนังสือพิมพ์ของประชาชนในกรุงเทพมหานครต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า การให้ความสำคัญกับประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์ในด้านเพื่อทราบข่าวสาร เพื่อทราบข้อเสนอแนะ และเพื่อความบันเทิง จะมีผลให้การเลือกประเภทหนังสือพิมพ์ของประชาชนในกรุงเทพมหานครต่างกัน จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้โดยส่วนใหญ่ ยกเว้นเพื่อประโยชน์จากการโฆษณา

สมมติฐานที่ 3 การให้ความสำคัญกับองค์ประกอบของหนังสือพิมพ์ต่างกัน จะมีผลให้การเลือกประเภทหนังสือพิมพ์ของประชาชนในกรุงเทพมหานครต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า การให้ความสำคัญกับองค์ประกอบของหนังสือพิมพ์ในด้านคุณภาพของข่าว การพาดหัวข่าว ภาพของข่าว และบทวิจารณ์หรือบทความต่างกัน จะมีผลให้การเลือกประเภทหนังสือพิมพ์ของประชาชนในกรุงเทพมหานครต่างกัน จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยส่วนใหญ่ ยกเว้นองค์ประกอบด้านการจัดหน้าหนังสือพิมพ์

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่า ลักษณะทางประชากรในด้านอายุ และระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับการเลือกประเภทหนังสือพิมพ์ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร สำหรับลักษณะทางประชากรด้านเพศ อาชีพ และรายได้ ไม่มีความสัมพันธ์กับการเลือกประเภทหนังสือพิมพ์ สามารถอธิบายได้ ดังนี้

ปัจจัยด้านอายุของผู้อ่านหนังสือพิมพ์ ทำให้เกิดความแตกต่างในการเลือกรับข่าวสาร โดยผู้ที่มีอายุน้อยก็ยังจะนิยมอ่านข่าวสารเพื่อความบันเทิง ไม่นิยมข่าวสารที่เน้นหนักในด้านเนื้อหาหรือข่าวสารบันเทิง แต่เมื่อผู้อ่านมีอายุมากขึ้น ก็จะทำให้เกิดการพัฒนารับรู้และประสบการณ์ใน

การรับรู้ ทำให้หันมาอ่านหนังสือพิมพ์ที่ให้นิเวศสารมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากตารางที่ 26 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 41- 50 ปี (50.72%), 21 – 30 ปี (32.00%), และ 31 – 40 ปี (25.77%) จะเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ปริมาณหนังสือพิมพ์ที่เน้นปริมาณการจำหน่ายซึ่งให้ความสำคัญกับการสร้างสีสันและความบันเทิงให้แก่ผู้อ่าน น้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 18 – 20 ปี (20.46%)

อายุของประชาชนเป็นลักษณะทางประชากรหรือภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่างที่ทำให้เกิดความแตกต่างในการเลือกรับข่าวสารผ่านสื่อหนังสือพิมพ์ การให้ความสำคัญกับประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์ ประเภทข่าวสารที่ต้องการ และศักยภาพ (ความรู้ความเข้าใจ) ในการรับข่าวสารอายุของประชาชนจึงมีความสัมพันธ์กับการเลือกประเภทหนังสือพิมพ์ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ผู้ที่มีอายุน้อยก็ยังจะนิยมอ่านข่าวสารเพื่อความบันเทิง ไม่นิยมข่าวสารที่เน้นหนักในด้านเนื้อหา แต่เมื่อผู้อ่านมีอายุมากขึ้น ก็จะทำให้เกิดการพัฒนาการรับรู้และประสบการณ์ในการรับรู้ ทำให้หันมาอ่านหนังสือพิมพ์ที่ให้นิเวศสารมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากตารางที่ 26 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 41- 50 ปี (50.72%), 21 – 30 ปี (32.00%), และ 31 – 40 ปี (25.77%) จะเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ปริมาณหนังสือพิมพ์ที่เน้นปริมาณการจำหน่ายซึ่งให้ความสำคัญกับการสร้างสีสันและความบันเทิงให้แก่ผู้อ่าน น้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 18 – 20 ปี (20.46%) นอกจากนี้ อายุของประชาชนยังเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการดึงดูดความสนใจ ดังจะเห็นได้จากการวิจัย ผู้ที่มีอายุ 18 – 20 ปี และ 21 – 30 ปี จะเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ประเภทบันเทิงได้แก่ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ข่าวสด เป็นต้น มากกว่าประเภทคุณภาพ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ผู้จัดการ กรุงเทพธุรกิจ เป็นต้น และจะให้ความสำคัญกับประโยชน์เพื่อให้ความบันเทิง และให้ความสนใจกับการพาดหัวข่าว และภาพของข่าวสูงตามลำดับ เนื่องจากเป็นช่วงอายุที่ให้อยู่ต้องการความบันเทิงสูง การพาดหัวข่าวและภาพของข่าวจึงดึงดูดความสนใจของคนกลุ่มนี้ได้ง่ายกว่าผู้ที่มีอายุสูงกว่า

ระดับการศึกษาของประชาชนเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ เนื่องจากการศึกษาทำให้ประชาชนมีความรู้ความสามารถในการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ แสวงหาข้อมูลข่าวสารอันจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตได้หลากหลายรูปแบบ มีความสนใจที่จะรับรู้ข่าวสารต่างที่เต็มไปด้วยเนื้อหาสาระและข้อเสนอแนะต่าง ๆ มากกว่าความบันเทิง สิ่งเหล่านี้ทำให้เกิดความแตกต่างในการเลือกรับข่าวสารผ่านสื่อหนังสือพิมพ์ ดังจะเห็นได้จากการวิจัย ประชาชนที่มีการศึกษาสูงจะเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ เช่น หนังสือพิมพ์ผู้จัดการ และกรุงเทพธุรกิจ เป็นต้น ในสัดส่วนที่สูงกว่าผู้ที่มีการศึกษาดำ และประชาชนที่มีการศึกษาดำจะให้ความสำคัญกับความบันเทิงมาก จึงเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพในสัดส่วนที่สูงกว่าผู้ที่มีการศึกษาสูง สำหรับการเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพถึงประชาชนนิยมนั้น กลุ่มตัวอย่างจะไม่ให้

ความสำคัญกับประโยชน์เพื่อทราบข่าวสาร และเพื่อทราบข้อเสนอแนะเท่านั้น แต่จะให้ความสำคัญกับเพื่อให้ความบันเทิงมากขึ้นด้วย

นอกจากนั้นการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างยังเป็นปัจจัยที่สร้างศักยภาพในการอ่านหนังสือพิมพ์ประเภทเฟื่องคุณภาพ ที่เน้นคุณภาพของข่าวสาร บทความและบทวิจารณ์ ทำให้กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาสูงแสวงหาข้อมูลข่าวสารที่เน้นคุณภาพอันจะเป็นประโยชน์ดำเนินชีวิตในสังคมปัจจุบันมากกว่าข่าวสารจากหนังสือพิมพ์เฟื่องปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาสูงจึงนิยมอ่านหนังสือพิมพ์เฟื่องคุณภาพมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาน้อยกว่า เนื่องจากผู้ที่มีการศึกษาสูงจะมีศักยภาพสามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เน้นเนื้อหาสาระได้มาก สอดคล้องกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการเลือกในการสื่อสารของทอคค์ ฮันท์ และ เบรนท์ ดี.รูเบน (Todd Hunt and Brent D.Ruben : 1993) ที่ให้ความสำคัญเห็นว่าความสามารถ (Capability) ของบุคคลเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งจะมีอิทธิพลต่อบุคคลในการเลือกรับข่าวสาร ดังจะเห็นได้จากตารางที่ 28 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี (38.71%) อนุปริญญา / ปวส. (29.17%) ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า (25.00%) และมัธยมปลาย / ปวช. (11.84%) จะเลือกอ่านหนังสือพิมพ์เฟื่องคุณภาพมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาค่ำกว่ามัธยมปลาย (8.62%)

ดังนั้น อายุและระดับการศึกษาของประชาชนเป็นลักษณะทางประชากรหรือภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่างที่ทำให้เกิดความแตกต่างในการเลือกรับข่าวสารผ่านสื่อหนังสือพิมพ์ การให้ความสำคัญกับประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์ ประเภทข่าวสารที่ต้องการ และศักยภาพ (ความรู้ความเข้าใจ) ในการรับข่าวสาร อายุและระดับการศึกษาของประชาชนจึงมีความสัมพันธ์กับการเลือกประเภทหนังสือพิมพ์ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร สอดคล้องกับองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกรับสารของวิลเบอร์ ชรามม์ (Wilber Schramm : 1973) ที่ได้ชี้ให้เห็นว่า การประเมินสาระประโยชน์ของข่าวสาร ผู้รับสารจะแสวงหาข่าวสารเพื่อตอบสนอง จุดประสงค์ของตนเอง ภูมิหลังและระดับการศึกษาที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการเลือกรับสื่อและเนื้อหาสาระที่ต่างกัน

สำหรับการให้ความสำคัญกับประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์ในด้านเพื่อทราบข่าวสาร เพื่อทราบข้อเสนอแนะ และเพื่อให้ความบันเทิง จะมีผลให้การเลือกประเภทหนังสือพิมพ์ของประชาชนในกรุงเทพมหานครต่างกัน จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้โดยส่วนใหญ่ ยกเว้นเพื่อประโยชน์จากการโฆษณา ทั้งนี้ อธิบายได้ว่า วัตถุประสงค์และประโยชน์จากการอ่านประโยชน์ของแต่ละบุคคลแตกต่างกัน เช่น บางคนนิยมน่านิยายเพื่อความบันเทิง บางคนนิยมน่านข่าวการเมืองเพื่อติดตามความเคลื่อนไหวทางการเมือง เป็นต้น โดยการอ่านหนังสือพิมพ์ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ

ข่าวสาร เพื่อทราบข้อเสนอแนะ เพื่อให้ความบันเทิง และเพื่อประโยชน์จากการโฆษณา นั้นจะเป็นปัจจัยที่มีผลให้ผู้อ่านเลือกเปิดรับข้อมูลข่าวสาร และเลือกอ่านหนังสือพิมพ์แตกต่างกันไป สอดคล้องกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม การเลือกในการสื่อสารของทอคค์ ฮันท์ และ เบรนท์ ดี. รูเบน (Todd Hunt and Brent D. Ruben : 1993) ที่ให้ความเห็นว่า มนุษย์ทุกคนมีเป้าหมาย (Goals) และกำหนดเป้าหมายไว้สำหรับการดำเนินชีวิต ซึ่งจะมีอิทธิพลต่อการเลือกใช้สื่อมวลชน การเลือกข่าวสาร การเลือกตีความหมาย และการเลือกจดจำ เพื่อตอบสนองเป้าหมายของตน และการใช้ประโยชน์ (Utility) บุคคลจะให้ความสนใจและความพยายามที่จะเข้าใจ และจดจำข่าวสารที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ เป็นการกระทำจากการเลือกโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเอามาใช้ประโยชน์ด้านต่าง ๆ

การให้ความสำคัญกับองค์ประกอบของหนังสือพิมพ์ในด้านคุณภาพของข่าว การพาดหัวข่าว ภาพของข่าว และบทวิจารณ์หรือบทความต่างกัน จะมีผลให้การเลือกประเภทหนังสือพิมพ์ของประชาชนในกรุงเทพมหานครต่างกัน จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้โดยส่วนใหญ่ ยกเว้นองค์ประกอบด้านการจัดหน้าหนังสือพิมพ์ ทั้งนี้ อธิบายได้ว่า องค์ประกอบของหนังสือพิมพ์เป็นสิ่งที่มีหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับยังมี และหากหนังสือพิมพ์ฉบับใดขาดองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งหรือให้ความสำคัญกับองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งมากเกินไป ก็จะทำให้หนังสือพิมพ์ฉบับนั้นด้อยคุณค่าลง เช่น หนังสือพิมพ์บางฉบับนำเสนอบทความหรือบทวิจารณ์มากเกินไป จนไม่มีพื้นที่สำหรับการผ่อนคลาย ก็อาจจะมีผลทำให้จำหน่ายได้เฉพาะกลุ่มที่เป็นลูกค้าประจำเท่านั้น อย่างไรก็ตามผลงานวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่าการจัดหน้าหนังสือพิมพ์เป็นองค์ประกอบมีความสำคัญน้อยกว่าองค์ประกอบด้านอื่นซึ่งประชาชนให้ความสำคัญมากกว่า

องค์ประกอบด้านคุณภาพของข่าว การพาดหัวข่าว ภาพของข่าว และบทวิจารณ์หรือบทความ เป็นองค์ประกอบของหนังสือพิมพ์ที่มีความสำคัญต่อเลือกอ่านของประชาชน โดยเฉพาะองค์ประกอบด้านการพาดหัวข่าว และภาพของข่าว เนื่องจากเป็นองค์ประกอบที่ดึงดูดความสนใจจากผู้อ่านได้โดยทันที งานวิจัยชิ้นนี้ยังชี้ให้เห็นด้วยว่าสำหรับคุณภาพของข่าวซึ่งเป็นหัวใจของการนำเสนอข่าวก็เป็นที่ยอมรับความต้องการของกลุ่มผู้อ่านด้วยเช่นกันเพราะกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเสนอข่าวที่มีความถูกต้อง เที่ยงธรรม และรวดเร็ว

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. หนังสือพิมพ์ควรตระหนักว่าประชาชนผู้อ่านหนังสือพิมพ์ต้องการแสวงหาข้อเท็จจริง จากข่าวหนังสือพิมพ์จึงควร จะต้องใช้วิจารณญาณวิเคราะห์ข้อมูล ภาษา และภาพที่หนังสือพิมพ์นำเสนอให้ถูกต้องตรงกับข้อเท็จจริง เพราะความต้องการดังกล่าวอาจนำไปสู่การรวมตัวของประชาชน เพื่อตรวจสอบการทำงานของสื่อได้

2. เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างมักเลือกข่าวสารที่สอดคล้องกับวัย หนังสือพิมพ์จึงควรตระหนักว่า ผู้อ่านของคนคือคนกลุ่มไหน เช่นหนังสือพิมพ์ปริมาณลูกค้าส่วนใหญ่คือผู้อ่านที่มีอายุน้อย และการศึกษาน้อย กว่าหนังสือพิมพ์คุณภาพและหนังสือพิมพ์กึ่งคุณภาพ หนังสือพิมพ์ควรขยายเนื้อหาให้เหมาะสมกับความต้องการของกลุ่มและเสริมสร้างค่านิยม และทัศนคติที่ดีงามให้แก่คนแต่ละกลุ่มด้วย

3. ผู้ประกอบการธุรกิจหนังสือพิมพ์ที่ผลิตและจำหน่ายหนังสือพิมพ์แต่ละประเภท ควรตรวจสอบผลสะท้อนกลับมา (Feedback) ของการนำเสนอข้อมูลต่าง ๆ ในหน้าหนังสือพิมพ์ จากนั้นหาทางปรับปรุงเนื้อหาสาระที่นำเสนอให้มีความสมดุล หรือให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของหนังสือพิมพ์ ฉบับนั้น ๆ ตลอดจนการสำรวจความต้องการของประชาชนว่า ต้องการให้มีการปรับปรุงแก้ไข หรือเพิ่มเติมข่าวสารประเภทใด ซึ่งจะทำให้หนังสือพิมพ์มีคุณภาพยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาวิจัยครั้งนี้ศึกษาข้อมูลเฉพาะผู้อ่าน ทำให้ไม่ได้ข้อมูลด้านผู้ประกอบการธุรกิจหนังสือพิมพ์ ดังนั้น จึงควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของธุรกิจหนังสือพิมพ์ โดยศึกษาจากผู้ประกอบการธุรกิจหนังสือพิมพ์ด้วย เพื่อจะได้ทราบกลยุทธ์ทางการตลาดของธุรกิจหนังสือพิมพ์ ทั้งในด้านส่วนประสมทางการตลาด และการผลิตหนังสือพิมพ์โดยคำนึงถึงองค์ประกอบของหนังสือพิมพ์ ตลอดจนพฤติกรรมกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์ ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการประกอบการธุรกิจหนังสือพิมพ์และการพัฒนาการผลิตหนังสือพิมพ์ให้เหมาะสมยิ่งขึ้นต่อไป

2. การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาข้อมูลจากผู้อ่านหนังสือพิมพ์ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีความหลากหลายทางด้านลักษณะทางประชากร การรับรู้ และค่านิยมเป็นอย่างมาก ดังนั้น จึงควรศึกษาเปรียบเทียบการอ่านหนังสือพิมพ์ของประชาชนในกรุงเทพมหานครกับประชาชนในชนบท เพื่อจะได้ทราบถึงความแตกต่างของพฤติกรรมกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์ การเปิดรับสื่อหนังสือพิมพ์ การเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ของประชาชนในกรุงเทพมหานครกับประชาชนในชนบท อันจะได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสื่อหนังสือพิมพ์ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

- ชื่นจิตต์ แจ่มเจนกิจ. กลยุทธ์สื่อสารการตลาด. กรุงเทพฯ: ทิปปิง พอยท์, 2543.
- ครุณี หิรัญรักษ์. การจัดการธุรกิจหนังสือพิมพ์. กรุงเทพฯ: บริษัทเอกพิมพ์ไทย, 2543.
- พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการบริหาร. กรุงเทพฯ: ไตรกราฟฟิค, 2542.
- มาลี บุญศิริพันธ์. หลักการทำหนังสือพิมพ์เบื้องต้น. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ประกายพริก, 2537.
- มาลี บุญศิริพันธ์. หลักการประเมินคุณค่าข่าว. (เอกสารอัดสำเนา), 2526.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. กลยุทธ์การตลาด การบริหารการตลาด และกรณีศึกษา. กรุงเทพฯ: วีระฟิล์มและไซเท็กซ์ จำกัด, 2541.
- ศูนย์วิจัยกสิกรไทย. “พฤติกรรมกรรมการอ่านนิตยสารของคนกรุง”. โพลล์ศูนย์วิจัยกสิกรไทย. กรุงเทพฯ: ศูนย์วิจัยกสิกรไทย, 2541.
- สุภา ศิริमानนท์. การบรรณาธิกรณข่าว. โครงการวุฒิปัตร์นักรหนังสือพิมพ์ภูมิภาคครั้งที่ 4. (เอกสารอัดสำเนา, 2525).
- สิริทิพย์ ชันสุวรรณ. การบริหารงานหนังสือพิมพ์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ประกายพริก, 2539.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. รายงานการสำรวจการอ่านหนังสือพิมพ์ พ.ศ. 2538. กรุงเทพฯ: มปท., 2539.

วิทยานิพนธ์

- มณฑิรา อินคชสาร. “การอ่านข่าวจากหนังสือพิมพ์และหนังสือพิมพ์ออนไลน์: ศึกษาเปรียบเทียบปริมาณข้อมูลที่ได้อ่าน ความจำและความพึงพอใจของผู้อ่าน” วิทยานิพนธ์ปริญญา นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- วาสนา เสดะจันทน์. “ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารจากการอ่านหนังสือพิมพ์ไทย รายวันหน้าสตรีกับทัศนคติต่อบทบาทที่เปลี่ยนไปของสตรีในสังคมและทัศนคติในการ

ทำงานของข้าราชการสตรีในสังกัดกรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์วารสารศาสตร์บัณฑิต คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2539.

อำไพศรี โสประทุม. “พฤติกรรมกรเปิดรับข้อมูลข่าวสาร และปัจจัยบางประการที่มีผลต่อการยอมรับสื่อคอมพิวเตอร์ระบบอินเทอร์เน็ตของผู้ใช้คอมพิวเตอร์ในเขตกรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

ภาษาอังกฤษ

Book

Agree, Warren K., Ault, Phillip & Emery, Edwin, **Introduction to Mass Communication**.
New York: Harper & Row, 1976.

Asch S.E. **Social Psychology**. New York: Prentice-Hall, 1952.

Atkin, Charles K. **New Model for Mass Communication Research**. New York : The Free Press.
1994 .

Charnley, Mitchell V. **Reporting**. N.Y.: Holt, Rinehart and Winston, 1975.

Kotler Philip. **Marketing Management**. New York: Prentice-Hall, 1997.

M. Joseph Sirgy, **Integrated Marketing Communication : A Systems Approach**. New New Jersey:
Prentice Hall, Inc., 1998.

Schramm, Wilber. Nature of Communication between Humans. **The Princess and Effect of Mass Communication**. Urbana : University of Illinois Press, 1974.

Taro Yamane. **Statistics : An Introductory Analysis**. 3ed. Tokyo : Harper International Edition, 1973.

The Thomson Foundation. **The News Machine**. Cardiff : The Thomson Foundation, Editorial Study Center, 1972.

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ของคนในเขตกรุงเทพมหานคร

วัตถุประสงค์ แบบสอบถามฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญาโทนิเทศศาสตร์ นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ของผู้อ่านหนังสือพิมพ์ในเขตกรุงเทพมหานคร ประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์ของผู้อ่านหนังสือพิมพ์ในกรุงเทพมหานคร ที่เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ของประชาชนใน กรุงเทพมหานคร และองค์ประกอบของหนังสือพิมพ์ที่เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง กรุณาตอบแบบสอบถามนี้ โดยทำเครื่องหมาย (/) หน้าข้อความที่ตรงตาม ความเห็นของท่านมากที่สุด หรือเติมข้อความลงในช่องว่างที่กำหนดไว้ให้ ครบถ้วนตามความต้องการ

ส่วนที่ 1 : ลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจ และสังคม ของผู้ตอบแบบสอบถาม

สำหรับผู้วิจัย

1. เพศ

1 ( ) ชาย   2 ( ) หญิง

1

2. อายุ

1 ( ) 18 – 20 ปี   2 ( ) 21 - 30 ปี
3 ( ) 31 - 40 ปี   4 ( ) 41 – 50 ปี
5 ( ) 51 - 60 ปี

2

3. อาชีพ

1 ( ) นักเรียน / นักรศึกษา
2 ( ) รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ
3 ( ) ธุรกิจเอกชน / รับจ้าง
4 ( ) ธุรกิจส่วนตัว / ค้าขาย / อาชีพอิสระ
5 ( ) อื่น ๆ โปรดระบุ .....

3

สำหรับผู้วิจัย

4. ระดับการศึกษา

- 1 ( ) ต่ำกว่ามัธยมปลาย
 2 ( ) มัธยมปลาย / ปวช. / อนุปริญญา / ปวส.
 3 ( ) ปริญญาตรี / เทียบเท่า
 4 ( ) สูงกว่าปริญญาตรี

 4

5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

- 1 ( ) ต่ำกว่า 10,000 บาท   2 ( ) 10,001 - 20,000 บาท
 3 ( ) 20,001 - 30,000 บาท   4 ( ) 30,001 - 40,000 บาท
 5 ( ) 40,001 - 50,000 บาท   6 ( ) 50,001 บาท ขึ้นไป

 5

ส่วนที่ 2 : ข้อมูลเกี่ยวกับการเปิดรับสื่อหนังสือพิมพ์ของกลุ่มตัวอย่าง

1. ท่านนิยมนำหนังสือพิมพ์ประเภทไหน (เลือกตอบเพียง 1 ข้อ)

- 1 ( ) ประเภทพ่วงปริมาณ (ประชานิยม) เช่น ไทยรัฐ เดลินิวส์ ข่าวสด ฯลฯ
 2 ( ) ประเภทพ่วงคุณภาพ เช่น ผู้จัดการ กรุงเทพธุรกิจ ไทยโพสต์ ฯลฯ
 3 ( ) ประเภทกึ่งคุณภาพกึ่งประชานิยม เช่น มติชน บ้านเมืองวิเคราะห์ ฯลฯ

 6

2. ความถี่ในการอ่านหนังสือพิมพ์

- 1 ( ) มากกว่า 1 ครั้ง / วัน   2 ( ) 1 ครั้ง / วัน
 3 ( ) 1 - 2 ครั้ง / สัปดาห์   4 ( ) 3 - 4 ครั้ง / สัปดาห์
 5 ( ) 5 - 6 ครั้ง / สัปดาห์   6 ( ) น้อยกว่า 1 ครั้ง / สัปดาห์

 7

3. ท่านอ่านหนังสือพิมพ์วันละกี่ฉบับ (วันธรรมดา)

- 1 ( ) 1 ฉบับ / วัน   2 ( ) 2 - 3 ฉบับ / วัน
 3 ( ) 4 - 5 ครั้ง / สัปดาห์   4 ( ) มากกว่า 5 ฉบับ
 5 ( ) 2 - 3 ครั้ง / เดือน   6 ( ) 1 ครั้ง / สัปดาห์

 8

4. ท่านอ่านหนังสือพิมพ์ในวันสุดสัปดาห์วันละกี่ฉบับ

- 1 ( ) 1 ฉบับ / วัน   2 ( ) 2 - 3 ฉบับ / วัน
 3 ( ) 4 - 5 ครั้ง / สัปดาห์   4 ( ) มากกว่า 5 ฉบับ
 5 ( ) 2 - 3 ครั้ง / เดือน   6 ( ) 1 ครั้ง / สัปดาห์

 9

สำหรับผู้วิจัย

5. จำนวนเวลาที่ท่านอ่านหนังสือพิมพ์ (โดยเฉลี่ย)

 10

1 ( )	ต่ำกว่า 30 นาที	2 ( )	ตั้งแต่ 30 – 60 นาที
3 ( )	ตั้งแต่ 1 – 1.5 ชั่วโมง	4 ( )	ตั้งแต่ 1.5 – 2 ชั่วโมง
5 ( )	ตั้งแต่ 2 ชั่วโมง ขึ้นไป		

6. ท่านนิยมอ่านหนังสือพิมพ์ฉบับใดมากที่สุด (ตั้งแต่ข้อ 6-15 ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

 11

1 ( )	ไทยรัฐ (ตอบข้อ 7)	2 ( )	เดลินิวส์ (ตอบข้อ 8)
3 ( )	ผู้จัดการ (ตอบข้อ 9)	4 ( )	กรุงเทพธุรกิจ (ตอบข้อ 10)
5 ( )	มติชน (ตอบข้อ 11)	6 ( )	ข่าวสด (ตอบข้อ 11)
7 ( )	ไทยโพสต์ (ตอบข้อ 12)	8 ( )	บ้านเมืองวิเคราะห์ (ตอบข้อ 13)
9 ( )	อื่น ๆ โปรดระบุ		(ตอบข้อ 14)

7. หากท่านนิยมอ่านหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ข่าวสารประเภทใดที่ท่านนิยมอ่านมากที่สุด

 12

1 ( )	การเมือง	2 ( )	เกษตรกรรม
3 ( )	การกีฬา	4 ( )	เศรษฐกิจ / ธุรกิจ
5 ( )	บันเทิง	6 ( )	เทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์
7 ( )	บทความและบทวิเคราะห์	8 ( )	โฆษณาต่าง ๆ
9 ( )	นิยาย		
10 ( )	อื่น ๆ โปรดระบุ		

8. หากท่านนิยมอ่านหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ข่าวสารประเภทใดที่ท่านนิยมอ่านมากที่สุด

 13

1 ( )	การเมือง	2 ( )	เกษตรกรรม
3 ( )	การกีฬา	4 ( )	เศรษฐกิจ / ธุรกิจ
5 ( )	บันเทิง	6 ( )	เทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์
7 ( )	บทความและบทวิเคราะห์	8 ( )	โฆษณาต่าง ๆ
9 ( )	นิยาย		
10 ( )	อื่น ๆ โปรดระบุ		

สำหรับผู้วิจัย

9. หากท่านนิยมนำหนังสือพิมพ์ผู้จัดการ ข่าวสารประเภทใดที่ท่านนิยมนำมากที่สุด

 14

1 ( ) การเมือง	2 ( ) เกษตรกรรม
3 ( ) การกีฬา	4 ( ) เศรษฐกิจ / ธุรกิจ
5 ( ) บ้านเทิง	6 ( ) เทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์
7 ( ) บทความและบทวิเคราะห์	8 ( ) โฆษณาต่าง ๆ
9 ( ) นิยาย	
10 ( ) อื่น ๆ โปรดระบุ	

10. หากท่านนิยมนำหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ ข่าวสารประเภทใดที่ท่านนิยมนำมากที่สุด

 15

1 ( ) การเมือง	2 ( ) เกษตรกรรม
3 ( ) การกีฬา	4 ( ) เศรษฐกิจ / ธุรกิจ
5 ( ) บ้านเทิง	6 ( ) เทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์
7 ( ) บทความและบทวิเคราะห์	8 ( ) โฆษณาต่าง ๆ
9 ( ) นิยาย	
10 ( ) อื่น ๆ โปรดระบุ	

11. หากท่านนิยมนำหนังสือพิมพ์มติชน ข่าวสารประเภทใดที่ท่านนิยมนำมากที่สุด

 16

1 ( ) การเมือง	2 ( ) เกษตรกรรม
3 ( ) การกีฬา	4 ( ) เศรษฐกิจ / ธุรกิจ
5 ( ) บ้านเทิง	6 ( ) เทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์
7 ( ) บทความและบทวิเคราะห์	8 ( ) โฆษณาต่าง ๆ
9 ( ) นิยาย	
10 ( ) อื่น ๆ โปรดระบุ	

12. หากท่านนิยมนำหนังสือพิมพ์ข่าวสด ข่าวสารประเภทใดที่ท่านนิยมนำมากที่สุด

 17

1 ( ) การเมือง	2 ( ) เกษตรกรรม
3 ( ) การกีฬา	4 ( ) เศรษฐกิจ / ธุรกิจ
5 ( ) บ้านเทิง	6 ( ) เทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์
7 ( ) บทความและบทวิเคราะห์	8 ( ) โฆษณาต่าง ๆ
9 ( ) นิยาย	
10 ( ) อื่น ๆ โปรดระบุ	

สำหรับผู้วิ

13. หากท่านนิยมนำหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ข่าวสารประเภทใดที่ท่านนิยมนำมากที่สุด

 17

1 ( ) การเมือง	2 ( ) เกษตรกรรม
3 ( ) การกีฬา	4 ( ) เศรษฐกิจ / ธุรกิจ
5 ( ) บ้านเทิง	6 ( ) เทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์
7 ( ) บทความและบทวิเคราะห์	8 ( ) โฆษณาต่าง ๆ
9 ( ) นิยาย	
10 ( ) อื่น ๆ โปรดระบุ	

14. หากท่านนิยมนำหนังสือพิมพ์บ้านเมืองวิเคราะห์ ข่าวสารประเภทใดที่ท่านนิยมนำมากที่สุด

 18

1 ( ) การเมือง	2 ( ) เกษตรกรรม
3 ( ) การกีฬา	4 ( ) เศรษฐกิจ / ธุรกิจ
5 ( ) บ้านเทิง	6 ( ) เทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์
7 ( ) บทความและบทวิเคราะห์	8 ( ) โฆษณาต่าง ๆ
9 ( ) นิยาย	
10 ( ) อื่น ๆ โปรดระบุ	

15. หากท่านนิยมนำหนังสือพิมพ์อื่น ข่าวสารประเภทใดที่ท่านนิยมนำมากที่สุด

 19

1 ( ) การเมือง	2 ( ) เกษตรกรรม
3 ( ) การกีฬา	4 ( ) เศรษฐกิจ / ธุรกิจ
5 ( ) บ้านเทิง	6 ( ) เทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์
7 ( ) บทความและบทวิเคราะห์	8 ( ) โฆษณาต่าง ๆ
9 ( ) นิยาย	
10 ( ) อื่น ๆ โปรดระบุ	

ส่วนที่ 3 กรุณาทำเครื่องหมาย (/) ลงในช่องที่ตรงกับข้อความเกี่ยวกับประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์ โดยความหมายของตัวเลขในช่องต่าง ๆ ดังนี้

5 หมายถึง มากที่สุด	4 หมายถึง มาก
3 หมายถึง ปานกลาง	2 หมายถึง น้อย
1 หมายถึง น้อยที่สุด	

ข้อ	ข้อความ	ประโยชน์ที่ได้รับ					สำหรับ ผู้วิจัย
		1	2	3	4	5	
	เพื่อทราบข่าวสาร						
1	การอ่านหนังสือพิมพ์ให้การศึกษาแก่ผู้อ่าน						☐ 20
	หนังสือพิมพ์ที่คิดจึงถือเสมือนครูของผู้อ่าน						
2	การอ่านหนังสือพิมพ์ทำให้ท่านได้ความรู้						☐ 21
	หลากหลายมาก						
3	การอ่านหนังสือพิมพ์ทำให้ท่านได้ทราบ						☐ 22
	ข้อเท็จจริงของข่าว การวิเคราะห์ข่าว สถาน –						
	การณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเที่ยงตรงและสมบูรณ์						
4	การอ่านหนังสือพิมพ์ช่วยกระตุ้นให้ท่านเกิด						☐ 23
	ความตื่นตัวแสวงหาความรู้ยู่ตลอด						
	เพื่อทราบข้อเสนอแนะ						
5	การอ่านหนังสือพิมพ์ ทำให้ท่านสามารถแสดง						☐ 24
	ความเป็นผู้นำทางความคิดเห็นและกระทำ						
	หรือละเว้นในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง						
6	หนังสือพิมพ์เป็นเวทีของการแสดงความคิด						☐ 25
	เห็น การอ่านหนังสือพิมพ์ จึงทำให้ท่านได้มี						
	โอกาสแสดงความคิดเห็น						
7	การอ่านหนังสือพิมพ์ ทำให้ท่านได้สามารถ						☐ 26
	วิเคราะห์แนวโน้มของภาวะทางเศรษฐกิจได้						
8	การอ่านหนังสือพิมพ์ ทำให้ท่านได้สามารถ						☐ 27
	วิเคราะห์แนวโน้มของภาวะทางการเมืองได้						
9	การอ่านหนังสือพิมพ์ ทำให้ท่านได้สามารถ						☐ 28
	วิเคราะห์แนวโน้มของภาวะทางสังคมได้						
	เพื่อให้ความบันเทิง						
10	ท่านได้รับการพักผ่อนจากการอ่านหนังสือ						☐ 29
	พิมพ์						

ข้อ	ข้อความ	ประโยชน์ที่ได้รับ					สำหรับ ผู้วิจัย
		1	2	3	4	5	
11	การอ่านหนังสือพิมพ์ ทำให้ท่านได้รับความบันเทิง						☐ 30
12	การอ่านหนังสือพิมพ์ช่วยให้ท่านได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมส่วนรวมมากขึ้น						☐ 31
13	การอ่านหนังสือพิมพ์ทำให้ท่านมีเพื่อน โดยผ่านสื่อหนังสือพิมพ์						☐ 32
	เพื่อประโยชน์จากการโฆษณา						
14	ท่านได้รับประโยชน์จากการโฆษณาในหน้าหนังสือพิมพ์ ไม่น้อยไปกว่าข่าวสาร						☐ 33
15	ท่านมักจะเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ที่มีการโฆษณาอย่างหลากหลาย						☐ 34
16	การโฆษณาในหน้าหนังสือพิมพ์ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ของท่านด้วย						☐ 35

ส่วนที่ 4 กรุณาภาเครื่องหมาย (/) ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของหนังสือพิมพ์ที่มีผลต่อการเลือกอ่านหนังสือพิมพ์โดยความหมายของตัวเลขในช่องต่าง ๆ ดังนี้

5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

4 หมายถึง เห็นด้วยมาก

3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		1	2	3	4	5	
	คุณภาพของข่าว						
1	ท่านนิยมอ่านหนังสือพิมพ์ที่เสนอข่าวสารที่มี สาระครบถ้วน						☐ 36
2	ท่านนิยมอ่านหนังสือพิมพ์ที่เสนอข่าวสารด้วย ความถูกต้อง						☐ 37
3	ท่านนิยมอ่านหนังสือพิมพ์ที่เสนอข่าวสารด้วย ความรวดเร็ว						☐ 38
4	ท่านนิยมอ่านหนังสือที่เสนอข่าวสารด้วย ความเป็นกลางและยุติธรรม						☐ 39
	การจัดหน้าหนังสือพิมพ์						☐ 40
5	ท่านมักจะอ่านหนังสือพิมพ์ที่จัดหน้าและวาง ตัวอักษรได้สวยงาม						☐ 41
6	ท่านมักจะเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ที่จัดหน้า และวางตัวอักษรง่ายต่อการอ่าน						☐ 42
7	หนังสือพิมพ์ที่จัดหน้าไม่เหมาะสมกับข่าวสาร หนังสือพิมพ์นั้นได้รับความสนใจน้อยลงไป ด้วย						☐ 43
	การพาดหัวข่าว						☐ 44
8	ท่านชอบอ่านหนังสือพิมพ์ที่พาดหัวข่าวด้วย ภาษาที่ดึงดูดใจผู้อ่านได้						☐ 44
9	ท่านนิยมอ่านหนังสือพิมพ์ที่พาดหัวข่าวสื่อ ความหมายได้ตรงกับข้อเท็จจริงในข่าวมาก						☐ 45
10	ท่านนิยมอ่านหนังสือพิมพ์ที่พาดหัวข่าวสื่อ ความหมายได้ครบถ้วนตามสาระของข่าว						☐ 46

ข้อ	ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		1	2	3	4	5	
	ภาพของข่าว						
11	ท่านสนใจอ่านหนังสือพิมพ์หัวสี เช่น ไทยรัฐ เนื่องจากมีการเสนอข่าวเบา หรือข่าวชาวบ้าน พร้อมภาพข่าวที่น่าสนใจ						☐ 47
12	ท่านนิยมอ่านหนังสือพิมพ์ที่เสนอภาพข่าว พร้อมตัวอักษรมากกว่าการเสนอเฉพาะตัว อักษร						☐ 48
13	การใช้ภาพประกอบช่วยให้การอ่านได้เห็น บรรยากาศ และรายละเอียดของเหตุการณ์ได้ดี						☐ 49
14	ภาพถ่ายและภาพวาด เช่น การ์ตูน ภาพล้อ แผนที่ แผนภูมิ ฯลฯ จัดว่าเป็นภาพที่สื่อความ หมายทางข่าวที่ดึงดูดใจผู้อ่านได้						☐ 50
	บทวิจารณ์หรือบทความต่าง ๆ						
15	หนังสือพิมพ์ใดขาดคอลัมน์ บทความ บทวิเคราะห์หรือบทวิจารณ์ ทำให้ขาดรสชาติ						☐ 51
16	หนังสือพิมพ์ใดมีคอลัมน์ที่น่าสนใจก็จะได้รับ ความสนใจจากผู้อ่านได้						☐ 52
17	หนังสือพิมพ์ใดมีคอลัมน์ที่ต่างกับคอลัมน์ของ หนังสือพิมพ์อื่นก็อาจจะได้รับความสนใจจาก ผู้อ่านเป็นพิเศษได้						☐ 53

ผู้วิจัยขอขอบคุณท่านที่กรุณาใช้เวลา และให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการตอบแบบสอบถาม

ประวัติผู้เขียน

นายอดิศรณัฏ์ คุประเสวีรัฐ จบการศึกษาระดับประถมศึกษาจากโรงเรียนวิริยาลัย ศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาจากโรงเรียนหอแซฟอุปถัมภ์ ,ศึกษาต่อในระดับปริญญาจนสำเร็จการศึกษา ระดับปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยพายัพ ในปีการศึกษา 2537 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรนิเทศศาสตร์ธุรกิจมหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ปัจจุบันทำงานที่ บริษัท นนทชัย สपोर्ट คลับ จำกัด